กนอ.
การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย





รายงานฉบับย่อสำหรับผู้บริหาร (EXECUTIVE REPORT)

(ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมปัจจุบันและท่าเรืออุตสาหกรรม และ ชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมฯและท่าเรืออุตสาหกรรม)

Tiger Advising Group TAG

บริษัท ไทเกอร์ แอดไวซิ่ง กรุ๊ป จำกัด

สารบัญ

หน้า

บทนำ 1

1. หลักการและเหตุผล 1
2. วัตถุประสงค์ 2
3. กรอบแนวคิดในการสำรวจ 2
4. ขอบเขตการดำเนินงาน 6
5. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 7
6. การแปลผลการสำรวจ 9

สรุปผลการสำรวจ 10

1. ผลการสำรวจของชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมปัจจุบัน 10

1.1 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 10
1.2 ความไม่พึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 13
1.3 การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ กนอ. (Eco Industrial Estates) 14
1.4 ความกังวล/ความต้องการ และความคาดหวังของชุมชนโดยรอบต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 17
1.5 ช่องทางที่ต้องการรับสื่อประชาสัมพันธ์และข่าวสารต่างๆ จากนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 19
1.6 ทัศนคติของชุมชนโดยรอบต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 20
1.7 ความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ในการดำเนินงานของ กนอ. 22
1.8 การรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม (ธงขาวดาวเขียว) ของ กนอ 24
1.9 ความคิดเห็นต่อการกำกับดูแลกิจการและการกำกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กนอ. 27
1.10 การรับรู้กระบวนการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM 29
1.11 ผลสำรวจความผูกพันระหว่างการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กับชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม ปี 2568 31

2. ผลการสำรวจของชุมชนโดยรอบพื้นที่ ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม 38

2.1 ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 38
2.2 ความกังวล/ความต้องการ และความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 42
2.3 การติดต่อสื่อสารกับนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 45

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.4 ช่องทางที่ต้องการรับสื่อประชาสัมพันธ์และข่าวสารต่างๆ จากนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 47
2.5 ความต้องการ และความคาดหวัง.....50
2.6 ความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ในการดำเนินงานของ กนอ. 53
2.7 ความคิดเห็นต่อการกำกับดูแลกิจการและการกำกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กนอ.....55
2.8 การรับรู้กระบวนการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BUSINESS CONTINUITY MANAGEMENT: BCM 57
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ภาพรวม จากผลการสำรวจชุมชนรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม ปี 2568 58

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 มีภารกิจหลักในการจัดตั้ง บริหาร และกำกับดูแลนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมทั่วประเทศ โดยมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการลงทุน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ควบคู่ไปกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจของ กนอ. ในการมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัจจุบัน กนอ. มีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 46 แห่งทั่วประเทศ ครอบคลุมพื้นที่กว่า 128,000 ไร่ มีโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่า 3,000 โรงงาน สร้างการจ้างงานหลายแสนตำแหน่ง และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศเป็นจำนวนมหาศาล อย่างไรก็ตาม การดำเนินกิจกรรมอุตสาหกรรมในวงกว้างดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชนโดยรอบ ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม

ในปีงบประมาณ 2568 กนอ. ได้ยกระดับการบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดเชิงกลยุทธ์ "SMART Industrial Estate – SMART I.E. 2568" ซึ่งเป็นการผสานแนวคิดการพัฒนาสมัยใหม่เข้ากับการดำเนินงานในทุกมิติ โดยให้ความสำคัญกับ 4 เสาหลัก ประกอบด้วย

1. **Smart Environment** – การบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมในระดับสูง การควบคุมคุณภาพอากาศ น้ำ และการจัดการของเสียอย่างเป็นระบบ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการยกระดับมาตรฐานสิ่งแวดล้อมให้สูงกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำตามกฎหมาย
2. **Smart Community** – การสร้างความร่วมมือและความเชื่อมั่นระหว่างนิคมอุตสาหกรรมกับชุมชนโดยรอบ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างแท้จริง การสื่อสารสองทาง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน
3. **Smart Governance** – การยกระดับมาตรฐานด้านความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญต่อสาธารณะ การมีกลไกรับฟังความคิดเห็น และการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างเป็นธรรม
4. **Smart Service** – การให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และเน้นการสร้างคุณค่าแก่ผู้ใช้บริาร ผู้ประกอบการ และชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประสบการณ์การใช้บริการ

ภายใต้กรอบแนวคิด SMART I.E. 2568 นี้ กนอ. ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรม ในฐานะเป็น "ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก" (Primary Stakeholder) เนื่องจากชุมชนเป็นกลุ่มที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับนิคมอุตสาหกรรม ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกิจกรรมต่างๆ ภายในนิคม และมีส่วนสำคัญในการสร้างความยอมรับทางสังคม (Social License to Operate) ให้กับการดำเนินงานของ กนอ. การบริหารจัดการความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความยั่งยืนขององค์กร

นอกจากนี้ ในปี 2568 กนอ. ได้ปรับปรุงกรอบการประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตาม SE-AM (Stakeholder Engagement Assessment Model) ซึ่งเพิ่มความเข้มข้นในหลายประเด็นสำคัญ อาทิ การรับฟังเสียงชุมชนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การจัดการความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์และชื่อเสียง การเสริมสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน และการเปลี่ยนจากการประเมินแบบ "กระบวนการ"

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ ความต้องการ ความคาดหวัง ทัศนคติ ความกังวล และความเชื่อมั่นของชุมชนต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมของ กนอ. โดยครอบคลุมมิติด้านสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต ความปลอดภัย การสื่อสาร การมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการพื้นที่อุตสาหกรรม ตามกรอบการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีของรัฐวิสาหกิจ

2.2 เพื่อสำรวจการรับรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของชุมชนต่อมาตรการด้านธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมของ กนอ. อาทิ โครงการธงขาวดาวเขียว มาตรการป้องกัน–ลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม การตรวจสอบร่วม และระบบการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม เพื่อประเมินประสิทธิผลของการดำเนินงานเชิงพื้นที่และระบุประเด็นที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม

2.3 เพื่อศึกษาความต้องการ ความคาดหวัง ทัศนคติ และความกังวลของชุมชนในพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งหรือขยายนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมในอนาคต รวมทั้งประเมินผลกระทบที่ชุมชนคาดการณ์ล่วงหน้า (Perceived Impact) และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการออกแบบมาตรการรองรับที่เหมาะสม โปร่งใส และสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน

2.4 เพื่อประเมินการรับรู้และผลลัพธ์ของการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate CSR/ESG) ของ กนอ. โดยสำรวจความสอดคล้องของโครงการ CSR กับความต้องการจริงของชุมชน ระดับการยอมรับ ภาพลักษณ์ ความไว้วางใจ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในเชิงสังคม (Social Outcomes) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและกำหนดทิศทาง CSR ที่มีประสิทธิผลและตอบโจทย์พื้นที่มากขึ้น

2.5 เพื่อจัดทำสารสนเทศที่มีความถูกต้อง เที่ยงตรง และสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของ กนอ. ทั้งด้านการบริหารพื้นที่ ความสัมพันธ์กับชุมชน การสื่อสารองค์กร การจัดการความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ และการยกระดับมาตรฐานการให้บริการตามกรอบ SE-AM และ Smart I.E. เพื่อให้การพัฒนานิคมอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน

3. กรอบแนวคิดในการสำรวจ

กรอบแนวคิดในการสำรวจครั้งนี้ประกอบด้วยแนวคิด ระเบียบวิธี และมาตรฐานการกำกับดูแลที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

3.1 หลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ (Enablers) ของรัฐวิสาหกิจด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า (SE-AM)

กรอบ SE-AM ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า มุ่งเน้นให้รัฐวิสาหกิจบริหารจัดการความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้าอย่างเป็นระบบและโปร่งใส โดยองค์กรต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจความต้องการ ความคาดหวัง ข้อกังวล และทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้กำหนดทิศทาง กลยุทธ์ และกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ที่เหมาะสม สามารถติดตามและรายงานผลการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการประเด็นสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เสริมสร้างการบริหารความเสี่ยง ภาพลักษณ์ และความโปร่งใส เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ดีและความยั่งยืนของรัฐวิสาหกิจ

3.2 โมเดลตรรกะ (Logic Model)

โมเดลตรรกะเป็นเครื่องมือที่ใช้แสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของการดำเนินงานขององค์กร โดยเชื่อมโยงทรัพยากรที่ใช้ (Input) กิจกรรมที่ดำเนินการ (Activities) ผลผลิต (Outputs) ผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ การใช้ Logic Model ช่วยให้องค์กรเห็นภาพรวมของกระบวนการดำเนินงาน เข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมกับเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ สามารถกำหนดทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอ ตลอดจนสร้างความมั่นใจว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และทำให้การวางแผนและบริหารจัดการงานต่างๆ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.3 กรอบแนวคิด ESG & SDGs กรอบ ESG (Environment, Social, Governance) และ SDGs (Sustainable Development Goals)

เป็นแนวคิดการดำเนินธุรกิจสมัยใหม่ที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ แต่ให้ความสำคัญกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาลควบคู่กันไป เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมาย และ 169 เป้าหมายย่อย พร้อมตัวชี้วัด 247 ตัว ช่วยกำหนดทิศทางการพัฒนาในระดับสากล โดยสามารถจัดกลุ่มเป็น 5 มิติ (5P) ได้แก่ People, Planet, Prosperity, Peace และ Partnership การนำกรอบ ESG & SDGs มาใช้จึงช่วยให้องค์กรยกระดับภาพลักษณ์ สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความยั่งยืนอย่างแท้จริง

3.4 การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นกรอบแนวคิดที่กำหนดให้องค์กรตระหนักถึงความสำคัญของทุกกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงาน ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยองค์กรต้องกำหนดแนวทางจัดการความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบ และเป็นไปตามหลักคุณธรรมจริยธรรม การจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจได้ควบคู่กับการสร้างความไว้วางใจและความยั่งยืนในระยะยาว

3.5 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Analysis)

การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นขั้นตอนสำคัญในการจำแนกและทำความเข้าใจกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยทั่วไปแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มหลัก คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก (Primary Stakeholder) ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง (Secondary Stakeholder) ที่ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบทางอ้อม การจำแนกดังกล่าวช่วยให้องค์กรออกแบบมาตรการตอบสนองที่สอดคล้องกับระดับความสำคัญและความต้องการที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

3.6 การมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Engagement)

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นกระบวนการที่องค์กรเชิญชวนและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทในประเด็นสำคัญขององค์กรอย่างมีเป้าหมายชัดเจน ทั้งในด้านการรับฟังความคิดเห็น การระบุประเด็นความยั่งยืน และการออกแบบมาตรการตอบสนอง การมีส่วนร่วมที่ดีช่วยให้องค์กรได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความจำเป็น ความต้องการ ความคาดหวัง ความกังวล รวมถึงความเสี่ยงและผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวางแผน ตัดสินใจ และกำหนดนโยบายของผู้บริหารให้มีความรอบคอบและเป็นธรรมมากขึ้น

3.7 การจัดลำดับความสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประเด็นสำคัญ

การจัดลำดับความสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประเด็นที่เกี่ยวข้อง เป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์กรมุ่งเน้นการตอบสนองต่อประเด็นที่มีผลกระทบสูงและเร่งด่วนก่อน โดยพิจารณาจากความเชื่อมโยงกับเป้าหมายเชิงนโยบายขององค์กร ผลกระทบต่อประสิทธิภาพทางการเงิน ข้อกำหนดของกฎหมาย มาตรฐานการปฏิบัติในอุตสาหกรรม บรรทัดฐานทางสังคม และระดับความสำคัญที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสนใจ การจัดลำดับดังกล่าวช่วยให้องค์กรบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อประเด็นที่มีนัยสำคัญได้อย่างเหมาะสม

3.8 มาตรฐาน ISO 26000

ISO 26000 เป็นแนวปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมที่ใช้ได้กับทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน โดยเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินธุรกิจคำนึงถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างครอบคลุม องค์กรที่ยึดแนวทาง ISO 26000 จะต้องดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีจริยธรรม เคารพต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สิทธิมนุษยชน กฎหมาย และบรรทัดฐานสากล การประยุกต์ใช้มาตรฐานนี้ช่วยยกระดับความน่าเชื่อถือและสร้างฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

3.9 การกำหนดจุดทับซ้อนของประเด็นทางธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

การกำหนดจุดทับซ้อน (Overlap) เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมทางธุรกิจปกติขององค์กรกับผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมองจาก “ภายในสู่นอก” ผ่านการจำแนกกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) และมองจาก “ภายนอกสู่ภายใน” เพื่อหาโอกาสพัฒนา CSR ที่สร้างคุณค่า ทั้งต่อสังคมและความสามารถในการแข่งขันขององค์กร การกำหนดจุดทับซ้อนที่ชัดเจนช่วยให้องค์กรเห็นพื้นที่ที่สามารถสร้างผลประโยชน์ร่วม (Shared Value) ได้อย่างเป็นรูปธรรม

3.10 การคัดเลือกประเด็นทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

การคัดเลือกประเด็นทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่องค์กรต้องการดำเนินการ เป็นขั้นตอนสำคัญในการระบุประเด็นที่เกี่ยวข้องทั้งกับผลกระทบและผลประโยชน์ขององค์กร โดยเน้นเลือกเฉพาะประเด็นที่สามารถต่อยอดไปสู่การสร้างคุณประโยชน์ร่วม (Shared Value) ได้จริง ซึ่งโดยทั่วไปสามารถจัดกลุ่มได้ 3 ระดับ ได้แก่ (1) ประเด็นวิกฤติสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป (2) ประเด็นในระดับอุตสาหกรรมที่เกิดจากการดำเนินกิจการตามปกติ และ (3) ประเด็น CSR จากภายนอกที่ส่งผลต่อปัจจัยขับเคลื่อนความสามารถในการแข่งขันขององค์กรในพื้นที่ การคัดเลือกที่เหมาะสมช่วยให้การดำเนิน CSR มีความชัดเจนและมีผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม

3.11 Hierarchy of Effects Model

Hierarchy of Effects Model เป็นแบบจำลองลำดับขั้นของผลกระทบจากการสื่อสารและการโฆษณาที่มีต่อผู้รับสาร โดยอธิบายว่าผู้รับสารจะผ่านกระบวนการจากการรับรู้ (Awareness) ความเข้าใจ การเกิดทัศนคติหรือความชอบ (Liking/Preference) การเกิดความเชื่อมั่น (Conviction) จนกระทั่งนำไปสู่การตัดสินใจและการกระทำ เช่น การเข้าร่วมโครงการหรือการสนับสนุนกิจกรรมขององค์กร การใช้โมเดลนี้ช่วยในการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ต่อภาพลักษณ์และการตอบสนองของชุมชน

3.12 แนวคิดการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเป็นแนวคิดที่มุ่งให้การเติบโตทางอุตสาหกรรมเกิดขึ้นควบคู่กับการดูแลสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยเน้นทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการทรัพยากร การควบคุมมลพิษ และการมีส่วนร่วมของชุมชน การศึกษาการรับรู้และความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจึงต้องพิจารณากระบวนการรับรู้ (Perception Process) ที่เกี่ยวพันกับความเข้าใจ การคิด การรู้สึก ความจำ การเรียนรู้ และการตัดสินใจของประชาชนต่อโครงการและมาตรการต่างๆ ของนิคมอุตสาหกรรม

3.13 หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562 กำหนดกรอบความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ เจ้าของกิจการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ โดยให้ความสำคัญกับโครงสร้างและกลไกที่ใช้กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการบรรลุวัตถุประสงค์ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หลักการดังกล่าวแบ่งออกเป็น 9 หมวด เช่น บทบาทภาครัฐ สิทธิและความเท่าเทียมของผู้ถือหุ้น บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความยั่งยืนและนวัตกรรม การเปิดเผยข้อมูล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และจรรยาบรรณ เป็นต้น ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลของรัฐวิสาหกิจ

3.14 โครงการธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมของ กนอ.

โครงการธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมของ กนอ. มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมและชุมชนโดยรอบในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของโรงงานอย่างโปร่งใส ช่วยให้ชุมชนเห็นถึงความตั้งใจของผู้ประกอบการในการปฏิบัติตามกฎหมายและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง อันนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนควบคู่กับชุมชนและสังคม

3.15 การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานและภาพลักษณ์นิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศอัจฉริยะ (SMART Industrial Estates: SMART I.E.) ตามมาตรฐาน AA1000SES และ ISO 26000

แนวคิด SMART I.E. มุ่งเน้นการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมให้เป็นทั้งพื้นที่อุตสาหกรรมที่ทันสมัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีธรรมาภิบาลที่ดี โดยอ้างอิงมาตรฐานสากล AA1000SES ด้านการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ ISO 26000 ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ได้แก่ การสร้างระบบการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอและได้มาตรฐาน การพัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารจัดการที่เสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งสร้างประโยชน์ร่วมกับชุมชน การเสริมสร้างความผูกพันที่ดีระหว่างนิคมอุตสาหกรรมและชุมชน และการสร้างผลตอบแทนเชิงสังคม (Social Return on Investment) อย่างสมดุล

3.16 แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ (Image)

ภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นการรับรู้โดยรวมของสาธารณชนต่อคุณลักษณะต่างๆ ขององค์กร ทั้งด้านคุณภาพการให้บริการ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความโปร่งใส และการดูแลสิ่งแวดล้อม ภาพลักษณ์ที่ดีช่วยสร้างความเชื่อถือและไว้วางใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งเสริมให้เกิดความผูกพันและความภักดีต่อองค์กร (Loyalty) และช่วยให้การดำเนินงานด้านการตลาดและการสื่อสารขององค์กรมีประสิทธิผล การบริหารภาพลักษณ์จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเสริมสร้างความยั่งยืนขององค์กรในระยะยาว

3.17 กระบวนการจัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan: BCP)

กระบวนการจัดทำ BCP ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ (1) Analysis Phase การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงาน (2) Solution Design Phase การออกแบบยุทธศาสตร์และแนวทางการกู้คืน (Disaster Recovery) ที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กร (3) Implementation Phase การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity) ที่สามารถนำไปใช้จริง (4) Testing Phase การทดสอบแผนเพื่อประเมินความพร้อมและประสิทธิผลเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด และ (5) Maintenance Phase การทบทวนและปรับปรุงแผนให้ทันสมัยอยู่เสมอ กระบวนการดังกล่าวช่วยให้องค์กรสามารถรักษาความต่อเนื่องของการให้บริการและลดผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเมื่อเกิดวิกฤติ

3.18 กรอบแนวคิด GRI

กรอบรายงานความยั่งยืนของ GRI (Global Reporting Initiative) เป็นกรอบการรายงานที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายทั่วโลก มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกประเภทและทุกขนาดขององค์กร กรอบ GRI ช่วยให้องค์กรสามารถรายงานผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นระบบ โปร่งใส และเปรียบเทียบได้ เป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการติดตามผลการดำเนินงาน และต่อองค์กรในการปรับปรุงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักความยั่งยืนในระยะยาว

4. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตการสำรวจความพึงพอใจและทัศนคติของชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรม ประจำปี 2568 มีดังนี้

ตารางที่ 1 ขอบเขตงานของการสำรวจความพึงพอใจและทัศนคติของชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมปัจจุบันและชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม

เป้าหมายการศึกษา	ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการ	วิธีการรวบรวมข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง	ผลลัพธ์
กลุ่มชุมชน/สังคม (ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมปัจจุบันและชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้ง-ขยายนิคมฯ/ท่าเรือฯ)				
☐ ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมปัจจุบัน (ตามรายละเอียดข้อ 4.4.1)	☐ ความพึงพอใจ ☐ ความไม่พึงพอใจ ☐ ความต้องการ ☐ ความคาดหวัง ☐ ทัศนคติ ☐ ความกังวล ☐ ความเชื่อมั่นที่มีต่อภาพลักษณ์ในการดำเนินงานของ กนอ. ☐ ความผูกพัน ☐ การรับรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ กนอ. ☐ การรับรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานบนพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ กนอ. (Corporate Governance: CG) และ การรับรู้เกี่ยวกับแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan : BCP) ☐ ความต้องการ ความคาดหวัง และการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน	Structured Interview หรือ วิธีการอื่นที่ กนอ. เห็นชอบ	☐ จำนวนตัวอย่างของชุมชนโดยรอบนิคมฯ/ท่าเรือฯ ปัจจุบันเป็นไปตามหลักสถิติที่สามารถเป็นตัวแทนของประชากร และมีความสอดคล้องกับจำนวนประชากรของชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมปัจจุบัน	☐ เชิงปริมาณในรูปแบบ Likert Scale (+1ถึง+5) หรือ (-1ถึง-5) ☐ เชิงคุณภาพ

เป้าหมายการศึกษา	ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการ	วิธีการรวบรวมข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง	ผลลัพธ์
	ธรรมาภิบาล สิ่งแวดล้อม (ธงขาว ดาวเขียว) ของ กนอ.			
☐ ชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้ง-ขยายนิคมฯ/ท่าเรือฯ ในอนาคต	☐ ความต้องการ ☐ ความคาดหวัง ☐ ทัศนคติ ☐ ความกังวล ☐ การรับรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานบนพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ กนอ. (Corporate Governance: CG) และ การรับรู้เกี่ยวกับแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan : BCP)	Structured Interview หรือ วิธีการอื่นที่ กนอ. เห็นชอบ	☐ จำนวนตัวอย่างของชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายเป็นไปตามหลักสถิติที่สามารถใช้เป็นตัวแทนของประชากรของชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมฯและท่าเรือฯ ได้แก่ พื้นที่พัฒนานิคมอุตสาหกรรม Smart Park และพื้นที่โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3	☐ เชิงปริมาณ ในรูปแบบ Likert Scale (+1ถึง+5) หรือ (-1ถึง-5) ☐ เชิงคุณภาพ

5. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมปัจจุบัน และชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมปัจจุบัน

ลำดับที่	นิคมอุตสาหกรรม	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำ (ราย)
1	นิคมอุตสาหกรรมแก่งคอย (สนก.)	1,236	166
2	นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง (สนล.)	12,525	267
3	นิคมอุตสาหกรรมบางชัน (สนช.)	15,201	260
4	นิคมอุตสาหกรรมนครหลวง (สนค.)	11,223	259
5	นิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร (สนส.)	9,998	273
6	นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ (สนน.)	4,048	246

ลำดับที่	นิคมอุตสาหกรรม	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำ (ราย)
7	นิคมอุตสาหกรรมพิจิตร (สนจ.)	5,423	250
8	นิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ จ.สงขลา (สนต.)	3,711	251
9	นิคมอุตสาหกรรมสงขลา อ.สะเดา (สนข.)	7,110	271
10	นิคมอุตสาหกรรมสระแก้ว (สน.สก.)	12,020	196
11	นิคมอุตสาหกรรมบางปู (สนป.)	37,698	261
12	นิคมอุตสาหกรรมบางพลี (สนบ.)	16,576	281
13	นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง (สนฉ.)	26,819	275
14	นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด (สนพ.)	23,158	275
15	ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด (สทร.)	7,211	249
16	นิคมอุตสาหกรรมหนองแค (สน.นค.)	22,789	281
17	นิคมอุตสาหกรรมอัญธานี (สน.อธ.)	4,107	275
18	นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน (สน.บอ.)	22,874	278
19	นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (สน.บว.)	12,223	176
20	นิคมอุตสาหกรรมสินสาคร (สน.สค.)	21,739	219
21	นิคมอุตสาหกรรมราชบุรี (สน.รบ.)	5,640	204
22	นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ (สน.วก.)	31,309	282
23	นิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ซิตี้ (สน.กว.)	9,378	273
24	นิคมอุตสาหกรรมเอเซียสุวรรณภูมิ (สน.อซ (สภ.))	3,201	212
25	นิคมอุตสาหกรรมทีเอฟดี 1 (สน.ทด.1)	21,325	272
26	นิคมอุตสาหกรรมทีเอฟดี 2 (สน.ทด.2)		
27	นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค กบินทร์ (สน.ฮท.)	19,485	282
28	นิคมอุตสาหกรรมหลักชัยเมืองยาง (สน.มย.)	11,170	280
29	นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด (ระยอง) (สน.อบ.)	10,660	275
30	นิคมอุตสาหกรรม WHA อีสเทิร์นซีบอร์ด 1 (สน.ดบ.1)	23,725	266
31	นิคมอุตสาหกรรม WHA อีสเทิร์นซีบอร์ด 2 (สน.ดบ.2)	13,198	267
32	นิคมอุตสาหกรรม WHA อีสเทิร์นซีบอร์ด 3 (สน.ดบ.3)	8,757	275
33	นิคมอุตสาหกรรม WHA อีสเทิร์นซีบอร์ด 4 (สน.ดบ.4)	26,065	283
34	นิคมอุตสาหกรรม WHA ชลบุรี 1 (สน.ดช.1)	14,887	230
35	นิคมอุตสาหกรรม WHA ชลบุรี 2 (สน.ดช.2)	8,255	166
36	นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ (ชลบุรี) (สน.อต (ชบ.))	136,742	286

ลำดับที่	นิคมอุตสาหกรรม	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำ (ราย)
37	นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ (ระยอง) (สน.อต (รย.))	57,404	284
38	นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (สน.ปท.)	52,823	229
39	นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (แหลมฉบัง) (สน.ปท.(ลฉ.))	13,916	212
40	นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง 3 (สน.ปท.3)	16,044	67
41	นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง 4 (สน.ปท.4)	43,253	150
42	นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง 5 (สน.ปท.5)	1,064	138
43	นิคมอุตสาหกรรม WHA ตะวันออก (มาบตาพุด) (สน.ดอ.)	5,658	144
44	นิคมอุตสาหกรรมผาแดง (สน.ผด.)	1,270	119
45	นิคมอุตสาหกรรมเอเซีย (สน.อช.)	13,456	210
46	นิคมอุตสาหกรรมอาร์ ไอ แอล (สน.อล.)	7,691	175
	รวม	**834,065**	**10,590**

หมายเหตุ: 1. กำหนดจำนวนตัวอย่างโดยใช้ข้อมูลครัวเรือนปี 2565 ประกอบกับจำนวนประชากรปี 2566 เป็นฐานในการคำนวณ
2. นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง 4 (สน.ปท.4) ใช้ประชากรร่วมกันกับนิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (สน.ปท.)

2) ชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม

ลำดับ	พื้นที่พัฒนา	จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำ (ราย)
1	**ชุมชนโดยรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรมในอนาคต รวมทั้งท่าเรืออุตสาหกรรม**	**270**
	พื้นที่โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะที่ 3	120
	พื้นที่พัฒนานิคมอุตสาหกรรม Smart Park	150

6. การแปลผลการสำรวจ

การแปลผลคะแนนของ ความคิดเห็น ความคาดหวัง ความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละประเด็น สามารถนำมาแปลผลได้ตามเกณฑ์การแปลความหมายตามช่วงคะแนนของเบสท์ (Best, 1977) [1] ดังนี้

[1] Best, J. W. (1977). Research in Education. 3rd ed. Englewood Cliff, NJ: Prentice Hall, Inc.

ตารางที่ 4 การแปลผลจากการสำรวจ

คะแนน	ความหมาย				
	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคาดหวัง	ระดับความพึงพอใจ	ระดับความไม่พึงพอใจ	ระดับความเชื่อมั่น
4.21 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คาดหวังมากที่สุด	พอใจมากที่สุด	ไม่พอใจมากที่สุด	เชื่อมั่นมากที่สุด
3.41 – 4.20	เห็นด้วย	คาดหวังมาก	พอใจมาก	ไม่พอใจมาก	เชื่อมั่นมาก
2.61 – 3.40	เฉยๆ	คาดหวังปานกลาง	พอใจปานกลาง	ไม่พอใจปานกลาง	เชื่อมั่นปานกลาง
1.81 – 2.60	ไม่เห็นด้วย	คาดหวังน้อย	พอใจน้อย	ไม่พอใจน้อย	เชื่อมั่นน้อย
1.00 – 1.80	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คาดหวังน้อยที่สุด	พอใจน้อยที่สุด	ไม่พอใจน้อยที่สุด	เชื่อมั่นน้อยที่สุด

สรุปผลการสำรวจ

1. ผลการสำรวจของชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมปัจจุบัน

1.1 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

ภาพรวมความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

แผนภาพที่ 1 ภาพรวมความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม ปี 2563-2568

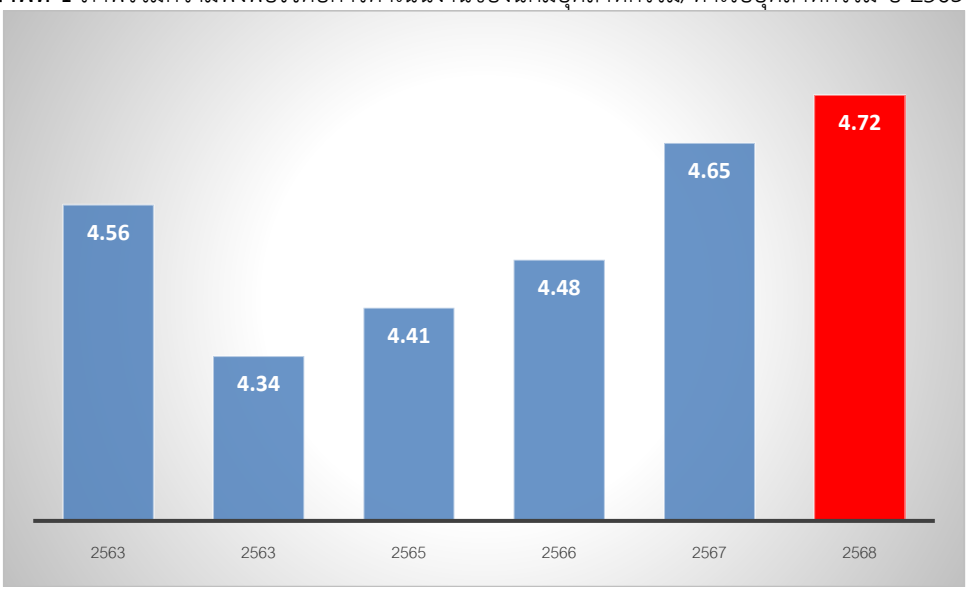

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม ในช่วงปี 2563–2568 พบแนวโน้ม “เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง” จากระดับ 4.56 ในปี 2563 สู่ระดับ 4.72 ในปี 2568 ซึ่งเป็นคะแนนสูงสุดในรอบ 6 ปี สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการต่อคุณภาพการบริหารจัดการของ กนอ. ทั้งด้านความพร้อมในการให้บริการ ความโปร่งใส และการตอบสนองต่อปัญหาและข้อร้องเรียนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การเพิ่มขึ้นของคะแนนทุกปีแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการพัฒนาระบบบริการ โครงสร้างพื้นฐาน และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมที่ตอบโจทย์ผู้ใช้บริการมากขึ้น

ตลอดช่วงเวลาดังกล่าว ยังพบว่าการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและระบบสนับสนุนผู้ประกอบการมีความสม่ำเสมอและได้รับการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะในปี 2568 ที่สะท้อนความสำเร็จของโครงการ Smart I.E., การกำกับดูแลตามหลัก SE-AM, และการพัฒนาเครื่องมือสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นระบบ

1. **ยกระดับระบบบริการแบบ Proactive Service**

พัฒนาระบบแจ้งเตือนปัญหา การติดตามงานแบบ Real-time และบริการเชิงรุก (Proactive) เพื่อลดเวลารอคอยและเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการในระยะยาว

2. **เสริม Smart I.E. และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล**

ลงทุนต่อเนื่องในด้าน IoT, ระบบตรวจวัดคุณภาพอากาศ–น้ำแบบออนไลน์ (AQI/WQI) และ Dashboard กลางสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อสนับสนุนความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของผู้ใช้บริการ

3. **พัฒนามาตรการเชิงธรรมาภิบาล (Good Governance)**

เพิ่มการเปิดเผยข้อมูลเชิงรุกตามแนวทาง SE-AM และ AA1000SES เพื่อเสริมความโปร่งใส (Transparency) โดยเฉพาะประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และความเสี่ยงในพื้นที่นิคมฯ

4. สร้างความสัมพันธ์และความเชื่อมั่นกับชุมชน (Stakeholder Trust)

ขยายกิจกรรมสื่อสารความเสี่ยง งาน CSR และเวทีรับฟังข้อคิดเห็นชุมชนโดยใช้ข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์ (Evidence-based) เพื่อลดความกังวลและเพิ่มภาพลักษณ์นิคมอุตสาหกรรมสีเขียว

5. ส่งเสริมระบบการจัดการข้อร้องเรียนแบบบูรณาการ

จัดทำศูนย์กลางข้อมูลข้อร้องเรียน (Integrated Complaint Center) ที่ทุกหน่วยงานสามารถติดตามสถานะร่วมกันได้ เพื่อให้การตอบสนองมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

6. ใช้คะแนนปี 2568 เป็น “Benchmark มาตรฐานใหม่”

กำหนดคะแนน 4.72 เป็นเกณฑ์มาตรฐาน (Target Benchmark) สำหรับปีถัดไป และสร้าง KPI ร่วมสำหรับนิคมฯ ทั้ง 15 แห่งในการรักษาหรือยกระดับคะแนนอย่างต่อเนื่อง

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมแยกรายด้าน

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมในปี 2568 ซึ่งเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10,590 คน แสดงให้เห็นว่าภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.72 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 ผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนว่าการดำเนินงานของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ได้รับการยอมรับในระดับสูงจากผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกมิติ ทั้งด้านคุณภาพการให้บริการ ความโปร่งใสในการสื่อสาร และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าแต่ละองค์ประกอบของการให้บริการได้รับคะแนนในระดับสูงและมีค่าคะแนนใกล้เคียงกัน แสดงถึงความสม่ำเสมอของคุณภาพการบริหารจัดการ ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ย 4.69 คะแนน สะท้อนความสามารถของ กนอ. ในการส่งมอบข้อมูลที่ชัดเจน ทันเวลา และเข้าถึงผู้ประกอบการได้อย่างทั่วถึง ช่องทางการติดต่อสื่อสารต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 4.65 คะแนน แสดงถึงความสะดวกและประสิทธิภาพของช่องทางการบริการทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ขณะที่ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ได้คะแนนเฉลี่ยสูงถึง 4.74 คะแนน อันเป็นเครื่องยืนยันถึงมาตรการควบคุมคุณภาพน้ำ อากาศ ขยะ และกลิ่นที่มีมาตรฐานและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ

นอกจากนี้ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการให้ความช่วยเหลือในการประสานงานได้รับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ 4.75 คะแนน แสดงถึงความพร้อม ความเอาใจใส่ และทักษะการบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับด้านขั้นตอนการติดต่อประสานงานและการพิจารณาอนุมัติ ต่างๆ ที่มีค่าเฉลี่ย 4.71 คะแนน ซึ่งสะท้อนถึงความคล่องตัวของกระบวนการทำงาน และสุดท้าย ด้านการสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนก็ได้รับคะแนนในระดับสูงเช่นเดียวกันที่ 4.75 คะแนน แสดงให้เห็นถึงบทบาทของ กนอ. ในฐานะองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างนิคมอุตสาหกรรมกับพื้นที่โดยรอบ ทั้งในเชิงสังคมและสิ่งแวดล้อม

ภาพรวมของผลการสำรวจปี 2568 จึงชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการของ กนอ. ที่สอดคล้องกับแนวทาง Smart I.E. และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (SE-AM) ซึ่งไม่เพียงยกระดับคุณภาพการให้บริการ แต่ยังเสริมสร้างความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการและชุมชนต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม การรักษามาตรฐานดังกล่าวควรดำเนินต่อเนื่องผ่านการพัฒนาระบบสื่อสารเชิงรุก การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและดิจิทัล และการยกระดับทักษะบุคลากรให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของภาคอุตสาหกรรมในอนาคต เพื่อให้ กนอ. สามารถรักษาระดับความพึงพอใจและความเชื่อมั่นในระดับสูงได้อย่างยั่งยืน และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรมของประเทศต่อไป

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม แยกรายด้าน

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ นิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. การสื่อสารประชาสัมพันธ์โครงการและข่าวสารต่างๆ	10,590	4.69	0.42	พึงพอใจมากที่สุด
2. ช่องทางการติดต่อสื่อสารกับนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม	10,590	4.65	0.45	พึงพอใจมากที่สุด
3. การดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ชุมชน และสังคม (โครงการของ นิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม)	10,590	4.74	0.46	พึงพอใจมากที่สุด
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	10,590	4.75	0.45	พึงพอใจมากที่สุด
5. ขั้นตอนและกระบวนการให้ชุมชนมีส่วนร่วมต่อการดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ชุมชน และสังคม	10,590	4.71	0.41	พึงพอใจมากที่สุด
6. การสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมของชุมชนและช่วยเหลือชุมชน (โครงการของชุมชน)	10,590	4.75	0.39	พึงพอใจมากที่สุด
รวม	**10,590**	**4.72**	**0.35**	**พึงพอใจมากที่สุด**

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมในปี 2568 ซึ่งสะท้อนคะแนนความพึงพอใจในทุกด้านอยู่ในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” จึงควรใช้ผลลัพธ์ดังกล่าวเป็นพื้นฐานในการยกระดับนโยบายการบริหารจัดการของ กนอ. ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและรองรับความคาดหวังที่เพิ่มสูงขึ้นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอนาคต โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ในด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์บริการและข่าวสารต่างๆ ซึ่งได้รับคะแนนเฉลี่ย 4.69 แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้บริการเชื่อมั่นในความโปร่งใสและความครบถ้วนของข้อมูลที่ กนอ. นำเสนอ อย่างไรก็ตาม เพื่อตอบสนองต่อความจำเป็นในยุคดิจิทัล ควรดำเนินนโยบายพัฒนาระบบสื่อสารแบบดิจิทัลที่สามารถให้ข้อมูลแบบ Real-time เพิ่มความแม่นยำของข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม คุณภาพอากาศ และข้อมูลเชิงพื้นที่ รวมทั้งเสริมความหลากหลายของช่องทางเผยแพร่ เช่น แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ แอปพลิเคชัน และระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติ เพื่อให้เข้าถึงผู้ประกอบการได้ครอบคลุมทุกกลุ่มอุตสาหกรรม

สำหรับด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารกับนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ย 4.65 นั้น แม้จะอยู่ในระดับสูง แต่ยังมีโอกาสในการเสริมสร้างระบบให้เป็นแบบ “บริการเชิงรุก” ผ่านระบบ Call Center อัจฉริยะหรือระบบ Chatbot – Live Agent ที่ผสานเทคโนโลยี AI เพื่อรองรับปริมาณผู้ติดต่อที่เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งจัดทำระบบติดตามสถานะการร้องเรียนและคำขออนุญาตแบบครบวงจร เพื่อยกระดับประสบการณ์ของผู้ใช้บริการให้มีความสะดวกและแม่นยำมากยิ่งขึ้น รวมถึงควรบูรณาการข้อมูลการบริการระหว่างสำนักงานนิคมแต่ละแห่งให้ใช้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

ด้านการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับคะแนนเฉลี่ย 4.74 ถือเป็นหนึ่งในจุดแข็งสำคัญของ กนอ. และเป็นตัวชี้วัดความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการได้อย่างชัดเจน นโยบายที่ควรดำเนินการต่อไปคือการเสริมระบบกำกับดูแลสิ่งแวดล้อมแบบ Smart Environmental Governance ผ่านการใช้เซนเซอร์ตรวจวัดน้ำ อากาศ ขยะ และกลิ่นในระดับพื้นที่จริง พร้อมเปิดเผยข้อมูลบน Dashboard สาธารณะ เพื่อสร้างความโปร่งใสและความไว้วางใจจากทั้งผู้ประกอบการและชุมชนโดยรอบ ตลอดจนพัฒนาระบบแจ้งเตือนเหตุการณ์ผิดปกติด้านสิ่งแวดล้อมแบบทันเวลา ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงและเสริมความมั่นคงของพื้นที่อุตสาหกรรมในระยะยาว

ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.75 สะท้อนถึงความพร้อมและศักยภาพในการให้บริการของบุคลากร กนอ. จึงควรกำหนดนโยบายส่งเสริมสมรรถนะบุคลากรอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมด้าน Service Mind ทักษะดิจิทัล การจัดการข้อร้องเรียน และการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถรองรับสถานการณ์

ที่ซับซ้อนมากขึ้นในอนาคต อีกทั้งควรสนับสนุนระบบประเมินผลการทำงานที่เชื่อมโยงกับ Feedback ของผู้ใช้บริการ เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม

ด้านขั้นตอนและกระบวนการให้บริการ ซึ่งได้รับคะแนนเฉลี่ย 4.71 สะท้อนว่ากระบวนการดำเนินงานมีความคล่องตัว แต่ยังมีช่องว่างสำหรับการปรับปรุงให้เป็นระบบอำนวยความสะดวกอย่างเต็มรูปแบบ กนอ. ควรดำเนินนโยบายเร่งรัดการพัฒนา Digital Workflow เช่น ระบบอนุญาตออนไลน์ การยื่นคำร้องผ่าน Mobile Application และการบูรณาการฐานข้อมูลข้ามหน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนซ้ำซ้อน การลดใช้เอกสาร และการย่นระยะเวลาการอนุมัติ เพื่อให้การให้บริการมีประสิทธิภาพสูงสุดตามมาตรฐานสากลของภาคอุตสาหกรรม

สุดท้าย ด้านการสนับสนุนโครงการชุมชนและการช่วยเหลือชุมชน ซึ่งได้รับคะแนนสูงถึง 4.75 แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิคมอุตสาหกรรมและชุมชนโดยรอบ นโยบายที่ควรดำเนินการต่อไปคือการส่งเสริมเวทีรับฟังความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วม การพัฒนากลไก CSR เชิงกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ ตลอดจนสร้างความร่วมมือระหว่าง กนอ. ผู้ประกอบการ และองค์กรท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ของนิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและความน่าเชื่อถือขององค์กรในระยะยาว

1.2 ความไม่พึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

ผลการสำรวจความคิดเห็นของชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมในปี 2568 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 10,590 ราย พบว่า ไม่มีผู้ตอบรายใดแสดงความไม่พึงพอใจต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรมแม้แต่รายเดียว ถือเป็นผลลัพธ์ที่สะท้อนความเชื่อมั่นในระดับสูงมากต่อมาตรการบริหารจัดการของ กนอ. ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย การสื่อสารข้อมูล และความรับผิดชอบต่อสังคมในพื้นที่ โดยเฉพาะความสม่ำเสมอในการดำเนินงานและการตอบสนองต่อข้อกังวลของชุมชนได้อย่างทันท่วงที ผลสำรวจดังกล่าวยังสะท้อนว่าการบริหารจัดการเชิงรุกภายใต้กรอบมาตรฐาน เช่น SMART I.E., Eco Industrial Town และเกณฑ์ SE-AM สามารถสร้างผลลัพธ์เชิงบวกที่ชัดเจนจนลดความไม่พึงพอใจของชุมชนลงสู่ระดับ “ศูนย์เปอร์เซ็นต์” ซึ่งเป็นดัชนีสำคัญของการยอมรับทางสังคม (Social Acceptance) ที่นิคมอุตสาหกรรมจำเป็นต้องรักษาไว้ในระยะยาว

นอกจากนี้ ความไม่พบความไม่พึงพอใจยังสะท้อนว่าการสื่อสารระหว่างนิคมอุตสาหกรรมและชุมชนมีความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยมีความชัดเจนและตรวจสอบได้ รวมถึงการสนับสนุนโครงการของชุมชนมีความต่อเนื่องและมีคุณค่าต่อพื้นที่ ทำให้ชุมชนเกิดความไว้วางใจและมองเห็นประโยชน์ร่วมจากการตั้งอยู่ของนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ของตน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

แม้ว่าผลสำรวจจะไม่พบความไม่พึงพอใจเลย แต่ กนอ. ควรใช้โอกาสนี้ในการกำหนดแนวนโยบายเชิงรุกเพื่อรักษาและขยายผลลัพธ์เชิงบวกดังกล่าวให้มั่นคงยิ่งขึ้น โดยควรส่งเสริมการดำเนินงานภายใต้หลัก “Zero Complaint – Zero Impact – High Trust” เพื่อเป็นมาตรฐานการบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรมในยุคใหม่ ตลอดจนพัฒนากลไกการติดตามปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอย่างเป็นระบบ แม้ยังไม่ปรากฏปัญหาในปีปัจจุบัน

นโยบายสำคัญที่ควรดำเนินการคือการยกระดับระบบเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยโดยใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบตรวจวัดคุณภาพอากาศและน้ำแบบเรียลไทม์ การเปิดเผยข้อมูลบน Dashboard สาธารณะ และระบบแจ้งเตือนความเสี่ยง เพื่อรักษาความเชื่อมั่นของชุมชนในระยะยาว ควบคู่กับการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ผ่านเวทีสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นเชิงบูรณาการที่จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ กนอ. ควรกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชนในเชิงรุก เช่น การสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม การส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะในพื้นที่รอบนิคม และการเสริมสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผลประโยชน์จากนิคมอุตสาหกรรมถูกกระจายกลับสู่ชุมชนอย่างสมดุลและต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยลดโอกาสในการเกิดความไม่พึงพอใจในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

ท้ายที่สุด ควรจัดตั้งระบบประเมินความพึงพอใจและข้อร้องเรียนแบบ Proactive โดยให้ชุมชนสามารถแจ้งปัญหาได้สะดวก รวดเร็ว และติดตามผลการแก้ไขอย่างโปร่งใส เพื่อเป็นการยืนยันความมุ่งมั่นของ กนอ. ในการเป็นองค์กรที่รับฟังเสียงของชุมชนและพร้อมปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ซึ่งจะช่วยรักษาผลลัพธ์ด้านความไว้วางใจและความพึงพอใจให้อยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่องในทุกปี

1.3 การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ กนอ. (Eco Industrial Estates)

ผลการสำรวจการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ กนอ. ในปี 2568 ซึ่งเก็บข้อมูลจากประชาชนรอบนิคมอุตสาหกรรม 41 แห่ง รวมทั้งสิ้น 9,332 คน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการรับรู้ในเชิงบวกต่อแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยร้อยละ 64.69 ระบุว่า “รู้จักหรือเคยได้ยิน” แนวคิดดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าการประชาสัมพันธ์ของนิคมอุตสาหกรรมสามารถถ่ายทอดสาระสำคัญสู่ชุมชนได้ในระดับที่น่าพอใจ แม้ว่าจะยังมีประชาชนร้อยละ 35.31 ที่ยังไม่เคยรับรู้ข้อมูล แสดงถึงโอกาสในการเพิ่มช่องทางสื่อสารและการขยายความเข้าใจให้ครอบคลุมยิ่งขึ้นในอนาคต

เมื่อพิจารณาเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่รอบนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 6,037 คน พบว่ามีประชาชนถึงร้อยละ 82.89 “ทราบว่านิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ของตนเป็นนิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงมาก แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการสื่อสารภายในพื้นที่และบทบาทของกิจกรรมร่วมกับชุมชนที่ช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเชิงสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ประชาชนจำนวนมากสามารถเชื่อมโยงบทบาทของนิคมฯ กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการของเสียอย่างเป็นระบบ และการยกระดับคุณภาพชีวิตในพื้นที่ได้อย่างชัดเจน

ในมิติรายนิคมพบความแตกต่างที่น่าสนใจ โดยนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เช่น บางชัน บางปู มาบตาพุด แหลมฉบัง และสมุทรสาคร มีระดับการรับรู้สูงกว่า 90% ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการดำเนินกิจกรรมสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมกับชุมชน และการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องและหลากหลาย จึงทำให้ประชาชนมีความเข้าใจต่อแนวคิดนิคมเชิงนิเวศในระดับสูง ในทางกลับกัน นิคมอุตสาหกรรมบางแห่ง เช่น ภาคใต้ สระแก้ว บ้านหว้า และบางปะอิน มีค่าการรับรู้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศมาก สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายในการสื่อสารหรือระยะห่างเชิงข้อมูลระหว่างชุมชนกับนิคมฯ ที่ยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

ภาพรวมของผลการสำรวจชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ กนอ. ได้ก่อให้เกิดการรับรู้ในระดับสูงในหลายพื้นที่ ทั้งในด้านแนวคิด หลักการบริหารจัดการ และผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน อย่างไรก็ตาม การที่ยังมีประชาชนจำนวนหนึ่งไม่ทราบหรือไม่เคยได้ยินข้อมูลดังกล่าว แสดงถึงความจำเป็นในการเร่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุก รวมถึงการออกแบบช่องทางสื่อสารที่ครอบคลุมกลุ่มประชาชนทุกเพศวัย โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของนิคมและพื้นที่รอบนอก เพื่อให้การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเป็นที่เข้าใจอย่างทั่วถึงและสามารถสร้างความร่วมมือระหว่างนิคมฯ และชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ผลสำรวจในครั้งนี้สะท้อนถึงแนวโน้มที่ดีของการยกระดับการบริหารจัดการอุตสาหกรรมในประเทศไทยสู่มาตรฐานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของ กนอ. ในการขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชนอย่างสมดุล อย่างไรก็ตาม การต่อยอดการสื่อสารให้เข้าถึงกลุ่มที่ยังไม่รับรู้ข้อมูลจะมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของประเทศเกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและครอบคลุมยิ่งขึ้นในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ กนอ.**

1. **นโยบายการสื่อสารเชิงรุก (Proactive Eco Communication Policy)**

จากผลสำรวจพบว่าร้อยละ 35.31 ของประชาชนยังไม่รู้จักแนวคิดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จึงควรจัดทำนโยบายสื่อสารเชิงรุกอย่างเป็นระบบ เน้นการถ่ายทอดข้อมูลที่เข้าใจง่าย ผ่านช่องทางที่ชุมชนเข้าถึงได้ เช่น ผู้นำชุมชน เสียงตามสาย เวทีพบประชาชน และสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มอัตราการรับรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชนในพื้นที่

2. **นโยบายสร้าง "นิคมต้นแบบด้านการสื่อสารนิคมเชิงนิเวศ"**

นิคมที่มีการรับรู้สูงกว่า 90% เช่น บางชัน บางปู มาบตาพุด แหลมฉบัง ควรถูกยกระดับเป็นนิคมต้นแบบ โดยถอดบทเรียนด้านการสื่อสาร การมีส่วนร่วม และกิจกรรม CSR เพื่อส่งต่อให้แก่พื้นที่ที่มีการรับรู้ต่ำ เช่น ภาคใต้ สระแก้ว บ้านหว้า และบางปะอิน เพื่อยกระดับมาตรฐานทั่วทั้งประเทศ

3. **นโยบายพัฒนาชุดสื่อมาตรฐาน Eco Industrial Estates**

ควรจัดทำ "ชุดสื่อกลาง" ที่ใช้ในทุกนิคมฯ ประกอบด้วย

- อินโฟกราฟิกแนวคิดนิคมเชิงนิเวศ
- ระบบตรวจวัดคุณภาพอากาศ–น้ำ
- ผลงานด้าน CSR และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ตัวอย่างผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน

สื่อนี้ควรนำเสนอทั้งแบบออฟไลน์และออนไลน์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่สอดคล้องกันในระดับประเทศ

4. **นโยบายเสริมบทบาทผู้นำชุมชนเป็น "Eco Ambassadors"**

จากผลสำรวจด้านการสื่อสารพบว่าชุมชนเชื่อถือผู้นำชุมชนสูงที่สุด จึงควรอบรมผู้นำชุมชนให้มีความรู้เกี่ยวกับ

- แนวคิดนิคมเชิงนิเวศ
- ผลกระทบและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม
- การจัดการข้อร้องเรียน
- การสื่อสารข้อมูลอย่างเป็นทางการ

เพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลที่ถูกต้องและสร้างความเข้าใจร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

5. **นโยบายเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชน (Eco Participation Policy)**

ควรจัดตั้ง "คณะกรรมการชุมชน–นิคมเชิงนิเวศ" ในทุกพื้นที่ เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทใน

- การติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อม
- การตรวจเยี่ยมโรงงาน
- การเสนอแนะกิจกรรม CSR
- การร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่เชิงนิเวศ

การมีส่วนร่วมจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นและลดความเข้าใจคลาดเคลื่อนระหว่างชุมชนกับนิคมฯ

6. **นโยบายสื่อสารผลลัพธ์เชิงประจักษ์ (Outcome-Based Communication)**

เพื่อให้ชุมชนเห็นภาพชัดเจน ควรสื่อสารข้อมูลที่จับต้องได้ เช่น

- คุณภาพอากาศและน้ำรายเดือน
- ผลการตรวจมลพิษ
- การปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นกับพื้นที่

การนำเสนอผลลัพธ์จริงช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของนิคมฯ ว่ามีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

7. **นโยบายพิเศษสำหรับนิคมที่มีระดับการรับรู้ต่ำ**

พื้นที่ที่มีระดับการรับรู้ต่ำกว่า 60% ควรมีมาตรการเฉพาะ เช่น

- จัดทำ Roadshow เชิงนิเวศในชุมชน

- เพิ่มกิจกรรม CSR แบบลงพื้นที่
- จัดอบรมร่วมโรงเรียนและองค์กรท้องถิ่น
- ขยายช่องทางสื่อสารเฉพาะพื้นที่ เช่น รถประชาสัมพันธ์ ผู้นำศาสนา กลุ่มอาชีพ

เพื่อยกระดับการรับรู้ให้ทัดเทียมพื้นที่อื่น

8. **นโยบายความโปร่งใสด้านข้อมูล (Transparency & Trust Policy)**

ควรเผยแพร่ข้อมูลด้านการพัฒนาเชิงนิเวศแบบโปร่งใส เช่น

- เปิด Dashboard คุณภาพสิ่งแวดล้อม
- รายงานสถานะโครงการเชิงนิเวศรายไตรมาส
- เปิดข้อมูลด้านความปลอดภัยและมาตรการควบคุม

การเปิดเผยข้อมูลจะช่วยลดความกังวลของชุมชนและสร้างความไว้วางใจอย่างยั่งยืน

สรุปภาพรวมข้อเสนอเชิงนโยบาย

เพื่อต่อยอดการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ กนอ. ควรมุ่งเน้นการสื่อสารเชิงรุก การมีส่วนร่วมของชุมชน และการนำเสนอผลลัพธ์เชิงประจักษ์ควบคู่กัน ทั้งนี้ การสร้างนิคมต้นแบบ การพัฒนาชุดสื่อมาตรฐาน และการเสริมบทบาทผู้นำชุมชน จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การรับรู้ของประชาชนครอบคลุมมากขึ้น และนำไปสู่ความร่วมมืออย่างยั่งยืนระหว่างนิคมกับชุมชนในทุกพื้นที่

1.4 ความกังวล/ความต้องการ และความคาดหวังของชุมชนโดยรอบต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

ผลการประเมินระดับความสำคัญของประเด็นความต้องการ ความคาดหวัง และความกังวลของชุมชนต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรมในปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงลำดับความสำคัญของประเด็นสังคมและเศรษฐกิจที่ชุมชนให้ความสนใจ ทั้งในมิติของ “ระดับความต้องการของประชาชน” (แกน Y) และ “ระดับความสำคัญต่อองค์กร” (แกน X) ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการกำหนดแนวนโยบายและมาตรการเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิคมอุตสาหกรรมกับพื้นที่โดยรอบ

จากผลการสำรวจพบว่า ชุมชนให้ความสำคัญสูงสุดในด้านความมั่นคงและรายได้ (ค่าเฉลี่ย 2.85) รองลงมาคือด้านการสร้างงานและการพัฒนาทักษะแรงงาน (2.18) และด้านการลงทุนทางสังคม (2.15) แสดงให้เห็นว่าประชาชนเห็นบทบาทของนิคมอุตสาหกรรมในฐานะกลไกสำคัญในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิต นอกจากนี้ ความต้องการในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและการเข้าถึงบริการสาธารณสุขยังมีระดับความสำคัญในระดับปานกลาง สะท้อนว่าชุมชนคาดหวังการมีส่วนร่วมของนิคมอุตสาหกรรมในการยกระดับความเป็นอยู่และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เมื่อพิจารณาระดับความสำคัญของประเด็นต่อองค์กร (แกน X) พบว่า “ด้านความมั่นคงและรายได้” ยังคงมีความสำคัญสูงที่สุดเช่นเดียวกับระดับความต้องการของประชาชน ซึ่งตอกย้ำว่าการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของชุมชนเป็นเป้าหมายร่วมกันที่ทั้งชุมชนและ กนอ. ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ขณะที่ด้านการศึกษา วัฒนธรรม การพัฒนาเทคโนโลยี และการลงทุนด้านสังคม แม้มีความสำคัญรองลงมา แต่ยังคงเป็นประเด็นที่ควรได้รับการส่งเสริมควบคู่กันไปเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในระยะยาว

ผลการประเมินดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรมมีความคาดหวังต่อบทบาททางสังคมและเศรษฐกิจของ กนอ. ในหลายมิติ ตั้งแต่การสร้างงาน การสร้างรายได้ การส่งเสริมสุขภาพ ไปจนถึงการสนับสนุนโครงการพัฒนาสังคมในพื้นที่ การตอบสนองประเด็นเหล่านี้จึงเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์อันมั่นคงระหว่างนิคมอุตสาหกรรมและชุมชน รวมถึงการเสริมสร้างความไว้วางใจในระยะยาว

ตารางที่ 6 ระดับความสำคัญของประเด็นความต้องการ ความคาดหวัง ความกังวลของชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมปัจจุบัน

ประเด็น	คะแนนความสำคัญของประเด็นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (แกน Y)	คะแนนผลกระทบของประเด็นต่อองค์กร (แกน X)
	ระดับความต้องการ ความกังวล ความคาดหวัง (ค่าเฉลี่ย)	ระดับความสำคัญต่อองค์กร (ค่าเฉลี่ย)
A ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม	2.31	2.454
B ด้านการสร้างการจ้างงานและการพัฒนาทักษะ	2.18	2.818
C ด้านการพัฒนาและการเข้าถึงเทคโนโลยี	1.88	2.090
D ด้านการสร้างความมั่งคั่งและรายได้	1.93	2.727
E ด้านสุขภาพ	1.93	2.181
F ด้านการลงทุนด้านสังคม	1.64	1.818
G ด้านอื่นๆ	1.53	2.090

หมายเหตุ : หลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาระดับความสำคัญต่อองค์กร (แกน X) ได้แก่
1) โอกาสเกิด ของประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวัง
2) ผลกระทบเชิงบวก ด้านการเงิน หากเกิดประเด็นที่ต้องการ/คาดหวัง
3) ผลกระทบเชิงบวก ด้านที่ไม่ใช่การเงินหากเกิดประเด็นที่ต้องการ/คาดหวัง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการประเมินระดับความสำคัญของประเด็นความต้องการและความคาดหวังของชุมชนต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรมในปี 2568 พบว่า ประเด็นด้านความมั่นคงและรายได้ถือเป็นประเด็นที่ทั้งชุมชนและองค์กรให้ความสำคัญสูงที่สุด จึงควรกำหนดนโยบายที่เน้นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยรอบอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการส่งเสริมการจ้างงานในพื้นที่ การพัฒนาทักษะอาชีพที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน และการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในนิคมมีส่วนร่วมจ้างงานคนในท้องถิ่นมากขึ้น เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ควรพัฒนาโครงการเสริมสร้างรายได้เสริม เช่น การส่งเสริมผู้ประกอบการชุมชน (ชุมชนอุตสาหกรรมคู่ขนาน) และกิจกรรมด้านนวัตกรรมอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

ในด้านการสร้างงานและการพัฒนาทักษะแรงงาน ซึ่งชุมชนให้ความสำคัญสูงเป็นลำดับถัดมา นโยบายที่เหมาะสมควรมุ่งพัฒนาโครงการฝึกอบรมด้านทักษะอาชีพ โดยเฉพาะทักษะดิจิทัล ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านความปลอดภัย เพื่อเพิ่มความพร้อมของแรงงานในพื้นที่ต่อการจ้างงานในอุตสาหกรรมยุคใหม่ การร่วมมือระหว่าง กนอ. สถานศึกษา และผู้ประกอบการเพื่อนำหลักสูตรอาชีพมาปรับให้เข้ากับความต้องการของโรงงานในพื้นที่จะช่วยให้เกิดความต่อเนื่องระหว่างการศึกษาและการทำงาน และเพิ่มอัตราการมีงานทำอย่างชัดเจน

ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม แม้ชุมชนจะให้ความสำคัญในระดับปานกลาง แต่มีความหมายเชิงยุทธศาสตร์ต่อองค์กร กนอ. จึงควรสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยยกระดับระบบบริหารจัดการ เช่น ระบบตรวจวัดมลพิษแบบเรียลไทม์ ระบบข้อมูลสิ่งแวดล้อมแบบเปิดเผยต่อสาธารณะ และการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีสำหรับชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจและส่งเสริมการเรียนรู้ด้านดิจิทัลให้กับประชาชนในพื้นที่ การยกระดับเทคโนโลยีไม่เพียงลดข้อกังวลด้านสิ่งแวดล้อม แต่ยังสร้างภาพลักษณ์นิคมอุตสาหกรรมที่ทันสมัยและโปร่งใส

ส่วนด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ ซึ่งเป็นหนึ่งในประเด็นที่ชุมชนให้ความสำคัญ กนอ. ควรขยายความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขเพื่อจัดทำโครงการตรวจสุขภาพเชิงป้องกัน การติดตามโรคในพื้นที่นิคม และการลดผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมอุตสาหกรรม เช่น ฝุ่น กลิ่น หรือเสียง รวมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ด้านสุขภาพให้กับประชาชนในรูปแบบคลินิกชุมชนอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยลดความกังวลและเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยของพื้นที่

ในด้านการลงทุนทางสังคม ผลสำรวจสะท้อนความคาดหวังของชุมชนต่อบทบาทเชิงสังคมของนิคมอุตสาหกรรม กนอ. จึงควรวางนโยบาย CSR เชิงยุทธศาสตร์ที่เน้นการสร้างผลกระทบทางสังคมเชิงบวกอย่างเป็นรูปธรรม ไม่ใช่เพียงกิจกรรมแบบครั้งคราว แต่เป็นโครงการที่พัฒนาร่วมกับชุมชน เช่น โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว พื้นที่สาธารณะ โรงเรียน และกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่สร้างประโยชน์ระยะยาว การลงทุนทางสังคมที่มีทิศทางชัดเจนจะช่วยยกระดับศักยภาพของชุมชนให้เติบโตควบคู่ไปกับการพัฒนาอุตสาหกรรม

ท้ายที่สุด ประเด็น “อื่นๆ” ที่ชุมชนสะท้อน แม้มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง แต่ควรใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบเวทีรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจความต้องการเฉพาะพื้นที่อย่างลึกซึ้ง นโยบายดังกล่าวจะช่วยให้ กนอ. สามารถตอบสนองประเด็นเฉพาะของแต่ละชุมชนได้อย่างตรงจุด และเพิ่มระดับความไว้วางใจของประชาชนได้อย่างยั่งยืน

โดยสรุป ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายทั้งหมดนี้มุ่งให้การดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรมไม่เพียงตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนในปัจจุบัน แต่ยังสร้างความสัมพันธ์ที่มั่นคง โปร่งใส และมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่นิคมอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

1.5 ช่องทางที่ต้องการรับสื่อประชาสัมพันธ์และข่าวสารต่างๆ จากนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

ผลการศึกษาด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างชุมชนและนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมในปี 2568 สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างนิคมฯ กับชุมชนในระดับที่เข้มแข็งมากขึ้น โดยชุมชนส่วนใหญ่เลือก “ประธานชุมชน/ผู้นำชุมชน” เป็นช่องทางหลักในการติดต่อกับนิคมฯ คิดเป็นร้อยละ 85.16 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าผู้นำชุมชนยังคงมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ประสานงานหลักและเป็นจุดเชื่อมระหว่างพื้นที่ชุมชนกับหน่วยงานอุตสาหกรรม รองลงมาคือการเข้าพบหรือประชุม ซึ่งเป็นช่องทางที่ประชาชนให้ความสำคัญสูงขึ้นเช่นกัน สะท้อนว่าชุมชนยังคงให้คุณค่ากับ

การสื่อสารแบบพบปะโดยตรงที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและความกังวลได้ทันที ส่วนโทรศัพท์และสื่อสังคมออนไลน์ยังคงเป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นตามแนวโน้มการเข้าถึงเทคโนโลยีของประชาชนในพื้นที่

ในมิติของการรับสื่อประชาสัมพันธ์ ชุมชนต้องการรับข่าวสารจากนิคมฯ ผ่านประธานชุมชน/ผู้นำชุมชนมากที่สุดเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 89.66 เพิ่มจากปีก่อนอย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นว่าชุมชนยังคงไว้วางใจในระบบสื่อสารผ่านผู้นำชุมชนมากกว่าสื่อดิจิทัล ซึ่งมีบทบาทเสริมมากกว่าจะเป็นช่องทางหลัก ขณะเดียวกัน ช่องทางเสียงตามสาย รถกระจายเสียง และการสื่อสารผ่านเจ้าหน้าที่นิคมฯ ยังคงมีบทบาทสำคัญ เนื่องจากสามารถเข้าถึงประชาชนในทุกกลุ่มได้อย่างทั่วถึง ส่งผลให้ข้อมูลด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และกิจกรรมชุมชนสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านความถี่ของการรับข่าวสาร ชุมชนส่วนใหญ่ต้องการรับข้อมูล “เดือนละครั้ง” คิดเป็นร้อยละ 45.12 รองลงมาคือ ไตรมาสละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.81 สะท้อนว่าประชาชนต้องการข้อมูลที่ต่อเนื่องแต่ไม่ถี่จนเกินไป ซึ่งเป็นความถี่เหมาะสมต่อการสื่อสารโครงการสำคัญ ผลการดำเนินงาน และประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนสัปดาห์ละครั้งพบเพียงร้อยละ 5.08 ซึ่งสื่อว่าข้อมูลจำนวนมากเกินไปอาจไม่สอดคล้องกับรูปแบบชีวิตของชุมชนในพื้นที่

ส่วนประเภทของข่าวสารที่ชุมชนต้องการมากที่สุด ได้แก่ ข่าวสารด้านการสร้างงานและพัฒนาทักษะอาชีพ (ร้อยละ 67.47) ข่าวด้านการศึกษาและวัฒนธรรม (63.72) และข่าวด้านสุขภาพ (60.96) แสดงให้เห็นว่าชุมชนต้องการข้อมูลที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตในภาพรวม ทั้งด้านอาชีพ การเรียนรู้ และสุขภาวะ ขณะที่ข่าวสารด้านเทคโนโลยี ความมั่นคงทางรายได้ และการลงทุนทางสังคมมีความสนใจในระดับปานกลาง แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนว่าชุมชนต้องการเห็นการมีส่วนร่วมของนิคมฯ ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วย

เมื่อพิจารณาเนื้อหาข่าวสารที่ชุมชนต้องการอย่างละเอียด พบว่าภาพรวมทิศทางความต้องการมีความสอดคล้องกับความคาดหวังด้านการพัฒนา เช่น ข่าวทุนการศึกษา ข่าวกิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ ข่าวสารด้านเทคโนโลยี การตรวจสุขภาพ และการปรับปรุงสาธารณูปโภคในพื้นที่ บ่งชี้ว่านิคมฯ ยังคงเป็นศูนย์กลางสำคัญที่ชุมชนคาดหวังว่าจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการสำรวจการติดต่อสื่อสารและความต้องการรับข่าวสารของชุมชนในปี 2568 ควรกำหนดนโยบายด้านการสื่อสารชุมชนที่มุ่งเน้นการเข้าถึงง่าย โปร่งใส และตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้จริง โดยเริ่มจากการเสริมความเข้มแข็งให้ “ผู้นำชุมชน” ซึ่งเป็นช่องทางหลักที่ประชาชนไว้วางใจมากที่สุด โดยควรจัดระบบการอบรมและสนับสนุนผู้นำชุมชนให้มีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และข้อมูลสำคัญของนิคมฯ เพื่อให้สามารถสื่อสารข้อมูลได้อย่างถูกต้องและเป็นทางการ พร้อมทั้งจัดทำ “ชุดข้อมูลมาตรฐานสำหรับผู้นำชุมชน” เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลเดียวกันป้องกันความคลาดเคลื่อน

ควรปรับบทบาทของเจ้าหน้าที่นิคมฯ ให้เป็น “เจ้าหน้าที่ประสานงานชุมชนเชิงรุก” ที่เข้าไปทำงานร่วมกับผู้นำในพื้นที่เป็นประจำ เพื่อสร้างความใกล้ชิดและความเชื่อมั่น ซึ่งจะช่วยให้การสื่อสารด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมสามารถตอบสนองความกังวลของประชาชนได้ทันเวลา และลดโอกาสการเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน โดยเฉพาะในเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือประเด็นด้านมลพิษที่ต้องการข้อมูลที่รวดเร็วและถูกต้อง

นอกจากนี้ ควรพัฒนาระบบการสื่อสารแบบหลายช่องทาง (Multichannel Communication) โดยรักษาช่องทางแบบดั้งเดิม เช่น เสียงตามสาย การเข้าพบ การประชุม และเอกสารประชาสัมพันธ์ไว้เป็นช่องทางหลัก ควบคู่ไปกับการพัฒนาช่องทางดิจิทัล เช่น Line Official, Facebook Community Page และระบบประกาศออนไลน์ โดยออกแบบให้สอดคล้องกับกลุ่มประชาชนในพื้นที่ที่มีลักษณะต่างกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการสื่อสารและรองรับพฤติกรรมการรับข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงไปของคนรุ่นใหม่ในชุมชน

ในด้านเนื้อหาของข่าวสาร ควรกำหนดนโยบายที่เน้นการสื่อสารเชิงพัฒนา เช่น การสร้างงานในพื้นที่ การพัฒนาทักษะอาชีพ ข่าวทุนการศึกษา รวมถึงข้อมูลด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นประเด็นที่ประชาชนให้ความสำคัญสูงสุด นอกจากนี้ การสื่อสารด้านการตรวจสุขภาพ การจัดทำกิจกรรมป้องกันโรค และการพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ถนน และระบบน้ำในชุมชนควรถูกสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนรับรู้ถึงบทบาทของนิคมฯ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพื้นที่

เพื่อให้การสื่อสารเกิดประสิทธิผลสูงสุด ควรกำหนดความถี่ในการสื่อสารอย่างชัดเจนตามความต้องการของชุมชน โดยกำหนดให้มีการสื่อสารอย่างน้อยเดือนละครั้ง ผ่านช่องทางผู้นำชุมชนควบคู่ไปกับการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์และเสียงตามสาย ขณะที่การสื่อสารเฉพาะกิจควรสามารถทำได้อย่างรวดเร็วโดยใช้ระบบประกาศฉุกเฉินและเครือข่ายผู้นำชุมชน เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลสำคัญได้อย่างทันท่วงที

นโยบายทั้งหมดนี้จะช่วยให้ระบบการสื่อสารระหว่างนิคมอุตสาหกรรมและชุมชนมีความโปร่งใส เข้าถึงง่าย และตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนในทุกมิติ ซึ่งจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นร่วมกัน ลดความกังวลด้านผลกระทบ และสร้างภาพลักษณ์นิคมอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคมอย่างแท้จริง

1.6 ทัศนคติของชุมชนโดยรอบต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

จากผลการสำรวจทัศนคติของชุมชนโดยรอบต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม ปี 2568 พบว่า ชุมชนมีมุมมองเชิงบวกในระดับสูงมาก โดยให้คะแนนทัศนคติโดยรวมเฉลี่ย 4.71 คะแนน อยู่ในระดับ “ทัศนคติดีมาก” สะท้อนถึงความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของ กนอ. ทั้งด้านการบริหารจัดการนิคมฯ และผลกระทบเชิงบวกที่เกิดขึ้นต่อพื้นที่รอบข้าง โดยเฉพาะคะแนนด้านการดำเนินงานของนิคมฯ เฉลี่ย 4.70 คะแนน และคะแนนผลกระทบเชิงบวกด้านต่างๆ เฉลี่ย 4.72 คะแนน ซึ่งล้วนอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

เมื่อพิจารณาแยกตามมิติของผลกระทบ พบว่า ชุมชนให้คะแนนสูงใกล้เคียงกันในทั้งสามด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ (เฉลี่ยราว 4.71–4.72 คะแนน) โดยเห็นว่านิคมฯ มีการจัดการของเสีย มลพิษ น้ำ และเสียงอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการศึกษา อาชีพ สุขภาพ และคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ ตลอดจนช่วยสร้างงานและกระจายรายได้ให้ชุมชนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ชุมชนยังประเมินในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ต่อการจัดกิจกร รมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส

ในภาพรวมของนิคมอุตสาหกรรม 46 แห่งส่วนใหญ่ได้รับคะแนนอยู่ในช่วง “ดีมาก/เห็นด้วยอย่างยิ่ง” (ประมาณ 4.5–5.0 คะแนน) โดยนิคมฯ ในภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคเหนือหลายแห่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ สะท้อนมาตรฐานการบริหารจัดการและการทำงานร่วมกับชุมชนที่เข้มแข็ง ขณะที่มีนิคมฯ จำนวนไม่มากที่ได้เพียงระดับ “ดี” ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ควรใช้ผลสำรวจนี้เป็นฐานในการเร่งเสริมมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม การสื่อสาร และกิจกรรมเพื่อชุมชนให้ทัดเทียมพื้นที่อื่นต่อไป

แผนภาพที่ 2 ทัศนคติของชุมชนโดยรอบต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม 2568

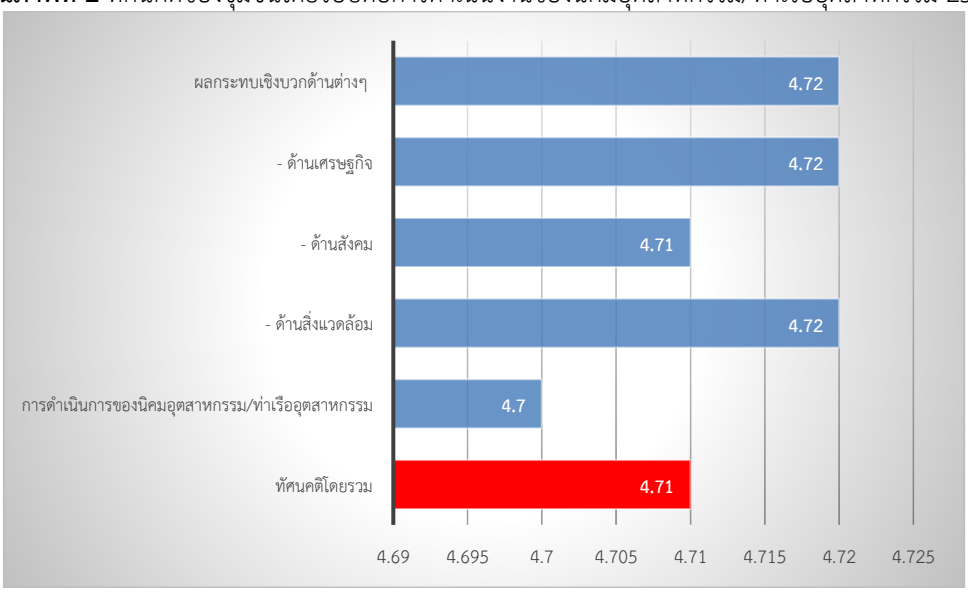

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ตรึงระดับความเชื่อมั่นด้วยมาตรฐานสิ่งแวดล้อมเชิงรุก

ควรกำหนดนโยบายให้ทุกนิคมฯ ดำเนินการตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมในระดับเดียวกับนิคมที่ได้คะแนนสูงสุด ทั้งด้านการจัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย มลพิษอากาศ กลิ่น และเสียง พร้อมเสริมระบบตรวจวัดแบบเรียลไทม์และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะอย่างโปร่งใส เพื่อตอกย้ำความเชื่อมั่นของชุมชนและลดความเสี่ยงเชิงภาพลักษณ์ในระยะยาว

2. ยกระดับโครงการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้เป็น “แพลตฟอร์มถาวร”

จากการที่ชุมชนให้คะแนนสูงด้านการศึกษา อาชีพ และสุขภาพ ควรปรับโครงการ CSR ให้เป็นโครงการระยะยาวที่มีงบประมาณและตัวชี้วัดชัดเจน เช่น ทุนการศึกษา ศูนย์ฝึกอาชีพในชุมชน คลินิกสุขภาพเชิงป้องกัน และศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล พร้อมติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงเชิงประจักษ์ต่อครัวเรือนในพื้นที่

3. ใช้ประโยชน์จากนิคมที่มีคะแนนสูงเป็น “ต้นแบบการบริหารร่วมกับชุมชน”

นิคมฯ ที่ได้รับคะแนนทัศนคติสูงมากควรถูกพัฒนาเป็นกรณีตัวอย่าง ทั้งด้านรูปแบบการสื่อสาร การจัดเวทีประชาพิจารณ์ การมีคณะกรรมการร่วมรัฐ–เอกชน–ชุมชน และการออกแบบกิจกรรมเพื่อสังคม ให้ กนอ. นำบทเรียนเหล่านี้ไปขยายผลสู่พื้นที่ที่ได้คะแนนเพียงระดับ “ดี” เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านความเชื่อมั่นระหว่างนิคมฯ

4. เสริมกลไกการมีส่วนร่วมและการจัดการข้อร้องเรียนแบบบูรณาการ

แม้ทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก แต่เพื่อรักษาความไว้วางใจในระยะยาว ควรพัฒนานโยบาย “ศูนย์รับฟังเสียงชุมชน” ที่เชื่อมโยงทั้งช่องทางผู้นำชุมชน เวทีประชุมประจำพื้นที่ ระบบออนไลน์ และสายด่วนกลางของ กนอ. พร้อมกำหนดกรอบเวลาการตอบสนอง การเยียวยา และการรายงานผลการแก้ไขอย่างโปร่งใส

5. ผลักดันนโยบายเศรษฐกิจท้องถิ่นคู่ขนานกับการลงทุนอุตสาหกรรม

จากคะแนนด้านเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับสูง ควรต่อยอดด้วยนโยบายสนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน เช่น โครงการ “ตลาดคู่ขนานนิคม–ชุมชน” การเปิดพื้นที่จำหน่ายสินค้าในนิคมฯ การเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานกับผู้ประกอบการรายเล็ก และการใช้มาตรการจ้างงานคนในพื้นที่เป็นเงื่อนไขสำคัญของผู้ประกอบการในนิคม

6. กำหนดนโยบายกำกับด้านดิจิทัล ความปลอดภัยไซเบอร์ และ PDPA ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกนิคมฯ

จากการที่ชุมชนให้การยอมรับต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับสูง ควรขับเคลื่อนให้ทุกนิคมฯ มีนโยบายและคู่มือการปฏิบัติที่ชัดเจนด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และ PDPA รวมถึงการสื่อสารให้ชุมชนรับรู้ถึงมาตรการเหล่านี้ เพื่อลดความกังวลและเพิ่มความเชื่อมั่นต่อการใช้ข้อมูลของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

โดยสรุป นโยบายในระยะต่อไปควรมุ่ง “รักษาและยกระดับความไว้วางใจของชุมชน” ผ่านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เข้มมาตรฐาน การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมที่จริงจัง และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรับผิดชอบ เพื่อให้การพัฒนานิคมอุตสาหกรรมเดินหน้าเคียงคู่กับความยั่งยืนของชุมชนและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

1.7 ความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ในการดำเนินงานของ กนอ.

ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมจำนวน 10,590 คน ในปี 2568 สะท้อนให้เห็นว่า กนอ. มีภาพลักษณ์ที่ได้รับการยอมรับและเชื่อมั่นในระดับสูงมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.65 จาก 5.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับ “เชื่อมั่นมากที่สุด” ครอบคลุมทุกประเด็นที่ทำการประเมิน ทั้งในด้านความยั่งยืน นวัตกรรม บริการ และการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

แผนภาพที่ 3 ความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ในการดำเนินงานของ กนอ.2568

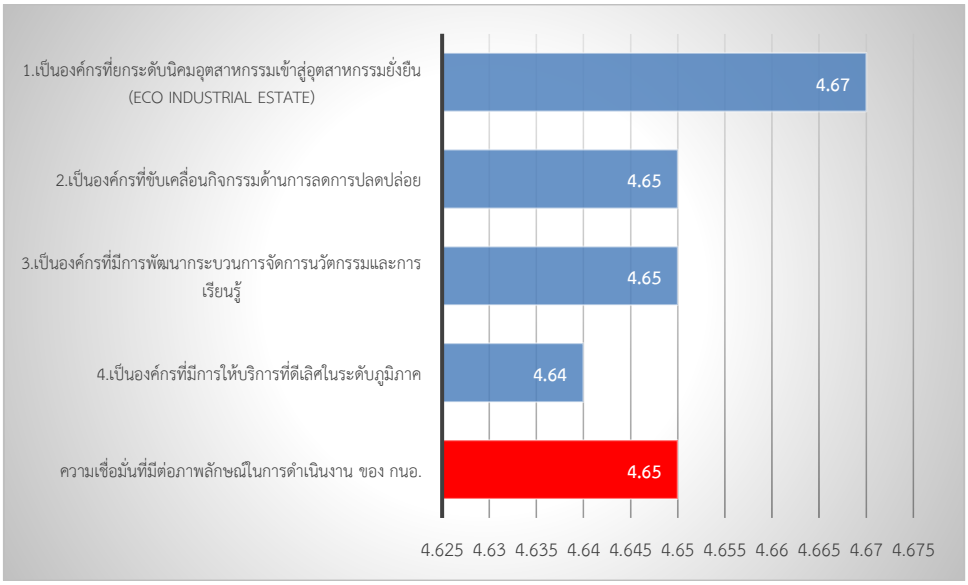

ชุมชนมีความเชื่อมั่นสูงสุดต่อบทบาทของ กนอ. ในฐานะ “องค์กรที่ยกระดับนิคมอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมยั่งยืน (Eco Industrial Estate)” โดยได้รับคะแนนสูงถึง 4.67 แสดงให้เห็นว่าการขับเคลื่อนนโยบายเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ภายใต้มาตรฐานสากลและยุทธศาสตร์ SMART I.E. ได้รับการรับรู้และยอมรับจากสาธารณชนอย่างชัดเจน

ในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชนมีความเชื่อมั่นอย่างมากว่า กนอ. เป็นองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่สภาพแวดล้อม (คะแนน 4.65) ซึ่งสะท้อนความสำเร็จในการดำเนินนโยบายด้านความปลอดภัย การจัดการพลังงาน และโครงการเชิงเขียวในนิคมต่างๆ แม้ประเด็นนี้จะได้คะแนนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเด็นอื่น แต่ยังถือว่าอยู่ในระดับเชื่อมั่นสูงมาก

นอกจากนี้ กนอ. ยังได้รับคะแนนความเชื่อมั่นสูงในด้านการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ขององค์กร และการให้บริการที่ดีเลิศในระดับภูมิภาค (คะแนน 4.64–4.65) แสดงให้เห็นว่าประชาชนรับรู้ถึงการยกระดับคุณภาพบริการ กระบวนการปฏิบัติงาน และความพร้อมขององค์กรในการแข่งขันระดับภูมิภาคได้เป็นอย่างดี

โดยสรุป ภาพรวมความเชื่อมั่นของชุมชนสะท้อนให้เห็นว่า กนอ. มีภาพลักษณ์ที่เข้มแข็งในฐานะองค์กรสาธารณะที่ขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เติบโตควบคู่กับสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน ความเชื่อมั่นระดับสูงนี้เป็นฐานสำคัญต่อการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างนิคมอุตสาหกรรมและชุมชนในอนาคต ตลอดจนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำคัญของ กนอ. สู่มาตรฐานสากลในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ด้านการเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ของ กนอ. ปี 2568

การสำรวจพบว่าชุมชนมีความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ของ กนอ. อยู่ในระดับสูงมากในทุกประเด็น โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมยั่งยืน นวัตกรรม และคุณภาพการให้บริการ อย่างไรก็ตาม ยังมีพื้นที่สำคัญที่สามารถต่อยอดและยกระดับภาพลักษณ์องค์กรให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น จึงเสนอแนะเชิงนโยบายดังต่อไปนี้

1. **นโยบายยกระดับภาพลักษณ์ด้าน “อุตสาหกรรมยั่งยืน” สู่ระดับสากล**
   - พัฒนานิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล เช่น UN SDGs, GRI, ESG
   - สร้าง Ecopark Demonstration Zone ในพื้นที่นิคมเด่น เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผล
   - สื่อสารผลลัพธ์เชิงรูปธรรม เช่น คุณภาพน้ำ อากาศ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลง

2. **นโยบายเสริมภาพลักษณ์ด้านการลดก๊าซเรือนกระจก (Climate Leadership Strategy)**
ประเด็นนี้แม้คะแนนสูงแต่ต่ำที่สุดเมื่อเทียบรายด้าน จึงควรยกระดับอย่างเป็นระบบ
- จัดทำ Roadmap Carbon Neutral IEAT 2035
- ส่งเสริมโรงงานในนิคมเข้าร่วมโครงการ Carbon Footprint, Renewable Energy และ Circular Waste
- เผยแพร่ข้อมูลการลดก๊าซเรือนกระจกรายนิคมแบบรายไตรมาส เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแบบโปร่งใส

3. **นโยบายยกระดับนวัตกรรมและการเรียนรู้ขององค์กร (Innovation Governance)**
- จัดตั้ง IEAT Innovation Lab ร่วมกับสถาบันการศึกษาและภาคเอกชน
- พัฒนาโครงการ “Smart Workforce Program” เพื่อเสริมศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัล การสื่อสาร และการบริการ
- ส่งเสริมการใช้ AI, IoT, และ Big Data ในการบริหารจัดการนิคมและสิ่งแวดล้อม

4. **นโยบายเสริมความเชื่อมั่นด้านการให้บริการที่เป็นเลิศ (Regional Service Excellence)**
- พัฒนาระบบบริการแบบ One-Stop Digital Service ครอบคลุมทุกขั้นตอนของผู้ประกอบการ
- จัดทำมาตรฐานการให้บริการ (IEAT Service Standard) รายด้าน เช่น การอนุญาต การตรวจโรงงาน การร้องเรียน
- จัดทำคะแนนคุณภาพบริการรายนิคม พร้อมเผยแพร่ต่อสาธารณะเพื่อสร้างแรงจูงใจเชิงบวก

5. **นโยบายสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรเชิงรุก (Proactive Corporate Communication)**
- จัดทำ IEAT Annual Impact Report สรุปผลด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และนวัตกรรม
- ใช้สื่อดิจิทัล เช่น Dashboard, Infographic และคลิปสั้น เพื่อสื่อสารกับชุมชนให้เข้าใจง่าย
- จัดทำแคมเปญ “IEAT for Community Well-being” เพื่อสร้างภาพลักษณ์ว่ากนอ. อยู่เคียงข้างชุมชน

6. **นโยบายขยายการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อเสริมความเชื่อมั่นระยะยาว**
- จัดตั้ง คณะกรรมการชุมชน–นิคม (Community–IEAT Partnership Board) ในทุกนิคม
- เปิดโครงการ “ชุมชนร่วมตรวจโรงงาน” เพื่อลดข้อกังวล และเพิ่มความไว้วางใจ
- จัดเวทีสื่อสารความคืบหน้ารายครึ่งปี เพื่อให้ชุมชนรับรู้ผลจริงของการทำงาน

7. **นโยบายจัดการความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์เชิงป้องกัน (Reputation Risk Management)**
- พัฒนา Early Warning System เพื่อตรวจสอบประเด็นที่อาจกระทบภาพลักษณ์ เช่น ข่าวสารการร้องเรียน หรือเหตุการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม
- จัดทำแนวปฏิบัติ Crisis Communication เพื่อให้การสื่อสารในภาวะวิกฤตเป็นมาตรฐานและลดผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน
- บริหารความเสี่ยงของคู่ค้าและผู้ร่วมพัฒนาให้สอดคล้องกับมาตรฐานธรรมาภิบาลของ กนอ.

สรุปสาระสำคัญของข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอเชิงนโยบายมุ่งเน้น 3 เป้าหมายหลัก ได้แก่

1. ยกระดับภาพลักษณ์องค์กรให้โดดเด่นในฐานะผู้นำด้านอุตสาหกรรมยั่งยืนของประเทศ
2. เสริมสร้างความเชื่อมั่นของชุมชนและผู้ประกอบการผ่านบริการที่ดีและโปร่งใส
3. สร้างความร่วมมือระหว่างนิคม–ชุมชน–ภาคเอกชน เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

1.8 การรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม (ธงขาวดาวเขียว) ของ กนอ.

โครงการธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม (ธงขาวดาวเขียว) ปี 2568 ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนรอบนิคมอุตสาหกรรม 46 แห่ง จำนวน 10,590 คน สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม (ธงขาวดาวเขียว)

ของ กนอ. มีพัฒนาการในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน โดยระดับการรับรู้ของประชาชนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 62.3 จากร้อยละ 61.36 ในปี 2567 แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารเชิงรุกและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของ กนอ. สามารถขยายการเข้าถึงชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง แม้ว่ายังมีประชาชนร้อยละ 37.7 ที่ยังไม่รู้จักโครงการ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญที่จำเป็นต้องเพิ่มความเข้มข้นของการสื่อสารในปีต่อไป

ในมิติของการมีส่วนร่วม พบว่าร้อยละ 35 ของผู้ที่รู้จักโครงการเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น CSR-DIW, Eco Factory, Green Logistics และการอบรมด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งสะท้อนถึงการเปิดกว้างของประชาชนต่อการร่วมพัฒนาพื้นที่ในด้านสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ยังไม่เคยเข้าร่วมให้เหตุผลสำคัญว่า “ไม่มีเวลา/ข้อมูลน้อย” (ร้อยละ 38) และ “ไม่เคยได้รับเชิญ” (ร้อยละ 32) แสดงถึงข้อจำกัดเชิงโครงสร้างในการสื่อสารและการเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมที่ควรได้รับการปรับปรุงให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

ด้านข้อเสนอเพื่อพัฒนาโครงการ ประชาชนต้องการให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุก (ร้อยละ 35) เปิดให้ชุมชนมีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรม (ร้อยละ 25) บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก (ร้อยละ 15) และสนับสนุนงบประมาณสำหรับกิจกรรมย่อยในชุมชน (ร้อยละ 12) ซึ่งสะท้อนความคาดหวังต่อความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และความต่อเนื่องของโครงการในระยะยาว ประชาชนยังเห็นว่าโครงการให้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งด้านการเพิ่มความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 62) การเข้าถึงบริการตรวจติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 54) การลดขยะและน้ำเสีย (ร้อยละ 46) และการสร้างอาชีพสีเขียว (ร้อยละ 31) รวมถึงการส่งเสริมความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ (ร้อยละ 35)

ในด้านความคาดหวัง ประชาชนต้องการให้โครงการดำเนินอย่างต่อเนื่องทุกปี (ร้อยละ 58) ครอบคลุมทุกชุมชนรอบนิคม (ร้อยละ 41) และมีตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่โปร่งใส (ร้อยละ 36) ขณะเดียวกันยังเสนอให้ปรับปรุงช่องทางสื่อสาร โดยเฉพาะระบบร้องเรียนออนไลน์ 24 ชั่วโมง (ร้อยละ 33) การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ EIT ภายในพื้นที่นิคม (ร้อยละ 21) การเปิดเผยข้อมูลสารเคมีและแผนป้องกันอุบัติภัย (ร้อยละ 27) และระบบแจ้งเตือนภัยฉุกเฉินแบบเรียลไทม์ (ร้อยละ 19) ซึ่งล้วนเป็นมาตรการที่ช่วยยกระดับความเชื่อมั่นของชุมชนต่อความปลอดภัยและความโปร่งใสของนิคมอุตสาหกรรม

โดยสรุป ผลการประเมินปี 2568 สะท้อนให้เห็นถึงทิศทางที่เข้มแข็งของโครงการธงขาวดาวเขียวในฐานะกลไกสำคัญของการส่งเสริมธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมในนิคมอุตสาหกรรมไทย ประชาชนมีระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมให้การสนับสนุนโครงการในระยะยาว ทั้งนี้ กนอ. ควรรักษาความเชื่อมั่นของชุมชนผ่านการสื่อสารเชิงรุก การเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส การสร้างกลไกการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ และการพัฒนาช่องทางสื่อสารดิจิทัล เพื่อให้โครงการสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างยั่งยืน ลดความกังวลด้านความปลอดภัย และเสริมสร้างภาพลักษณ์ของการเป็นองค์กรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและชุมชนอย่างแท้จริง.

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. **นโยบายขยายการรับรู้ให้ครอบคลุมทุกชุมชน (Expand Awareness Policy)**
   แม้การรับรู้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 62.3 แต่ยังมีประชาชนร้อยละ 37.7 ที่ไม่รู้จักโครงการ จึงควร:
   - เพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านผู้นำชุมชน เสียงตามสาย และสื่อสังคมออนไลน์
   - จัดทำแคมเปญรวมระดับประเทศ เช่น “สัปดาห์ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม”
   - ออกแบบสื่ออธิบายง่าย เช่น infographic, short video, animation
2. **นโยบายเปิดพื้นที่ให้ชุมชนร่วมออกแบบกิจกรรม (Co-Creation Policy)**
   ชุมชนร้อยละ 25 ต้องการมีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรม ควร:
   - ตั้ง “คณะทำงานชุมชน–นิคม ธงขาวดาวเขียว”
   - ให้ชุมชนร่วมกำหนดหัวข้อกิจกรรม เช่น การคัดแยกขยะ การจัดการน้ำเสีย การปลูกป่า
   - ประเมินผลร่วมกันเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชุมชนจริง
3. **นโยบายเพิ่มการเข้าถึงกิจกรรมสำหรับผู้ที่ไม่เคยร่วม (Inclusion Policy)**
   จากผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม (65%) มีเหตุผลสำคัญคือ
   - ขาดข้อมูล/ไม่มีเวลา (38%)

- ไม่เคยได้รับเชิญ (32%)

จึงควร:

- ส่งหนังสือเชิญถึงบ้าน หรือเชิญผ่านผู้นำชุมชน
- กำหนดช่วงเวลาจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เช่น วันหยุด
- จัดกิจกรรมแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับผู้ที่ขาดเวลาในการเดินทาง

4. **นโยบายบูรณาการความร่วมมือภาคี (Multi-Stakeholder Collaboration Policy)**

ชุมชนเสนอให้ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก (15%) เช่น

- เทศบาล, อบต., กรมควบคุมมลพิษ
- โรงเรียน, มหาวิทยาลัย, กลุ่มเยาวชน
- บริษัทเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม

เพื่อเสริมความเข้มแข็งด้านองค์ความรู้ เทคโนโลยี และอาสาสมัครท้องถิ่น

5. **นโยบายสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมชุมชน (Community Funding Policy)**

ประชาชนร้อยละ 12 ต้องการให้ กนอ. สนับสนุนงบประมาณกิจกรรมย่อย เช่น

- โครงการลดขยะ
- การจัดตั้งจุดคัดแยกขยะ
- กิจกรรมตรวจคุณภาพน้ำในชุมชน

ควรกำหนด “กองทุนกิจกรรมสีเขียว” สำหรับแต่ละนิคมอย่างชัดเจน

6. **นโยบายสื่อสารผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใส (Transparency & Reporting Policy)**

ชุมชนส่วนใหญ่คาดหวังการเปิดเผยข้อมูล โดยเฉพาะ:

- รายงานประจำปีของโครงการ
- ตัวชี้วัดผล (KPIs) เช่น ปริมาณขยะลดลง, คุณภาพน้ำดีขึ้น
- เปิดเผยข้อมูลสารเคมีและแผนป้องกันอุบัติภัย (ความต้องการ 27%)

ควรจัดทำ “Eco Governance Dashboard” แสดงข้อมูลแบบเรียลไทม์ในแต่ละนิคม

7. **นโยบายระบบร้องเรียน 24 ชั่วโมง (Environmental Hotline Policy)**

ประชาชนร้อยละ 33 ต้องการระบบร้องเรียนออนไลน์แบบ 24 ชม. ควร:

- พัฒนาแอปพลิเคชันหรือไลน์ทางการ (Line Official)
- มีระบบติดตามสถานะร้องเรียน
- แจ้งผลการแก้ไขอย่างโปร่งใส

สิ่งนี้ช่วยลดความกังวลและป้องกันความเข้าใจคลาดเคลื่อนในชุมชนได้มาก

8. **นโยบายจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ EIT ในพื้นที่ (EIT Learning Center Policy)**

ชุมชนร้อยละ 21 สนับสนุนแนวคิดนี้ ควรจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ในแต่ละนิคมเพื่อเป็น:

- แหล่งให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม
- พื้นที่จัดเวิร์กช็อปสำหรับเยาวชน
- จุดแสดงข้อมูลคุณภาพอากาศ–น้ำ

ศูนย์เหล่านี้ช่วยสร้างการเรียนรู้ระยะยาวและปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

9. **นโยบายเพิ่มระบบแจ้งเตือนภัยฉุกเฉินแบบเรียลไทม์ (Emergency Risk Communication Policy)**

จากความคาดหวังร้อยละ 19 ควรพัฒนา:

- ระบบแจ้งเตือนผ่าน SMS/Line/แอป
- เสียงตามสายอัตโนมัติ
- ผังหลบภัยและแผนเคลื่อนย้ายประชาชน

เพื่อเสริมความปลอดภัยและลดความเสี่ยงด้านอุบัติภัยอุตสาหกรรม

10. **นโยบายพัฒนาอาชีพสีเขียวและเศรษฐกิจหมุนเวียน (Green Economy Policy)**

จากผลสำรวจพบว่า ประชาชน 31% ได้ประโยชน์จากอาชีพสีเขียว ควรต่อยอดโดย:

- จัดฝึกอบรมอาชีพด้านรีไซเคิล/แปรรูป
- จัดตลาดสินค้าสีเขียวรอบนิคม
- สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้โครงการสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนในระยะยาว

1.9 ความคิดเห็นต่อการกำกับดูแลกิจการและการกำกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กนอ.

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนรอบนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 10,590 คน ต่อการดำเนินงานบนพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการที่ดีของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ในปี 2568 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.67 คะแนน สะท้อนว่ากนอ. ได้รับความเชื่อมั่นในฐานะองค์กรรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ พร้อมทั้งให้ความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประชาชนให้คะแนนสูงที่สุดในประเด็น “การกำกับดูแลการดำเนินงานตามมาตรฐานระดับประเทศและระดับสากล” ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย 4.73 คะแนน สะท้อนว่าแนวทางการกำกับดูแลของ กนอ. ได้รับการยอมรับในด้านมาตรฐาน คุณภาพ และความเชื่อถือในระดับสูง รองลงมาคือ

- การดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ (4.69 คะแนน)
- การป้องกันทุจริตและความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (4.65–4.68 คะแนน)
- การเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณะอย่างชัดเจน (4.65 คะแนน)
- การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับอย่างเคร่งครัด (4.67 คะแนน)

นอกจากนี้ ประชาชนยังให้คะแนนสูงในด้านจิตสำนึกและคุณธรรมของบุคลากร กนอ. ซึ่งได้รับค่าเฉลี่ย 4.65 คะแนน แสดงให้เห็นว่าบุคลากรได้รับการยอมรับทั้งด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติงานที่โปร่งใสเป็นธรรม และมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์กร

ผลสำรวจโดยรวมสะท้อนให้เห็นว่า กนอ. ได้วางรากฐานด้านธรรมาภิบาลไว้อย่างเข้มแข็งทั้งในเชิงระบบมาตรฐาน และวัฒนธรรมองค์กร ทำให้ชุมชนเกิดความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรมในทุกมิติ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์องค์กรที่ดีและการอยู่ร่วมกับชุมชนโดยรอบอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ กนอ. ปี 2568

ผลสำรวจสะท้อนว่ากนอ. ได้รับความเชื่อมั่นสูงจากชุมชนในด้านความโปร่งใส การปฏิบัติตามกฎหมาย การป้องกันทุจริต และคุณธรรมของบุคลากร อย่างไรก็ตาม เพื่อยกระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีสู่มาตรฐานขั้นสูง และรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ความคาดหวังของสังคม และมาตรฐานสากล จึงเสนอแนะนโยบายดังต่อไปนี้

1. **นโยบายยกระดับระบบความโปร่งใสเชิงรุก (Proactive Transparency)**

- จัดทำ “ศูนย์ข้อมูลเปิดของ กนอ.” (IEAT Open Data Portal) ครอบคลุมข้อมูลด้านการเงิน สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และข้อมูลการดำเนินงานที่ประชาชนต้องเข้าถึง
- บูรณาการข้อมูลแบบเรียลไทม์ เช่น คุณภาพอากาศ น้ำทิ้ง การร้องเรียน และสถานะการดำเนินงานตามมาตรฐานต่างๆ
- จัดทำรายงานความโปร่งใสประจำปี (Annual Transparency Report) ตามเกณฑ์ GRI / ISO 37001

2. **นโยบายยกระดับระบบป้องกันทุจริตและความขัดแย้งทางผลประโยชน์**

- พัฒนาระบบ e-Integrity Platform สำหรับตรวจสอบความเสี่ยงของโครงการ การจัดซื้อจัดจ้าง และการทำรายการที่อาจเกี่ยวโยงผลประโยชน์

- จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต (Fraud Risk Assessment) เป็นประจำทุกปี
- ขยายมาตรการ Zero Tolerance ไปยังผู้ร่วมพัฒนา ผู้ประกอบการ และผู้รับจ้างทุกกลุ่ม พร้อมกำหนดบทลงโทษชัดเจน

3. นโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสและรับผิดชอบ (Ethical Culture Development)

- พัฒนาหลักสูตรจริยธรรม–ธรรมาภิบาลภาคปฏิบัติ สำหรับบุคลากรทุกระดับ
- ใช้ระบบประเมินผลสมรรถนะด้านคุณธรรม (Ethical KPI) ควบคู่กับประเมินผลการทำงาน
- จัดทำคู่มือปฏิบัติงานบนฐานธรรมาภิบาล (Good Governance Handbook) เพื่อสร้างมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจนในทุกฝ่าย

4. นโยบายเสริมสร้างช่องทางสื่อสารและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- สร้างแพลตฟอร์ม IEAT One-Stop Stakeholder Engagement System สำหรับร้องเรียน–ข้อเสนอแนะ–ติดตามผล
- ขยายกลไกชุมชนมีส่วนร่วม (Community Engagement Committee) ให้ครอบคลุมทุกนิคม พร้อมประชุมรายไตรมาส
- พัฒนาระบบ e-Participation ให้ประชาชนร่วมตรวจสอบและเสนอแนวทางพัฒนาได้แบบออนไลน์

5. นโยบายบูรณาการมาตรฐานธรรมาภิบาลระดับสากล

- ยกระดับระบบกำกับดูแลสู่มาตรฐาน
  - **ISO 37001** (ระบบบริหารการป้องกันการทุจริต)
  - **ISO 37301** (การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนด)
  - **AA1000SES** (มาตรฐานการมีส่วนได้ส่วนเสีย)
- จัดทำ Roadmap การกำกับดูแลกิจการที่ดี พ.ศ. 2568–2571 เพื่อเป็นกรอบการพัฒนามาตรฐานระยะยาว

6. นโยบายพัฒนาเครื่องมือกำกับดูแลที่ใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-Driven Governance)

- พัฒนาระบบ Governance Dashboard สำหรับผู้บริหาร เพื่อติดตามความโปร่งใส การปฏิบัติตามกฎหมาย และการป้องกันการทุจริต
- ใช้ AI และ Analytic Tools ในการประมวลผลความเสี่ยงการทุจริต การร้องเรียน และความเสี่ยงการเลือกปฏิบัติ
- เชื่อมโยงข้อมูลกับระบบนิคมอัจฉริยะ (SMART I.E.) เพื่อให้การกำกับดูแลโปร่งใสและตรวจสอบได้มากขึ้น

7. นโยบายสร้างมาตรฐานการรายงานต่อชุมชน (Community Accountability)

- จัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม–ความปลอดภัย–ธรรมาภิบาล รายไตรมาส เผยแพร่แก่ชุมชนโดยตรง
- จัดประชุม “เวทีตรวจสอบโดยชุมชน” (Community Accountability Forum) อย่างน้อยปีละสองครั้ง
- สนับสนุนบทบาทของผู้นำชุมชนในกระบวนการร่วมกำกับดูแล เช่น การตรวจโรงงานเชิงนิเวศ การตรวจสอบข้อมูลคุณภาพสภาพแวดล้อม

สรุปสาระสำคัญของข้อเสนอแนะ คือ ข้อเสนอเชิงนโยบายทั้งหมดมุ่งไปสู่เป้าหมาย 3 ประการ ได้แก่

1. เสริมสร้างความโปร่งใสและความเชื่อถือขององค์กร
2. ลดความเสี่ยงด้านทุจริตและสร้างธรรมาภิบาลที่ยั่งยืน
3. สร้างการมีส่วนร่วมและความไว้วางใจระหว่าง กนอ.–ชุมชน–ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.10 การรับรู้กระบวนการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM

การรับรู้กระบวนการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM) ปี 2568 ผลการสำรวจประชาชนรอบนิคมอุตสาหกรรม 46 แห่ง จำนวน 10,590 คน พบว่า ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการมีกระบวนการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM) ของนิคมอุตสาหกรรมยังอยู่ในระดับต่ำ โดยมีเพียง 4,012 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 37.88 ที่ระบุว่า “รับรู้” ว่านิคมอุตสาหกรรมมีการจัดทำระบบ BCM ขณะที่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.12 ไม่มีการรับรู้เกี่ยวกับกระบวนการดังกล่าว

ผลลัพธ์นี้สะท้อนให้เห็นว่า แม้นิคมอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ได้ดำเนินการตามมาตรฐานด้านความปลอดภัย การป้องกันความเสี่ยง และแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน แต่การสื่อสารสู่ชุมชนยังไม่เพียงพอ จนทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งไม่ทราบถึงการเตรียมความพร้อมของนิคมในการรองรับเหตุการณ์ที่อาจกระทบการดำเนินงานและความปลอดภัยของชุมชน เช่น เหตุอัคคีภัย การรั่วไหลของสารเคมี เหตุภัยพิบัติ หรือเหตุขัดข้องของระบบสาธารณูปโภค

ทั้งนี้ ระดับการรับรู้ที่ต่ำยังชี้ให้เห็นถึง “ช่องว่างด้านความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ” ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพราะ BCM เป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลความเสี่ยงเชิงป้องกัน (Preventive Risk Governance) และเป็นฐานของการสร้างความมั่นคง ปลอดภัย และความเชื่อถือของชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม

โดยสรุป การรับรู้ที่ยังไม่ครอบคลุมของประชาชนต่อระบบ BCM ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ กนอ. และนิคมอุตสาหกรรมต้องเพิ่มความเข้มข้นของการสื่อสาร การมีส่วนร่วม และการเผยแพร่ข้อมูลด้านความปลอดภัยและแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน ให้เข้าถึงทุกกลุ่มประชาชนอย่างทั่วถึง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นร่วมกันและสร้างความยั่งยืนในการอยู่ร่วมกันระหว่างนิคมอุตสาหกรรมและชุมชนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM) ของ กนอ. ปี 2568

1. **จัดทำ “นโยบายการสื่อสาร BCM เชิงรุก” ครอบคลุมทุกชุมชน**

เนื่องจากประชาชนกว่า 62% ไม่ทราบ ว่านิคมมีระบบ BCM ควรจัดทำแนวทางการสื่อสารเชิงรุกในระดับนโยบาย เพื่อให้การเผยแพร่ข้อมูลด้านความปลอดภัยเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกนิคม เช่น

- คู่มือความปลอดภัยสำหรับชุมชน
- คลิปวิดีโออธิบาย BCM แบบสั้น
- แผ่นพับแนวทางรับมือเหตุฉุกเฉิน

ให้มีการเผยแพร่ทุกไตรมาสผ่านผู้นำชุมชนและช่องทางออนไลน์

2. **กำหนดให้ทุกนิคมจัดทำ “แผน BCM เพื่อชุมชน (Community BCM Plan)”**

นอกจากแผน BCM ภายในองค์กร ควรกำหนดนโยบายระดับองค์กรให้ทุกนิคมจัดทำ BCM ที่ออกแบบเฉพาะบริบทพื้นที่ เช่น

- แผนแจ้งเตือนภัยประชาชน
- จุดปลอดภัย (Safe Zone)
- เส้นทางอพยพ
- วิธีติดต่อขอความช่วยเหลือ

เพื่อให้ชุมชนมีข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ได้จริงเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

3. **จัดทำระบบ “Early Warning & Real-Time Notification” เป็นนโยบายมาตรฐาน**

ชุมชนควรสามารถรับรู้เหตุการณ์สำคัญแบบเรียลไทม์ เช่น การรั่วไหลของสารเคมี หรือไฟไหม้โรงงาน โดยนโยบายควรระบุการใช้

- ระบบ Broadcast ผ่าน SMS
- Line Official ของนิคม
- เสียงตามสายชุมชน

- ไซเรนแจ้งเตือนอัตโนมัติ

ระบบแบบรวมศูนย์จะช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มความปลอดภัยแก่ชุมชนโดยรอบ

4. **นโยบายพัฒนา “B C M L i หรือความรู้ด้าน BCM ให้กับชุมชน**

ควรกำหนดเป็นนโยบายว่าทุกนิคมต้องจัด

- อบรมประจำปี
- เวิร์กช็อปจำลองสถานการณ์ (BCM Simulation)
- ฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินร่วมกับชุมชน

เพื่อให้ชุมชนเข้าใจขั้นตอนการรับมือ มีความพร้อม และลดความตื่นตระหนกเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินจริง

5. **กำหนดการเปิดเผยข้อมูล BCM เป็น “มาตรฐานความโปร่งใสใหม่” ของ กนอ.**

ควรกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเช่น

- แผน BCM ของนิคม
- ผลการตรวจสอบประจำปี
- เหตุการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและมาตรการแก้ไข
- รายงานฝึกซ้อมประจำปี

เพื่อยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน

6. **นโยบายสร้าง “กลไกการมีส่วนร่วมด้านความปลอดภัย” แบบถาวร**

จัดตั้ง คณะกรรมการ BCM ชุมชน–นิคม (Community–IEAT BCM Committee) ในทุกพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่

- การประเมินความเสี่ยง
- การออกแบบแผน BCM
- การติดตามผลการดำเนินงาน
- การร่วมตรวจสอบโรงงานที่มีความเสี่ยงสูง

เป็นการสร้างธรรมาภิบาลร่วม (Co-governance) อย่างยั่งยืน

7. **พัฒนาศูนย์ข้อมูล BCM ระดับประเทศของ กนอ.**

ควรจัดตั้ง BCM National Hub เพื่อ

- รวมข้อมูล BCM ของทุกนิคม
- วิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยง
- กำหนดมาตรการป้องกันในระดับยุทธศาสตร์
- เชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานด้านความปลอดภัย เช่น ปภ., ท้องถิ่น, กรมควบคุมมลพิษ

เพื่อยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของนิคมอุตสาหกรรมไทยทั้งระบบ

8. **ส่งเสริมงบประมาณเฉพาะกิจด้าน BCM ในชุมชน**

ให้มีงบประมาณสนับสนุนชุมชนใช้ดำเนินงาน เช่น

- จัดตั้งจุดรวมพล
- จัดซื้ออุปกรณ์ความปลอดภัย
- จัดทำป้ายแสดงเส้นทางอพยพ
- สนับสนุนอาสาสมัคร BCM

ช่วยเสริมความเข้มแข็งด้านความปลอดภัยในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

สรุปเชิงนโยบาย

นโยบาย BCM ปี 2568 ควรเน้น

1) การสื่อสารเชิงรุก

2) ความโปร่งใส

3) การมีส่วนร่วมของชุมชน

4) การพัฒนาระบบเตือนภัยและมาตรฐาน BCM ในระดับประเทศ

เพื่อยกระดับ “ความพร้อม ความปลอดภัย และความเชื่อมั่น” ของประชาชนรอบนิคมอุตสาหกรรม และสร้างภาพลักษณ์องค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.11 ผลสำรวจความผูกพันระหว่างการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กับชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม ปี 2568

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนรอบนิคมอุตสาหกรรม 46 แห่ง จำนวน 10,590 คน สะท้อนให้เห็นว่า ระดับความผูกพันของชุมชนต่อการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) อยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.21 จาก 5.00 แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงบวก ความไว้วางใจ และการยอมรับในบทบาทของ กนอ. ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2568

เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ชุมชนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กนอ. เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. **กนอ. ให้ความสำคัญกับบทบาทการพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง**

ประชาชนมีระดับความเห็นด้วยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55) สะท้อนถึงการรับรู้ว่ากิจกรรมของ กนอ. มีทิศทางมุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2. **ชุมชนรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในการวางแผนและแสดงความคิดเห็นในโครงการของ กนอ.**

อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.58) สะท้อนการเปิดพื้นที่ให้ชุมชนมีบทบาทในการร่วมตัดสินใจและกำหนดแนวทางการพัฒนา แม้ยังมีบางพื้นที่เสนอให้เพิ่มช่องทางการสื่อสารแบบสองทางอย่างต่อเนื่อง

3. **การดำเนินงานของ กนอ. ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน**

ชุมชนรับรู้ผลลัพธ์เชิงประจักษ์ โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และการส่งเสริมอาชีพเสริม (ค่าเฉลี่ย 4.57)

4. **ชุมชนมีทัศนคติเชิงบวกและพร้อมร่วมมือกับกิจกรรมของ กนอ.**

อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.59) แสดงถึงความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และความพร้อมในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาของพื้นที่อุตสาหกรรม

5. **กิจกรรมและโครงการของ กนอ. มีประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมต่อชุมชน**

ประชาชนรับรู้ถึงผลลัพธ์ที่ชัดเจนของโครงการต่างๆ เช่น โครงการด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และ CSR-DIW (ค่าเฉลี่ย 4.57) ซึ่งช่วยเสริมสร้างความผูกพันอย่างต่อเนื่อง

ภาพรวมของผลการสำรวจสะท้อนว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง กนอ. และชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรมมีความเข้มแข็งและมีแนวโน้มพัฒนาในเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะจากการดำเนินโครงการที่สร้างคุณค่าร่วม (Shared Value) และการมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ ชุมชนยังเสนอให้ กนอ. ขยายช่องทางการสื่อสารแบบสองทาง และจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประจำปี เพื่อสร้างความร่วมมือที่ลึกซึ้งและยั่งยืนในระยะยาว

แผนภาพที่ 4 ผลสำรวจความผูกพันระหว่างการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กับชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม ปี 2568

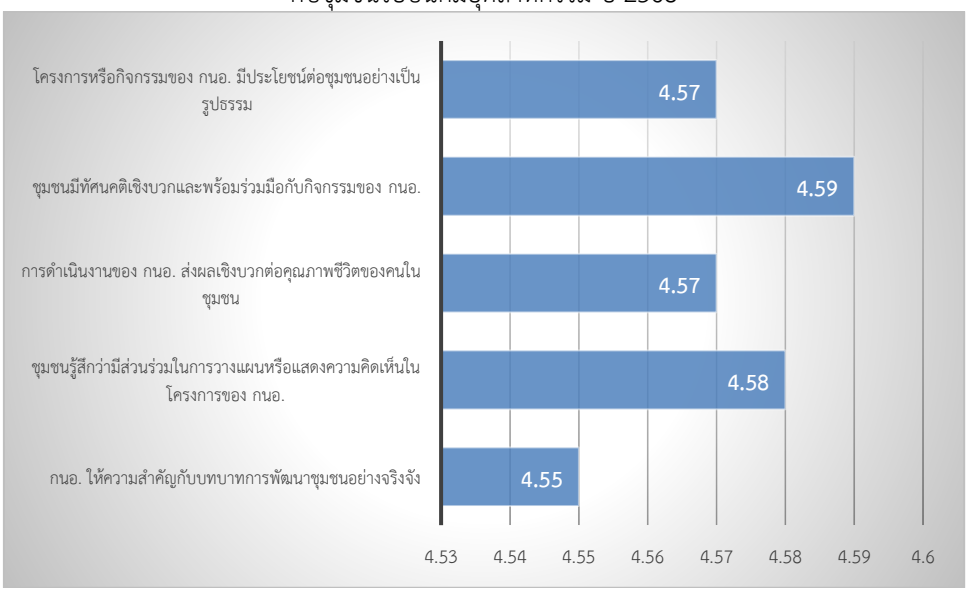

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อเสริมสร้างความผูกพันระหว่าง กนอ. กับชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม ปี 2568

1. **จัดทำ “ยุทธศาสตร์ความผูกพันชุมชน” (Community Engagement Strategy) ระดับชาติของ กนอ.**

เพื่อให้การพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชนมีทิศทางเดียวกันทุกนิคม ควรกำหนดเป็นนโยบายกลาง โดยครอบคลุม

- การสื่อสารชุมชน
- การพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- การสร้างอาชีพและทักษะใหม่
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน

เป็นการวางระบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนตามหลัก AA1000SES

2. **พัฒนากลไก “การมีส่วนร่วมแบบสองทาง” ในทุกนิคม**

ผลสำรวจชี้ว่าชุมชนต้องการการมีส่วนร่วมที่มากขึ้น ดังนั้นควรกำหนดนโยบายให้ทุกนิคมมี

- ช่องทางรับฟังความคิดเห็นแบบ Two-Way Communication
- การประชุมชุมชนประจำไตรมาส
- เวทีรับฟังความคิดเห็น (Public Hearing) ก่อนเริ่มโครงการสำคัญ
- ระบบร้องเรียน–ข้อเสนอแนะที่ติดตามผลได้

เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและสร้างความไว้วางใจในระยะยาว

3. **จัดตั้ง “คณะกรรมการพัฒนาชุมชนร่วม กนอ.–ชุมชน” (Joint Community Development Committee)**

ควรเป็นนโยบายเชิงโครงสร้างให้ทุกนิคมมีคณะกรรมการร่วมที่ประกอบด้วย

- ผู้แทน กนอ.
- ผู้นำชุมชน
- ผู้แทนเยาวชน
- ผู้แทนหน่วยงานท้องถิ่น

ทำหน้าที่กำกับทิศทางโครงการชุมชน ตรวจสอบการดำเนินงาน และสร้างความโปร่งใสเชิงธรรมาภิบาล

4. ***ขยายโครงการด้านอาชีพ คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่***

ชุมชนรับรู้ผลเชิงบวกด้านคุณภาพชีวิต ดังนั้นควรกำหนดนโยบายเพิ่มกิจกรรม เช่น

- โครงการพัฒนาทักษะอาชีพใหม่ (Upskill–Reskill)
- โครงการสร้างรายได้เสริมจากเศรษฐกิจสีเขียว
- การจัดกิจกรรมตรวจสุขภาพ–พื้นที่ปลอดภัย
- โครงการร่วมดูแลสิ่งแวดล้อม (Green Community Partnership)

เพื่อให้ผลลัพธ์เป็นรูปธรรมและยั่งยืนมากขึ้น

5. **กำหนดให้ทุกนิคมจัดทำ “รายงานผลกระทบต่อชุมชน” (Community Impact Report) ประจำปี**

รายงานนี้ควรเปิดเผยต่อสาธารณะ ครอบคลุม

- ผลการดำเนินงานของ กนอ.
- ผลเชิงบวกต่อคุณภาพชีวิต
- ปัญหาและแนวทางแก้ไข
- ความเห็นของชุมชน

ช่วยเพิ่มระดับความเชื่อมั่นและเสริมธรรมาภิบาลการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม

6. **ใช้ข้อมูลสำรวจความผูกพันเป็นตัวชี้วัด (KPI) ระดับองค์กร**

กำหนดนโยบายให้

- ผู้บริหารนิคม
- ทีมพัฒนาชุมชน
- หน่วยงานบริการ

มีตัวชี้วัดความผูกพันชุมชนในมิติต่างๆ เช่น ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วม ความเชื่อมั่น เพื่อขับเคลื่อนให้ทุกฝ่ายมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าร่วมกับชุมชน

7. **พัฒนาระบบติดตามผล (Engagement Dashboard) แบบเรียลไทม์**

เพื่อให้ผู้บริหารสามารถติดตามประเด็นชุมชนได้ทันที ควรมีระบบกลางสำหรับ

- ข้อร้องเรียน
- ความพึงพอใจ
- ผลการจัดกิจกรรม CSR และความผูกพัน
- การระบุพื้นที่เสี่ยงด้านสัมพันธภาพ

ทำให้การตอบสนองเร็วขึ้น และมีข้อมูลที่พร้อมสำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบาย

8. **ส่งเสริมบทบาท “นิคมอุตสาหกรรมในฐานะเพื่อนบ้านที่ดี” (Good Neighbor Policy)**

เป็นนโยบายที่เน้น

- การสื่อสารสม่ำเสมอ
- การสร้างพื้นที่ร่วมกิจกรรม
- การช่วยเหลือในภาวะวิกฤต
- การอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล

เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมของชุมชนต่อการพัฒนานิคม

สรุปเชิงนโยบาย ข้อเสนอทั้งหมดมุ่งสู่การสร้าง “ความผูกพันที่ลึกซึ้ง โปร่งใส มีส่วนร่วม และยั่งยืน” ระหว่าง กนอ. และชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม โดยเน้นระบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ พร้อมเปิดพื้นที่ให้ชุมชนมีบทบาทตั้งแต่ระดับวางแผนจนถึงการติดตามผล ซึ่งจะช่วยยกระดับความเชื่อมั่นและเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรม 46 แห่ง

การสำรวจความคิดเห็นชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม ปี 2568 ข้อเสนอเชิงนโยบายนี้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานผลการสำรวจจากประชาชน 10,590 คน ครอบคลุมนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมจำนวน 46 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งสะท้อนภาพรวม “ความพึงพอใจสูงมาก–ความเชื่อมั่นสูง–ความผูกพันดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง” แต่ยังมีประเด็นด้านข้อมูล ความเข้าใจ เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมที่ต้องเร่งเสริมสร้างอย่างเป็นระบบ ข้อเสนอแนะต่อไปนี้จึงแบ่งเป็น 7 หมวดนโยบายหลัก ครอบคลุมทุกด้านที่ท่านประเมินไว้ ได้แก่ บริการ สิ่งแวดล้อม ชุมชน ธรรมาภิบาล การสื่อสาร ความปลอดภัย–BCM และภาพลักษณ์องค์กร

หมวดที่ 1 : นโยบายยกระดับบริการและการตอบสนองต่อชุมชน (Service Excellence Policy)

1.1 พัฒนาระบบบริการเชิงรุก (Proactive Service)

- จัดทำระบบแจ้งเตือน–ติดตามงานแบบ Real-time
- บูรณาการข้อมูลร้องเรียนทุกนิคมเป็นมาตรฐานเดียว (Integrated Complaint Center)
- ใช้ AI, Chatbot + Live Agent ช่วยตอบคำถามและติดตามงาน 24 ชม.

1.2 Digital One-Stop Service

- บริการอนุญาต–ยื่นคำร้อง–ติดตามผลผ่านแอปและเว็บ
- ลดขั้นตอนซ้ำซ้อน ลดเอกสาร และพัฒนา Digital Workflow แบบครบวงจร

1.3 ยกระดับคุณภาพบุคลากร

- อบรมทักษะ Service Mind, Crisis Communication, Digital Skill
- นำ Feedback ของผู้ใช้บริการมาเป็นส่วนหนึ่งของ KPI บุคลากร

หมวดที่ 2 : นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Smart Environmental Governance)

2.1 ระบบตรวจวัดสิ่งแวดล้อมแบบเรียลไทม์ (AQI/WQI)

- ติดตั้ง IoT–Sensor ครอบคลุมน้ำ อากาศ เสียง กลิ่น ขยะ
- เปิด Dashboard สาธารณะทุกนิคมเพื่อเพิ่มความโปร่งใส

2.2 Roadmap ลดก๊าซเรือนกระจก (IEAT Carbon Neutral 2035)

- ส่งเสริมโรงงานใช้พลังงานสะอาด
- ทำ Carbon Footprint รายโรงงาน–รายนิคม
- โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Waste)

2.3 เสริมมาตรการควบคุมความเสี่ยง

- Early Warning System ตรวจเหตุผิดปกติทันที
- ระบบแจ้งเตือนภัยแบบ Real-time ผ่าน SMS/Line/เสียงตามสาย

หมวดที่ 3 : นโยบายด้านชุมชนและการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Partnership Policy)

3.1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตระยะยาว (Long-term CSR Platform)

- ทุนการศึกษา, พัฒนาอาชีพ, อบรมทักษะดิจิทัล
- คลินิกสุขภาพเชิงป้องกัน / การตรวจสุขภาพประจำปี
- ศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

3.2 ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน–อาชีพสีเขียว

- ตลาดคู่ขนานนิคม–ชุมชน
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านรีไซเคิล–จัดการของเสีย
- สนับสนุนอาชีพสีเขียวและนวัตกรรมชุมชน

3.3 กลไกการมีส่วนร่วมแบบถาวร

- คณะกรรมการชุมชน–นิคม (Community–IEAT Board)
- ชุมชนร่วมตรวจโรงงาน–ติดตามข้อมูลสิ่งแวดล้อม
- เวทีสื่อสารรายไตรมาส

หมวดที่ 4 : นโยบายการสื่อสารและข้อมูล (Proactive Communication & Transparency)

4.1 สื่อสารแบบหลายช่องทาง (Multichannel Communication)

- เสียงตามสาย, ผู้นำชุมชน, เอกสารประชาสัมพันธ์
- Line Official, Facebook Page, Dashboard สิ่งแวดล้อม

4.2 ชุดสื่อมาตรฐานทั่วประเทศ

- Infographic อธิบายนิคมเชิงนิเวศ
- Short Video, Animation สำหรับเยาวชน
- สื่อ EIT และ White-Green Flag สำหรับทุกนิคม

4.3 ความถี่การสื่อสารที่เหมาะสม

- ข่าวสารประจำเดือน (อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง)
- แถลงผลด้านสิ่งแวดล้อม–ความปลอดภัยรายไตรมาส

หมวดที่ 5 : นโยบายด้านธรรมาภิบาลและความโปร่งใส (Good Governance Policy)

5.1 ระบบข้อมูลเปิด (IEAT Open Data Portal)

- ข้อมูลคุณภาพอากาศ–น้ำ
- ข้อมูลร้องเรียน–มาตรการแก้ไข
- ข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมาย

5.2 มาตรฐานธรรมาภิบาลสากล

- ISO 37001 (ป้องกันทุจริต)
- ISO 37301 (การปฏิบัติตามกฎหมาย)
- AA1000SES (การมีส่วนได้ส่วนเสีย)

5.3 พัฒนาวัฒนธรรมองค์กรโปร่งใส

- Ethical KPI
- Good Governance Handbook
- การประเมินความเสี่ยงทุจริตประจำปี

หมวดที่ 6 : นโยบายด้านความปลอดภัยและ BCM (Business Continuity Management)

6.1 Community BCM Plan

- เส้นทางอพยพ
- จุดปลอดภัย (Safe Zone)
- แผนแจ้งเตือนฉุกเฉิน
- วิธีติดต่อและช่วยเหลือในเหตุการณ์เสี่ยง

6.2 การสื่อสาร BCM เชิงรุก

- คู่มือชุมชน
- คลิปวิดีโออธิบาย BCM
- แผ่นพับวิธีรับมือเหตุฉุกเฉิน

6.3 อบรม–ฝึกซ้อมร่วมประจำปี

- ซ้อมอพยพ–ซ้อมแจ้งเตือน
- อบรมอาสาสมัคร BCM
- เวิร์กช็อปสำหรับเยาวชน

6.4 ระบบแจ้งเตือนฉุกเฉินมาตรฐาน

- SMS Broadcast
- Line Official
- ไซเรนอัตโนมัติ
- ระบบเสียงตามสาย

หมวดที่ 7 : นโยบายเสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กรและความเชื่อมั่น (Reputation & Trust Policy)

7.1 สื่อสาร “Impact จริง” สู่สาธารณะ

- รายงานผลด้านสิ่งแวดล้อม–สังคม–เศรษฐกิจ (IEAT Impact Report)
- ตัวเลขก๊าซเรือนกระจกที่ลดลง
- ผลโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต

7.2 พัฒนา “นิคมต้นแบบความเชื่อมั่นสูง”

- บางปู–มาบตาพุด–แหลมฉบัง–บางชัน
- นำแนวปฏิบัติที่ดีถ่ายทอดสู่ทุกนิคม

7.3 จัดการความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์เชิงป้องกัน

- Crisis Communication Protocol
- Early Warning Media Monitoring
- ระบบบริหารข่าวลบและข้อมูลผิดพลาด

สรุปยุทธศาสตร์ระดับประเทศ 3 เป้าหมายใหญ่

1) **IEAT – Trusted & Transparent Organization**
   องค์กรโปร่งใส ตรวจสอบได้ ใช้ข้อมูลเป็นฐานการกำกับดูแล
2) **Smart & Sustainable Industrial Estates**
   นิคมอัจฉริยะ นิเวศสมดุล ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหลัก
3) **Strong Community Partnership**
   ชุมชน–นิคม อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน สร้างความไว้วางใจระยะยาว

2. ผลการสำรวจของชุมชนโดยรอบพื้นที่ ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม

2.1 ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

ทัศนคติของชุมชนต่อการดำเนินการของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม ปี 2568 ผลการสำรวจทัศนคติของชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรมในปี 2568 สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนมีความเห็นเชิงบวกต่อการดำเนินงานของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ในภาพรวม โดยทุกมิติการประเมินอยู่ในระดับ “มาก” และมีทิศทางที่คงตัวหรือปรับสูงขึ้นจากปีก่อน แสดงถึงความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และการยอมรับของชุมชนต่อการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน

1. ทัศนคติต่อการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม

ประชาชนมีทัศนคติในระดับ “มาก” (ค่าเฉลี่ย 4.22) แสดงให้เห็นว่าชุมชนมีความเข้าใจและยอมรับบทบาทของนิคมอุตสาหกรรมในฐานะกลไกสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและการสร้างโอกาสทางอาชีพ โดยมีความคาดหวังว่าการขยายพื้นที่ต้องดำเนินควบคู่กับมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

2. ทัศนคติต่อพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรมแบบใหม่ เช่น SMART PARK

ผลสำรวจพบว่าประชาชนมีทัศนคติเชิงบวกสูงที่สุดต่อพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม SMART PARK (ค่าเฉลี่ย 4.42) แสดงถึงการยอมรับแนวคิดอุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชน

3. ผลกระทบต่อชุมชนจากโครงการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม

ในภาพรวม ชุมชนประเมินผลกระทบและประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับ “มาก” (ค่าเฉลี่ยรวม 4.05) โดยแยกเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

- **ด้านเศรษฐกิจชุมชน**: มีคะแนนสูงที่สุด (4.14) สะท้อนถึงบทบาทของนิคมในการสร้างงาน รายได้ และกิจกรรมที่เสริมเศรษฐกิจฐานราก
- **ด้านสังคมชุมชน**: อยู่ในระดับ 4.01 สะท้อนว่ากิจกรรมของนิคมช่วยเสริมสร้างความร่วมมือและคุณภาพชีวิต
- **ด้านสิ่งแวดล้อมชุมชน**: อยู่ในระดับมาก (4.07) แม้มีข้อห่วงกังวลบางส่วน แต่ชุมชนรับรู้ว่า มีมาตรการป้องกันและการตรวจติดตามที่ดีขึ้น

4. ทัศนคติต่อการขยายพื้นที่โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรม

ทัศนคติอยู่ในระดับ “มาก” (ค่าเฉลี่ย 4.01) แสดงว่าชุมชนมีความเข้าใจถึงความจำเป็นของการขยายศักยภาพด้านโลจิสติกส์ โดยคาดหวังให้มีระบบควบคุมมลพิษและความปลอดภัยเข้มงวดยิ่งขึ้น

ข้อมูลทั้งหมดชี้ให้เห็นว่า ชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรมมีทัศนคติเชิงบวกต่อการดำเนินงานและการพัฒนาของ กนอ. โดยมีความเชื่อมั่นสูงสุดในโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมยุคใหม่ เช่น SMART PARK และโครงการที่ส่งผลเชิงบวกด้านเศรษฐกิจ ขณะเดียวกัน ชุมชนยังคาดหวังให้ กนอ. ดำเนินการอย่างโปร่งใส เข้มงวดด้านสิ่งแวดล้อม และสร้างช่องทางสื่อสารแบบสองทางเพื่อเสริมการมีส่วนร่วมในระยะยาว

แผนภาพที่ 5 ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อการดำเนินการของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมรายนิคม

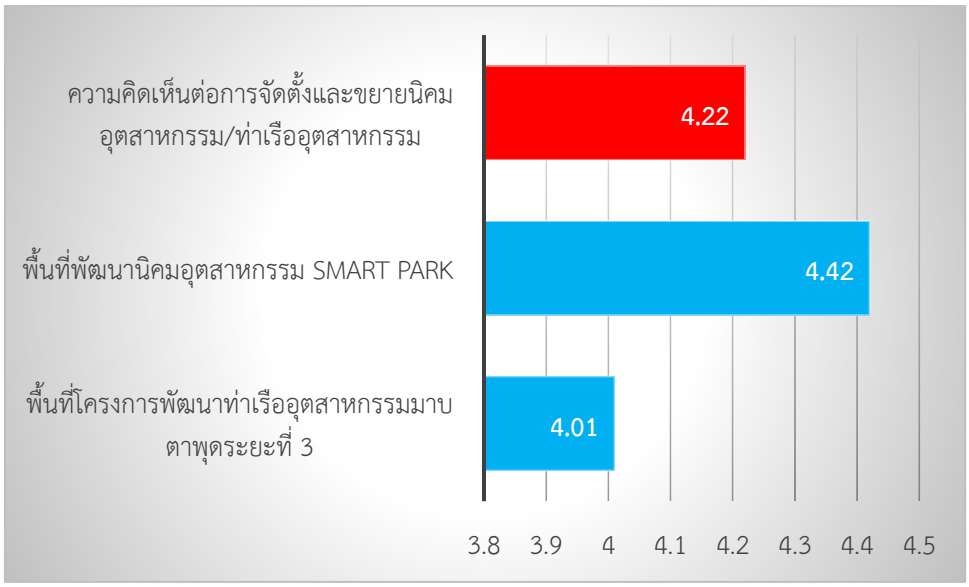

แผนภาพที่ 6 ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อการดำเนินการของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมรายด้าน

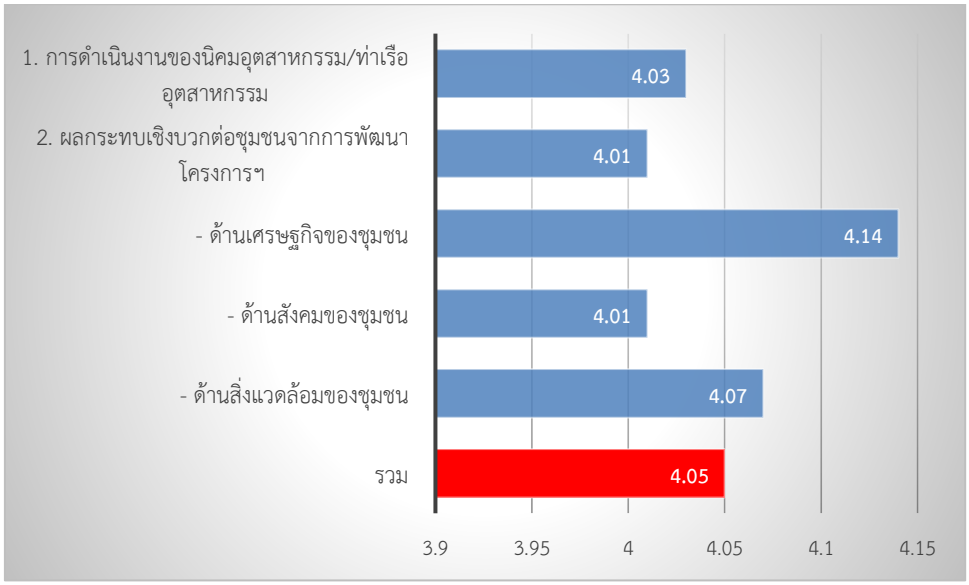

ทัศนคติของชุมชที่มีต่อผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชนจากการพัฒนาโครงการฯ

ผลการสำรวจทัศนคติของชุมชนต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม ภายใต้การกำกับดูแลของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ปี 2568 พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีทัศนคติอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.14 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่าชุมชนมีมุมมองเชิงบวกต่อบทบาทของนิคมฯ ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ โดยประเด็นที่ได้รับการประเมินสูงที่สุด คือ การจัดกิจกรรมยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนอย่างยั่งยืน รองลงมาคือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น การลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการมีระบบบริหารจัดการข้อร้องเรียนและการเยียวยาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นระบบ แสดงให้เห็นว่าชุมชนให้ความสำคัญทั้งมิติการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองสิทธิของประชาชนควบคู่กันไป

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายพื้นที่ระหว่างโครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะที่ 3 กับพื้นที่พัฒนานิคมอุตสาหกรรม SMART PARK พบว่า ทั้งสองพื้นที่มีทัศนคติในเชิงบวกต่อการดำเนินงานของ กนอ. แต่ระดับการยอมรับแตกต่างกัน โดย SMART PARK ได้ค่าเฉลี่ยรวม 4.39 คะแนน อยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ในทุกด้าน สะท้อนว่าเป็นพื้นที่ต้นแบบด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว การจัดการสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่วนมาบตาพุดระยะที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรวม 3.89 คะแนน อยู่ในระดับ “เห็นด้วย” แสดงให้เห็นว่าชุมชนมีมุมมองเชิงบวกเช่นกัน เพียงแต่ยังมีช่องว่างในการยกระดับการสื่อสาร การจัดกิจกรรมเชิงรุก และการมีส่วนร่วมให้เข้มข้นยิ่งขึ้น

ด้านผลกระทบเชิงบวกของนิคมฯ ต่อชุมชน พบว่า ชุมชนประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” ด้วยค่าเฉลี่ย 4.22 คะแนน โดยมิติที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ “ด้านสังคม” (ค่าเฉลี่ย 4.30 คะแนน) ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานของนิคมฯ มีส่วนช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษา การจ้างงาน การเข้าถึงเทคโนโลยี ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตและสุขภาพของคนในชุมชนอย่างชัดเจน รองลงมาคือ “ด้านเศรษฐกิจ” (ค่าเฉลี่ย 4.21 คะแนน) ซึ่งแสดงถึงบทบาทของนิคมฯ ในการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ กระจายรายได้ และสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่น ขณะที่ “ด้านสิ่งแวดล้อม” อยู่ในระดับ “เห็นด้วย” (ค่าเฉลี่ย 4.15 คะแนน) ชุมชนรับรู้ถึงการบริหารจัดการน้ำเสีย อากาศ ของเสีย และเสียงรบกวนที่มีประสิทธิผล แม้ยังมีพื้นที่ให้ต่อยอดมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมให้เข้มข้นยิ่งขึ้น

ในมิติพื้นที่เฉพาะ พบว่า SMART PARK ได้รับการประเมินสูงกว่ามาบตาพุดระยะที่ 3 ในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมที่มีค่าเฉลี่ย 4.45 คะแนน ด้านสังคม 4.53 คะแนน และด้านเศรษฐกิจ 4.49 คะแนน แสดงถึงศักยภาพของ SMART PARK ในการเป็น “ต้นแบบนิคมอุตสาหกรรมอัจฉริยะและยั่งยืน” ที่สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาอุตสาหกรรมกับการสร้างคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจชุมชน และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล สอดคล้องกับนโยบาย BCG และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศ ขณะที่มาบตาพุดระยะที่ 3 มีผลการประเมินในระดับดี แต่ยังมีความจำเป็นต้องพัฒนากลไกการสื่อสาร การมีส่วนร่วม และการยกระดับมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมให้ใกล้เคียงมาตรฐานของ SMART PARK เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของชุมชนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สำหรับการจัดตั้ง–ขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม และพื้นที่ SMART PARK ปี 2568

1. นโยบายการมีส่วนร่วมของชุมชนตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

1.1 กำหนดให้ทุกโครงการจัดตั้ง/ขยายนิคมฯ และท่าเรือฯ ต้องมี “แผนการมีส่วนร่วมของชุมชน” (Community Engagement Plan) อย่างเป็นทางการ ตั้งแต่ขั้นศึกษาความเหมาะสม ออกแบบโครงการ ไปจนถึงการติดตามหลังเปิดดำเนินการ

1.2 จัดให้มีเวทีประชาพิจารณ์และเวทีรับฟังความคิดเห็นเชิงลึกเป็นประจำทุกปี ทั้งในพื้นที่เดิมและพื้นที่ที่จะพัฒนาใหม่ เพื่อรักษาระดับทัศนคติเชิงบวกของชุมชนให้อยู่ในระดับ “มาก–มากที่สุด” อย่างต่อเนื่อง

1.3 พัฒนา “ช่องทางสื่อสารสองทาง” ระหว่าง กนอ. – นิคม – ชุมชน เช่น LINE OA, แอปพลิเคชันชุมชนดิจิทัล และศูนย์ประสานงานชุมชนประจำพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนสอบถาม แจ้งปัญหา และติดตามความคืบหน้าของโครงการได้แบบเรียลไทม์

2. นโยบายขยายต้นแบบ SMART PARK และนิคมอุตสาหกรรมยุคใหม่

2.1 ใช้ SMART PARK ซึ่งได้รับการยอมรับในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” เป็นต้นแบบการออกแบบโครงการใหม่ ทั้งด้านผังเมืองสีเขียว ระบบสิ่งแวดล้อม และการเชื่อมโยงเศรษฐกิจชุมชน

2.2 จัดทำ “Roadmap การยกระดับนิคมเดิม” ให้มีมาตรฐานใกล้เคียง SMART PARK โดยเริ่มจากพื้นที่ที่มีทัศนคติชุมชนระดับ “มาก” ขึ้นไป และมีศักยภาพด้านเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน

2.3 เร่งลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบบริหารจัดการอัจฉริยะ (Smart Environment, Smart Energy, Smart Mobility) เพื่อตอบโจทย์ทั้งประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน

3. นโยบายเสริมสร้างผลประโยชน์ร่วมทางเศรษฐกิจ–สังคม (Community Shared Value: CSV)

3.1 กำหนดให้ทุกนิคมฯ จัดทำ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน” ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ และยกระดับรายได้ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

3.2 สนับสนุนโครงการพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะดิจิทัลให้กับเยาวชนและแรงงานชุมชนเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมในนิคมฯ ลดช่องว่างทักษะและเสริมความผูกพันกับองค์กร

3.3 จัดตั้ง/เพิ่มกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตรอบนิคม (เช่น กองทุนเพื่อการศึกษา สุขภาพ สิ่งแวดล้อม) โดยกำหนดกรอบการใช้จ่ายร่วมกับคณะกรรมการชุมชนอย่างโปร่งใส

4. นโยบายสิ่งแวดล้อมและสุขภาวะชุมชนเชิงรุก

4.1 ยกระดับมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในทุกพื้นที่ให้ใกล้เคียงมาตรฐานของ SMART PARK โดยเน้นการจัดการน้ำเสีย อากาศ ขยะ และเสียง พร้อมกำหนดตัวชี้วัดร่วมที่ประชาชนเข้าใจง่าย

4.2 พัฒนาระบบข้อมูลสิ่งแวดล้อมแบบเปิด (Open Environment Data) ให้ชุมชนสามารถตรวจสอบคุณภาพน้ำ อากาศ และการจัดการของเสียได้ด้วยตนเอง เสริมสร้างความเชื่อมั่นและลดข้อกังวล

4.3 ขยายโครงการและกิจกรรมด้านสุขภาพชุมชนอย่างต่อเนื่อง เช่น การเฝ้าระวังโรคจากมลพิษ การตรวจสุขภาพประจำปี การสร้างพื้นที่สีเขียวและพื้นที่สาธารณะ เพื่อเชื่อมโยง “คุณภาพสิ่งแวดล้อม” กับ “คุณภาพชีวิต” อย่างชัดเจน

5. นโยบายบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยเชิงบูรณาการ

5.1 กำหนดให้ทุกนิคมฯ และท่าเรือฯ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและภาวะฉุกเฉินร่วมกับชุมชน (Community BCM/DRM Plan) ทั้งด้านอุบัติภัยอุตสาหกรรม ภัยธรรมชาติ และความมั่นคงทางไซเบอร์

5.2 พัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยและสื่อสารฉุกเฉินแบบเรียลไทม์ ผ่านมือถือ หอกระจายข่าว และแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อให้ชุมชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา ลดข่าวลือและความตื่นตระหนก

5.3 จัดอบรมและซ้อมแผนร่วมระหว่างนิคมฯ หน่วยงานท้องถิ่น และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความพร้อมและความเชื่อมั่นว่า เมื่อเกิดเหตุ กนอ. และผู้ประกอบการสามารถรับมือและเยียวยาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. นโยบายธรรมาภิบาล โปร่งใส และรายงานผลกระทบเชิงพื้นที่

6.1 จัดทำ “รายงานผลกระทบต่อชุมชน (Community Impact Report)” รายปี แยกรายพื้นที่และรายโครงการ แสดงผลด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และข้อร้องเรียน–การเยียวยา เพื่อให้ชุมชนติดตามได้อย่างโปร่งใส

6.2 เสริมบทบาทคณะกรรมการนิคม–ชุมชน ให้มีอำนาจเสนอข้อปรับปรุง แนะนำโครงการ และติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะจากแบบสำรวจอย่างเป็นระบบ

6.3 เชื่อมโยงตัวชี้วัดด้านทัศนคติและผลกระทบเชิงบวกของชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.14 และ 4.22) เข้ากับตัวชี้วัดการบริหารจัดการองค์กรของ กนอ. และนิคมฯ เพื่อให้ “เสียงของชุมชน” กลายเป็นหนึ่งในดัชนีสำคัญของความสำเร็จองค์กรอย่างแท้จริง

ชุดข้อเสนอเชิงนโยบายข้างต้นมุ่งให้ กนอ. ใช้ “ทุนทางความเชื่อมั่นของชุมชน” ที่มีอยู่ในระดับสูงอยู่แล้ว เป็นฐานในการยกระดับการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่สมดุลทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมลดช่องว่างระหว่างพื้นที่ต้นแบบอย่าง SMART PARK กับพื้นที่อื่นให้แคบลงในระยะกลาง–ยาว

2.2 ความกังวล/ความต้องการ และความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

1) ความกังวลและความต้องการให้นิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมควบคุม ดูแล และแก้ไข

ผลการสำรวจความคิดเห็นของชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรม ปี 2568 สะท้อนให้เห็นถึง “ลำดับความกังวลและความคาดหวัง” ที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่ของประเทศ โดยประเด็นที่ชุมชนให้ความสำคัญสูงสุด ได้แก่ ด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 25.90 ของความต้องการทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าประชาชนยังคงให้ความสำคัญกับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต น้ำเสีย อากาศ ของเสียอุตสาหกรรม การขนส่งสารเคมี และระบบความปลอดภัยในพื้นที่อุตสาหกรรม การคาดหวังนี้สะท้อนความจำเป็นของ กนอ.

ในการเสริมมาตรการด้านการควบคุมมลพิษ การตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมแบบโปร่งใส การเฝ้าระวังความเสี่ยง และการสื่อสารข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

ชุมชนยังให้ความสำคัญอย่างมากกับประเด็นด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการสร้างงานและพัฒนาทักษะอาชีพ (20.40%) และการศึกษา–วัฒนธรรม (17.30%) สะท้อนถึงความคาดหวังให้การพัฒนาอุตสาหกรรมมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ และพัฒนาศักยภาพของคนในพื้นที่ ทั้งในมิติการฝึกอบรมทักษะตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ การสนับสนุนเยาวชนเข้าถึงโอกาสการเรียนรู้ด้านอุตสาหกรรม การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

ในอีกด้านหนึ่ง ชุมชนต้องการให้มีการเสริมสร้างความมั่งคั่ง สร้างรายได้ สนับสนุนธุรกิจในพื้นที่ (SMEs) และพัฒนาตลาดชุมชน ซึ่งสะท้อนบทบาทของนิคมอุตสาหกรรมในฐานะกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่น ขณะที่ประเด็นเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการร่วมลงทุนและความร่วมมือทางสังคม ถูกจัดอยู่ในระดับ “ปานกลาง” แต่ยังเป็นพื้นที่พัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ในอนาคต โดยชุมชนต้องการให้มีการสนับสนุนเทคโนโลยีสะอาด นวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และช่องทางการสื่อสารที่โปร่งใสและตรวจสอบได้มากขึ้น

โดยสรุป ผลการสำรวจปี 2568 ชี้ให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง กนอ. กับชุมชนมีความคาดหวังที่สูงขึ้นทั้งด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต และการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานราก การตอบสนองอย่างเป็นระบบ และการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง จะเป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้สมดุลและยั่งยืนในระยะยาว

2) การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความต้องการ ความคาดหวัง ความกังวล ของชุมชนที่มีต่อการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

ตารางที่ 7 ระดับความสำคัญของประเด็นความต้องการ ความคาดหวัง ความกังวลของชุมชนที่มีต่อการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

ประเด็น	คะแนนความสำคัญของประเด็นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (แกน Y)	คะแนนผลกระทบของประเด็นต่อองค์กร(แกน X)
	ระดับความต้องการ ความกังวล ความคาดหวัง (ค่าเฉลี่ย)	ระดับความสำคัญต่อองค์กร (ค่าเฉลี่ย)
A ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม	2.35	2.636
B ด้านการสร้างการจ้างงานและการพัฒนาทักษะ	2.09	2.727
C ด้านการพัฒนาและการเข้าถึงเทคโนโลยี	1.87	2.272
D ด้านการสร้างความมั่งคั่งและรายได้	2.03	2.636
E ด้านสุขภาพ	1.94	2.181
F ด้านการลงทุนด้านสังคม	1.91	2.181
G ด้านอื่นๆ	1.65	1.909

หมายเหตุ : หลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาระดับความสำคัญต่อองค์กร (แกน X) ได้แก่
1) โอกาสเกิด ของประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวัง
2) ผลกระทบเชิงบวก ด้านการเงิน หากเกิดประเด็นที่ต้องการ/คาดหวัง
3) ผลกระทบเชิงบวก ด้านที่ไม่ใช่การเงินหากเกิดประเด็นที่ต้องการ/คาดหวัง

ผลการวิเคราะห์ Materiality Matrix จากข้อมูลชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม ปี 2568 สะท้อนให้เห็นว่า ประเด็นที่มี “ความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (แกน Y)” และ “ผลกระทบต่อองค์กร (แกน X)” อยู่ในระดับสูง จำเป็นต้องได้รับการดำเนินการอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง โดยสามารถจัดลำดับความสำคัญได้ดังนี้

1. **กลุ่มประเด็นเร่งด่วน ภายใน 1 ปี (Very High Priority)**

ถือเป็นประเด็นที่ทั้งชุมชนให้ความสำคัญสูง และมีผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ต่อการนิคมอุตสาหกรรมฯ

- **ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม (A)**
  - คะแนนความสำคัญต่อชุมชน = 2.35
  - คะแนนผลกระทบต่อองค์กร = 2.35
  - ชุมชนคาดหวังให้มีการสนับสนุนทุนการศึกษา การพัฒนาทักษะเยาวชน และการอนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่นควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรม
- **ด้านการสร้างการจ้างงานและการพัฒนาทักษะ (B)**
  - ความสำคัญต่อชุมชน = 2.09
  - ผลกระทบต่อองค์กร = สูงที่สุด 2.55
  - เป็นประเด็นหลักที่เชื่อมโยงโดยตรงกับโอกาสการมีงานทำ การยกระดับทักษะแรงงานท้องถิ่น และความยอมรับของชุมชนต่อการตั้ง/ขยายโครงการ
- **ด้านการสร้างความมั่งคั่งและรายได้ (D)**
  - ความสำคัญต่อชุมชน = 2.03
  - ผลกระทบต่อองค์กร = 2.80 (สูงที่สุดในทุกประเด็น)
  - สะท้อนความคาดหวังให้โครงการอุตสาหกรรมสร้างรายได้ กระจายประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนธุรกิจชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

กลุ่มประเด็นทั้งสามนี้จึงถูกจัดเป็นประเด็นสำคัญที่สุด ที่ควรได้รับการบรรจุในแผนงานเร่งด่วนภายใน 1 ปี ทั้งด้านงบประมาณ มาตรการสนับสนุน และตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่ชัดเจนในระดับพื้นที่

2. **กลุ่มประเด็นสำคัญ ระยะกลาง 2–3 ปี (High Priority)**

เป็นประเด็นที่คะแนนความสำคัญต่อชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง–มาก แต่มีผลกระทบต่อองค์กรสูงอย่างมีนัยสำคัญ ควรดำเนินการต่อเนื่องในระยะกลาง

- **ด้านการพัฒนาและการเข้าถึงเทคโนโลยี (C)**
  - ความสำคัญต่อชุมชน = 1.87
  - ผลกระทบต่อองค์กร = 2.50
  - เน้นการเข้าถึงเทคโนโลยีสะอาด นวัตกรรม และดิจิทัลที่ช่วยยกระดับทั้งการผลิตและคุณภาพชีวิต
- **ด้านสุขภาพ (E)**
  - ความสำคัญต่อชุมชน = 1.94
  - ผลกระทบต่อองค์กร = 2.10
  - เชื่อมโยงกับการควบคุมมลพิษ การเฝ้าระวังโรค และการสร้างระบบสาธารณสุขเชิงรุกในพื้นที่อุตสาหกรรม
- **ด้านการลงทุนด้านสังคม (F)**
  - ความสำคัญต่อชุมชน = 1.91
  - ผลกระทบต่อองค์กร = 2.05
  - ครอบคลุมโครงการ CSR, การพัฒนาชุมชน, เวทีรับฟังความคิดเห็น และความร่วมมือรัฐ–เอกชน–ชุมชน

ประเด็นกลุ่มนี้ควรถูกออกแบบเป็นโครงการต่อเนื่อง 2–3 ปี ผูกกับกรอบงบลงทุนด้านสังคมของ กนอ. และเป้าหมาย SE-AM/ESG ในภาพรวมองค์กร

3. **กลุ่มประเด็นสำคัญระดับรอง (Medium Priority)**

- **ด้านอื่นๆ (G)**

- ความสำคัญต่อชุมชน = 1.65
- ผลกระทบต่อองค์กร = 1.85
- ได้แก่ ข้อเสนอเพิ่มเติม เช่น การขนส่งสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐานชุมชน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการช่วยเหลือเฉพาะกรณี ซึ่งแม้มีคะแนนต่ำกว่าประเด็นหลัก แต่ยังควรบูรณาการในแผนปฏิบัติการร่วมกับประเด็นหลักข้างต้น

โดยสรุป การจัดลำดับความสำคัญดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การพัฒนานิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมในระยะต่อไปควรมุ่งเน้น 3 แกนหลักเชิงยุทธศาสตร์คือ

1) คนและการศึกษา – สร้างทุนมนุษย์และรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น

2) งานและรายได้ – ยกระดับโอกาสการจ้างงานและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของชุมชน

3) เทคโนโลยี–สุขภาพ–สังคม – ใช้นวัตกรรมควบคู่กับการลงทุนด้านสาธารณสุขและสังคม

การขับเคลื่อนตามลำดับความสำคัญนี้จะช่วยให้การตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมเป็นไปอย่างสมดุล ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชน และสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อองค์กรและพื้นที่อย่างยั่งยืนในระยะยาว

2.3 การติดต่อสื่อสารกับนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

การติดต่อสื่อสารระหว่างชุมชนกับนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม (ปี 2568) ผลการสำรวจช่องทางการสื่อสารที่ชุมชนต้องการใช้เพื่อรับข่าวสารและประสานงานกับนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม จำนวน 810 ตัวอย่าง สะท้อนให้เห็นว่าชุมชนยังคงให้ความสำคัญกับ “การสื่อสารโดยตรง” มากที่สุด ขณะเดียวกันเริ่มมีการปรับตัวเข้าสู่ช่องทางดิจิทัลเพิ่มขึ้น โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ช่องทางสื่อสารที่ชุมชนต้องการมากที่สุด

ผลสำรวจพบว่า 3 ช่องทางที่ได้รับความนิยมสูงสุด ได้แก่

1.1 โทรศัพท์ (26.54%) – ระดับ “สูงสุด” ชุมชนให้ความเชื่อมั่นในความรวดเร็ว การสอบถามได้ทันที และการเข้าถึงเจ้าหน้าที่โดยตรง

1.2 การเข้าพบ/ประชุมกับเจ้าหน้าที่ (22.22%) – ระดับ “สูง” แสดงให้เห็นว่าชุมชนต้องการการสื่อสารแบบเผชิญหน้า เพื่อสร้างความเข้าใจและลดความกังวล

1.3 การประสานงานผ่านผู้นำชุมชน (18.52%) – ระดับ “สูง” ผู้นำชุมชนยังคงเป็นผู้เชื่อมระหว่างนิคมฯ กับประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

ช่องทางออนไลน์ เช่น LINE/Facebook (14.81%) และเว็บไซต์ (7.41%) อยู่ในระดับ “ปานกลาง” ซึ่งสะท้อนการปรับตัวของชุมชนสู่ยุคดิจิทัล แม้ยังไม่ใช่ช่องทางหลัก ขณะที่ อีเมล จดหมาย และแบบสอบถาม มีการใช้น้อยกว่า 5% เนื่องจากข้อจำกัดด้านความคุ้นเคยและการเข้าถึงเทคโนโลยี

2. เปรียบเทียบสองพื้นที่: มาบตาพุดระยะที่ 3 และ Smart Park

การวิเคราะห์เชิงพื้นที่พบว่า

พื้นที่มาบตาพุดระยะที่ 3 (360 ตัวอย่าง)

- โทรศัพท์ยังได้รับความนิยมสูงที่สุด (11.85%)
- รองลงมา คือ การเข้าพบโดยตรง (9.88%) และผู้นำชุมชน (8.27%)
- การใช้โซเชียลมีเดียเริ่มเพิ่มขึ้น (6.54%) แต่ยังไม่ใช่ช่องทางหลัก
- ช่องทางเว็บไซต์ อีเมล และจดหมายยังมีการใช้น้อย เนื่องจากความคุ้นชินกับการสื่อสารแบบเดิม

พื้นที่ Smart Park (450 ตัวอย่าง)

- โทรศัพท์ (14.69%) และการเข้าพบ/ประชุม (12.35%) ยังคงเป็นช่องทางหลัก
- มีการใช้ LINE/Facebook สูงกว่า มาบตาพุด (8.27%) สอดคล้องกับลักษณะประชากรเมืองใหม่และผู้ประกอบการรายย่อย

- เว็บไซต์และอีเมลมีสัดส่วนสูงขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากพื้นที่มีโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลพร้อมกว่า

แนวโน้มสำคัญ

ทั้งสองพื้นที่ยังพึ่งพาช่องทางดั้งเดิมเป็นหลัก แต่ Smart Park แสดงแนวโน้มสู่ “การสื่อสารดิจิทัล” ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

3. **ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์**

ผลสำรวจสะท้อนแนวทางสำคัญในการพัฒนาช่องทางสื่อสารของ กนอ. ดังนี้

- ชุมชนต้องการ “สื่อสารแบบเข้าถึงง่าย รวดเร็ว และเชื่อถือได้” โดยเฉพาะ โทรศัพท์–พบปะโดยตรง–ผู้นำชุมชน
- ช่องทางดิจิทัลมีแนวโน้มเติบโต แต่ยังต้องเสริมการใช้งานให้เข้าถึงทุกกลุ่มอายุ
- การสื่อสารแบบสองทิศทาง (Two-way Communication) เป็นหัวใจของการสร้างความเชื่อมั่น
- พื้นที่ Smart Park สามารถเป็นต้นแบบระบบสื่อสารดิจิทัล เพื่อขยายไปยังนิคมอุตสาหกรรมอื่นในอนาคต

สรุปโดยรวม ชุมชนให้ความสำคัญกับช่องทางสื่อสารที่มี “มนุษย์เป็นศูนย์กลาง” ควบคู่กับการเปิดรับเทคโนโลยีดิจิทัลบางส่วน กนอ. จึงควรพัฒนาระบบการสื่อสารที่ผสมผสาน ช่องทางดั้งเดิมและช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เกิดการสื่อสารที่รวดเร็ว โปร่งใส และสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างชุมชนกับนิคมอุตสาหกรรมในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมกับชุมชน (ปี 2568)

เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างยั่งยืน เสนอให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ดำเนินนโยบายสำคัญดังต่อไปนี้

1. **นโยบาย “ศูนย์สื่อสารชุมชนอัจฉริยะ” (Smart Community Communication Center)**

วัตถุประสงค์: ทำให้ข้อมูลเข้าถึงง่าย รวดเร็ว และตอบสนองทันที

แนวทางดำเนินการ:

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานกลางระดับนิคมฯ ที่รวมทุกช่องทางสื่อสาร (Call Center, LINE OA, Facebook, Website)
- พัฒนาระบบ Chatbot แจ้งเหตุ–แจ้งเรื่องร้องเรียน เพื่อให้บริการ 24 ชั่วโมง
- บูรณาการข้อมูลรายวัน เช่น คุณภาพอากาศ–น้ำ–เสียง ลงในแพลตฟอร์มเดียว (Open Data Dashboard)

2. **นโยบาย “เสริมพลังผู้นำชุมชน” (Community Liaison Strengthening)**

วัตถุประสงค์: เพิ่มบทบาท “ตัวกลาง” สร้างความเข้าใจระหว่างนิคมฯ กับประชาชน

แนวทางดำเนินการ:

- แต่งตั้งและอบรม “เจ้าหน้าที่ความสัมพันธ์ชุมชน (CLO)” ร่วมกับผู้นำชุมชน
- จัดทำคู่มือการสื่อสารความเสี่ยงและข้อมูลสิ่งแวดล้อมให้ผู้นำชุมชน
- สร้างระบบแจ้งข่าวสำคัญผ่านผู้นำชุมชนแบบทันที เช่น เหตุการณ์ความปลอดภัยหรือมลพิษเฉียบพลัน

3. **นโยบาย “ประชุมพบปะประจำพื้นที่” (Community Engagement Meeting)**

วัตถุประสงค์: เพิ่มความโปร่งใสและลดความกังวล

แนวทางดำเนินการ:

- จัด “เวทีรับฟังความคิดเห็นรายไตรมาส” สำหรับทุกนิคมฯ
- พบนักวิชาการอิสระร่วมชี้แจงข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ
- จัดกิจกรรม “นิคมอุตสาหกรรมเปิดบ้าน” ให้ประชาชนเข้าชมระบบบำบัดน้ำเสีย–อากาศจริง

4. **นโยบาย “สื่อสารสองทิศทางเชิงรุก” (Active Two-Way Communication)**

วัตถุประสงค์: ลดช่องว่างการรับรู้ และเพิ่มคุณภาพข้อมูลที่ชุมชนเข้าถึง

แนวทางดำเนินการ:

- ใช้โทรศัพท์และการพบปะโดยตรงเป็นช่องทางหลักตามความต้องการของชุมชน
- เสริมช่องทางดิจิทัล เช่น LINE/Facebook สำหรับพื้นที่ที่พร้อมกว่า เช่น Smart Park
- จัดทำแบบฟอร์มออนไลน์ร้องเรียน–เสนอแนะ ที่ตรวจสอบสถานะได้แบบเรียลไทม์
- ทำวิดีโอสั้นอธิบายโครงการใหม่ๆ ให้ชุมชนเข้าใจง่าย

5. **นโยบาย “ยกระดับการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย”**

วัตถุประสงค์: ตอบสนองความกังวลสูงสุดของชุมชน (สุขภาพ–สิ่งแวดล้อม)

แนวทางดำเนินการ:

- แจ้งข้อมูลคุณภาพอากาศ–น้ำ–เสียง แบบรายชั่วโมงบนแพลตฟอร์มออนไลน์
- เปิดเผยรายงานตรวจสอบสิ่งแวดล้อมประจำเดือนผ่านเว็บไซต์
- สร้างกลุ่ม “ทีมสังเกตการณ์ชุมชน” ให้มีส่วนร่วมติดตามผลกระทบในพื้นที่จริง

6. **นโยบาย “พัฒนาช่องทางสื่อสารเฉพาะพื้นที่” (Area-Based Communication Policy)**

วัตถุประสงค์: ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของแต่ละชุมชน

แนวทางดำเนินการ:

- มาบตาพุด: เน้นโทรศัพท์–การพบปะ–ผู้นำชุมชนเป็นหลัก
- Smart Park: เพิ่มน้ำหนักการสื่อสารผ่านดิจิทัล (LINE OA, Live Stream)
- ออกแบบรูปแบบการสื่อสารให้เหมาะกับกลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ และผู้ประกอบการท้องถิ่น

7. **นโยบาย “รายงานสื่อสารประจำปีเพื่อชุมชน” (Annual Community Communication Report)**

วัตถุประสงค์: สร้างความโปร่งใสและลดความเข้าใจคลาดเคลื่อน

แนวทางดำเนินการ:

- จัดทำรายงานสรุปเหตุการณ์สำคัญ การร้องเรียน และการแก้ไขปัญหาในรอบปี
- เปิดเผยจำนวนการติดต่อผ่านแต่ละช่องทางเพื่อประเมินคุณภาพการสื่อสาร
- ใช้ข้อมูลเพื่อปรับกลยุทธ์การสื่อสารให้ตรงกับความต้องการของชุมชนในปีถัดไป

ข้อสรุปเชิงนโยบายโดยรวม

นโยบายทั้งหมดนี้มุ่งให้ กนอ. มีระบบสื่อสารที่
(1) เชื่อมโยง – (2) ตรวจสอบได้ – (3) โต้ตอบทันที – (4) เป็นมิตรกับชุมชน – (5) รองรับเทคโนโลยีใหม่
ผลลัพธ์ที่คาดหวังคือ

- ลดความกังวลด้านสิ่งแวดล้อม–ความปลอดภัย
- เพิ่มความโปร่งใสและความไว้วางใจ
- เสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรม
- ทำให้ Smart Park และมาบตาพุดระยะที่ 3 เป็นต้นแบบระบบการสื่อสารชุมชนของประเทศ

2.4 ช่องทางที่ต้องการรับสื่อประชาสัมพันธ์และข่าวสารต่างๆ จากนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม

ผลการสำรวจช่องทางและความถี่ที่ชุมชนต้องการรับสื่อประชาสัมพันธ์จากนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม ปี 2568 ผลการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนรอบนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมทั่วประเทศ (810 ตัวอย่าง) และผลวิเคราะห์เชิงพื้นที่จากมาบตาพุดระยะที่ 3 และ Smart Park สะท้อน “พฤติกรรมการรับสื่อ” และ “ความต้องการการสื่อสาร” ของชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน ดังนี้

1. ช่องทางการรับสื่อที่ชุมชนต้องการมากที่สุด

ปี 2568 ประชาชนให้ความสำคัญสูงสุดกับการรับข้อมูลผ่านเสียงตามสาย/รถกระจายเสียง (ร้อยละ 25.93) เนื่องจากเข้าถึงง่าย ครอบคลุมพื้นที่ และเชื่อถือได้ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ รองลงมาคือ

• **ผู้นำชุมชน/ประธานชุมชน** (ร้อยละ 22.84) ซึ่งยังคงเป็น "ตัวกลางสำคัญ" ในการสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับชุมชน

• **สื่อสังคมออนไลน์ (LINE/Facebook)** (ร้อยละ 19.14) ที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องในกลุ่มคนรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ

ช่องทางผ่านเจ้าหน้าที่นิคมฯ เอกสารประชาสัมพันธ์ และเว็บไซต์เป็นช่องทางรอง ขณะที่วิทยุ หนังสือพิมพ์และอีเมลมีการใช้น้อยลงอย่างชัดเจน

ภาพรวมสะท้อนว่า “สื่อเสียงชุมชน + ผู้นำชุมชน + สื่อออนไลน์” เป็น 3 ช่องทางหลักที่ต้องใช้ควบคู่กัน

2. **การวิเคราะห์รายพื้นที่: มาบตาพุด vs Smart Park**

มาบตาพุดระยะที่ 3

• ให้ความสำคัญสูงสุดกับเสียงตามสาย (ร้อยละ 11.48)
• ผู้นำชุมชนยังเป็นช่องทางหลัก (ร้อยละ 10.12)
• สื่อออนไลน์เริ่มเติบโต (ร้อยละ 8.52) แต่ยังไม่ใช่ช่องทางหลัก

สะท้อนพฤติกรรมของชุมชนดั้งเดิมที่ยังคงพึ่งพาช่องทางที่คุ้นเคยและเข้าถึงได้ง่าย

พื้นที่ Smart Park

• เสียงตามสายยังเป็นอันดับ 1 (ร้อยละ 14.44)
• สื่อออนไลน์มีสัดส่วนสูงกว่า (ร้อยละ 10.62)
• ผู้นำชุมชนยังคงมีบทบาทสำคัญ (ร้อยละ 12.72)

ชี้ให้เห็นว่าพื้นที่ Smart Park มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสูงกว่า และชุมชนเปิดรับสื่อดิจิทัลมากขึ้น

ข้อสรุปสำคัญ:

ทั้งสองพื้นที่สนใจสื่อเสียง แต่ Smart Park มีอัตราการรับสื่อออนไลน์สูงกว่า แสดงให้เห็นแนวโน้มการใช้สื่อแบบ Hybrid (ดั้งเดิม + ดิจิทัล)

3. **ความถี่ที่ชุมชนต้องการรับสื่อประชาสัมพันธ์**

จากผลสำรวจ (270 ตัวอย่าง) พบว่า

• เดือนละครั้ง เป็นความต้องการสูงสุด (ร้อยละ 28.89)
• รองลงมาคือ ไตรมาสละครั้ง (ร้อยละ 22.22)
• และ ทุกครั้งที่มีข่าวสารใหม่ (ร้อยละ 19.26)

ความถี่แบบรายเดือนสะท้อนว่า ประชาชนต้องการข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่ถี่จนเกินความจำเป็น เพื่อให้สามารถติดตามการดำเนินงานและประเมินผลกระทบได้อย่างต่อเนื่อง

ผลแยกรายพื้นที่

• **มาบตาพุด:** ต้องการข้อมูลรายเดือน (12.96%) และไตรมาสละครั้ง (10%) มากที่สุด
• **Smart Park:** ต้องการข้อมูลรายเดือนมากกว่า (15.93%) และต้องการข้อมูลแบบ “ทุกครั้งที่มีข่าวสารใหม่” สูงกว่า (10.74%)

สะท้อนความต้องการข้อมูลแบบ real-time ในพื้นที่ที่มีความทันสมัยและมีประชากรวัยทำงานจำนวนมาก

4. **สรุปสาระสำคัญระดับผู้บริหาร**

1. ชุมชนต้องการสื่อที่เข้าถึงง่าย เชื่อถือได้ และมีความครอบคลุม โดยเฉพาะเสียงตามสายและผู้นำชุมชน
2. สื่อออนไลน์กำลังมีบทบาทเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่พัฒนาใหม่ เช่น Smart Park
3. ความถี่ในการรับข้อมูลควรเป็นแบบรายเดือนถึงรายไตรมาส พร้อมช่องทางประกาศข่าวด่วน
4. ระบบสื่อสารควรออกแบบแบบ Multi-Channel + Hybrid Communication เพื่อเข้าถึงทุกกลุ่มอายุ
5. ควรจัดทำระบบสื่อสารแบบ 2 ทิศทางที่ตอบโจทย์ทั้งความเชื่อถือ (สื่อชุมชน) และความรวดเร็ว (สื่อออนไลน์)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ด้านการสื่อสารชุมชนของนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม ปี 2568**

1. **นโยบาย "พหุช่องทางการสื่อสาร" (Multi-Channel Communication Policy)**
   - ใช้ 3 ช่องทางหลัก ที่ประชาชนต้องการ ได้แก่
     1. เสียงตามสาย/รถกระจายเสียง
     2. ผู้นำชุมชน
     3. สื่อสังคมออนไลน์ (LINE / Facebook)
   - กำหนดทุกนิคมต้องมีแผนสื่อสารที่ผสมผสานทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อดิจิทัล เพื่อเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มวัย
2. **นโยบาย "ศูนย์ข้อมูลชุมชน" (Community Information Hub)**
   - จัดตั้งศูนย์ข้อมูลประจำแต่ละนิคม เพื่อกระจายข่าวสารผ่านผู้นำชุมชนและเครือข่ายอาสาสมัคร
   - กำหนดรูปแบบการสื่อสารมาตรฐาน เช่น ข่าวสั้นประจำสัปดาห์ แจ้งเหตุฉุกเฉิน ข้อมูลสิ่งแวดล้อม
3. **นโยบาย "สื่อชุมชนเชิงรุก" (Active Local Broadcasting Policy)**
   - บังคับให้ทุกนิคมจัดทำข่าวชุมชนประจำเดือน ผ่าน
     - เสียงตามสาย
     - รถกระจายเสียง
     - ป้ายประชาสัมพันธ์
   - โดยเน้นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และกิจกรรมพัฒนาชุมชน
4. **นโยบาย "ดิจิทัลเพื่อชุมชน" (Digital Communication for Community)**
   - พัฒนา LINE Official Account ประจำแต่ละนิคม ใช้ส่งข่าวสาร, ให้บริการร้องเรียน, แจ้งเตือนคุณภาพอากาศ
   - สร้าง เพจ Facebook ชุมชน–นิคม ที่บริหารร่วมกันระหว่างนิคมและผู้นำชุมชน
   - กำหนดมาตรฐานการอัปเดตข่าวสารไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง
5. **นโยบาย "เจ้าหน้าที่อุตสาหกรรมสัมพันธ์" (Community Liaison Officer)**
   - ทุกนิคมต้องมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานสื่อสารโดยตรง
   - ทำหน้าที่ลงพื้นที่ พบปะชุมชน และเป็นช่องทางหลักในการตอบคำถามเร่งด่วน
   - โดยเฉพาะใน Smart Park ซึ่งมีความต้องการสื่อออนไลน์มากขึ้น
6. **นโยบาย "กำหนดความถี่การสื่อสารที่เหมาะสม" (Right Frequency Policy)**

   จากผลสำรวจ
   - เดือนละครั้ง คือความถี่ที่ประชาชนต้องการมากที่สุด
   - รองลงมาคือ ไตรมาสละครั้ง และทุกครั้งที่มีข่าวสารใหม่

   จึงเสนอให้ทุกนิคม
   - จัดทำรายงานความเคลื่อนไหวรายเดือน
   - จัด "ประชาสัมพันธ์รายไตรมาส" ในประเด็นเชิงนโยบาย/แผนงานสำคัญ
   - จัดระบบแจ้งเตือนทันทีในกรณีเหตุฉุกเฉินหรือข่าวสารสำคัญ
7. **นโยบาย "เพิ่มช่องทางสื่อสารแบบสองทิศทาง" (Two-Way Communication Policy)**
   - จัด "เวทีรับฟังความคิดเห็นชุมชน" อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
   - เปิดระบบรับข้อร้องเรียนออนไลน์ พร้อมติดตามผลแบบ Real-time
   - ใช้กล่องข้อเสนอแนะในพื้นที่สาธารณะ และรายงานผลตอบกลับ
8. **นโยบายเฉพาะพื้นที่ (Area-Based Communication Policy)**

   มาบตาพุดระยะที่ 3
   - เน้น "สื่อเสียง + ผู้นำชุมชน" เป็นหลัก
   - เสริมการสื่อสารเชิงพื้นที่แบบพบปะประชาชน

- เพิ่มการเข้าถึงสื่อออนไลน์แบบค่อยเป็นค่อยไป

Smart Park

- เน้น “สื่อออนไลน์ + สื่อเสียง”
- จัดทำข้อมูลแบบอินโฟกราฟิกและประกาศสั้น ๆ ผ่าน LINE/Facebook
- สร้างระบบประชาสัมพันธ์แบบ Real-Time ที่ตอบโจทย์ประชาชนวัยทำงาน

ข้อเสนอเชิงนโยบายสรุปแบบผู้บริหาร (Executive Policy Brief)

1. **ใช้สื่อเสียงเป็นแกนหลัก** ควบคู่สื่อดิจิทัลเพื่อเข้าถึงทุกกลุ่มประชาชน
2. **จัดระบบสื่อสารรายเดือน – รายไตรมาส** เพื่อสร้างความสม่ำเสมอและความเชื่อมั่น
3. **เสริมบทบาทผู้นำชุมชน** ให้เป็นตัวกลางในการเผยแพร่ข้อมูลสำคัญ
4. **ตั้งศูนย์ข้อมูลชุมชนและ LINE OA ทุกนิคม** เพื่อบริการข้อมูลอย่างโปร่งใส
5. **บังคับใช้การสื่อสารแบบสองทิศทาง** ผ่านเวทีรับฟัง ความคิดเห็นและระบบร้องเรียนออนไลน์
6. **ออกแบบนโยบายสื่อสารเฉพาะพื้นที่ (มาบตาพุด–Smart Park)** ให้เหมาะกับพฤติกรรมการรับข่าวสารของประชาชน
7. **ยกระดับมาตรฐานสื่อสารฉุกเฉินและข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม** เพื่อสร้างความปลอดภัยและลดความกังวลของชุมชน

2.5 ความต้องการ และความคาดหวัง

ผลการสำรวจระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม สะท้อนให้เห็นว่า ชุมชนโดยรอบมีทัศนคติเชิงบวกและ “คาดหวังในระดับสูงมาก” ต่อบทบาทของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ในการบริหารจัดการพื้นที่อุตสาหกรรม ทั้งในมิติการสื่อสารข้อมูล การมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล โดยภาพรวมประชาชนต้องการเห็นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ให้ความสำคัญกับทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป

ในเชิงเนื้อหา ประชาชนมีความคาดหวังสูงที่สุดต่อ “การประชาสัมพันธ์และช่องทางการติดต่อสื่อสาร” ทั้งด้านความเพียงพอของช่องทาง ความสะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง ความชัดเจนของข้อมูล และความต่อเนื่องของการสื่อสาร ตลอดจนคาดหวังให้มีขั้นตอนและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่โปร่งใส เช่น การจัดประชาพิจารณ์ การเปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลและแสดงความคิดเห็น และการเชิญชวนชุมชนเข้าร่วมในกระบวนการวางแผนและติดตามโครงการ นอกจากนี้ ประชาชนยังคาดหวังอย่างมากต่อการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ชุมชน และสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนโครงการของชุมช น ตลอดจนบทบาทของเจ้าหน้าที่นิคมฯ ในการเอาใจใส่ ดูแล และช่วยเหลือชุมชนอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายพื้นที่ พบว่า พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม SMART PARK มีระดับความคาดหวังในภาพรวมสูงกว่าพื้นที่ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะที่ 3 โดยชุมชนรอบ SMART PARK คาดหวัง “ในระดับสูงที่สุด” แทบทุกด้าน ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ ช่องทางการสื่อสาร การดำเนินโครงการเพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และการมีส่วนร่วมของประชาชน สะท้อนให้เห็นว่า พื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรมรูปแบบใหม่ซึ่งมีภาพลักษณ์ด้านเทคโนโลยีและความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะถูกจับตามองและถูกคาดหวังจากชุมชนในระดับที่สูงกว่าพื้นที่เดิม ขณะที่พื้นที่มาบตาพุดแม้อยู่ในระดับ “คาดหวังมาก” ในทุกด้าน แต่ยังมีช่องว่างให้ยกระดับด้านการสื่อสาร การมีส่วนร่วม และการพัฒนาโครงการเชิงรุกให้ใกล้เคียงมาตรฐานของ SMART PARK มากยิ่งขึ้น

ในภาพรวม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ชุมชนไม่ได้เพียง “ยอมรับ” การพัฒนาอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่ยัง “คาดหวัง” ให้ กนอ. ทำหน้าที่เป็นกลไกกลางในการสร้างสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเปิดพื้นที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในทุกขั้นตอนของการจัดตั้งและขยายโครงการอุตสาหกรรมในอนาคต

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. นโยบายการสื่อสารเชิงรุกและโปร่งใสตลอดวงจรโครงการ

เสนอให้ กนอ. กำหนด “มาตรฐานการสื่อสารสาธารณะ” สำหรับทุกโครงการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม โดย

- กำหนดให้มีการประชาสัมพันธ์ “ก่อน–ระหว่าง–หลัง” โครงการอย่างเป็นระบบ ผ่านหลายช่องทาง (เสียงตามสาย/รถกระจายเสียง ผู้นำชุมชน สื่อออนไลน์ และช่องทางราชการ)
- จัดทำสรุปข้อมูลที่เข้าใจง่ายเกี่ยวกับผลกระทบ มาตรการป้องกัน และผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ พร้อมเปิดเผยผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ของ กนอ.
- พัฒนาช่องทางสื่อสารสองทาง เช่น กลุ่มไลน์ชุมชน/ไลน์ OA และศูนย์ประสานงานประจำพื้นที่ ที่ประชาชนสามารถสอบถาม แจ้งเหตุ และติดตามผลการแก้ไขได้แบบเรียลไทม์

2. นโยบายยกระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอน

จากระดับความคาดหวังที่อยู่ในระดับ “คาดหวังมาก–มากที่สุด” กนอ. ควรกำหนดกลไกการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่

- จัดตั้ง “คณะกรรมการร่วมภาคอุตสาหกรรม–รัฐ–ชุมชน” ในแต่ละพื้นที่ เพื่อร่วมพิจารณา วางแผน และติดตามโครงการสำคัญ
- กำหนดให้มีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น (Public Hearing / Public Consultation) เป็นกิจวัตร ทั้งในช่วงเริ่มโครงการและระหว่างดำเนินงาน
- พัฒนาระบบบันทึกและตอบสนองข้อเสนอแนะ/ข้อร้องเรียนของชุมชนอย่างเป็นระบบ พร้อมรายงานผลการดำเนินการคืนกลับสู่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

3. นโยบายเชื่อมโยงโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมกับคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากชุมชนคาดหวังสูงต่อโครงการด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม เสนอให้

- บูรณาการงบประมาณโครงการ CSR และกองทุนพัฒนาชุมชน/สิ่งแวดล้อม ให้มุ่งเน้นโครงการที่ตอบโจทย์จริงของชุมชน (โครงสร้างพื้นฐาน ถนน น้ำระบายน้ำ พื้นที่สีเขียว สุขภาพชุมชน)
- กำหนด “ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม” ร่วมกับชุมชน เช่น ระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิต ระดับความไว้วางใจด้านสิ่งแวดล้อม และติดตามประเมินผลเป็นประจำทุกปี
- ขยายมาตรการตรวจวัดคุณภาพอากาศ น้ำ และของเสียอย่างสม่ำเสมอ พร้อมเปิดเผยข้อมูลผ่านเว็บไซต์/สื่อออนไลน์ของ กนอ. และช่องทางชุมชน

4. นโยบายการจ้างงานและพัฒนาแรงงานท้องถิ่นเชิงรุก

จากความคาดหวังด้านการจ้างงานและพัฒนาอาชีพที่อยู่ในระดับสูง เสนอให้

- กำหนด “โควตาการจ้างงานคนท้องถิ่น” ร่วมกับผู้ประกอบการในนิคมฯ สำหรับตำแหน่งงานที่เหมาะสม
- จัดทำแผนพัฒนาทักษะแรงงานท้องถิ่นระยะกลาง–ยาว ร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษา/มหาวิทยาลัยในพื้นที่ และภาคเอกชนในนิคมฯ
- ส่งเสริมหลักสูตรอบรมทักษะใหม่ (Reskill/Upkill) ที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น ดิจิทัล โลจิสติกส์ พลังงานสะอาด และอุตสาหกรรมสีเขียว

5. นโยบายออกแบบและขับเคลื่อนโครงการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Co-created Projects)

เสนอให้โครงสร้างโครงการเพื่อชุมชนของนิคมฯ เปลี่ยนจาก “การให้แบบบน–ลง–ล่าง” ไปสู่ “การออกแบบร่วมกับชุมชน” โดย

- ให้ชุมชนมีส่วนร่วมเสนอหัวข้อและร่วมออกแบบโครงการผ่านเวทีประชาคมหรือคณะกรรมการร่วม
- เน้นโครงการที่สร้างผลลัพธ์เชิงโครงสร้าง เช่น พัฒนาสถานศึกษา สถานพยาบาล พื้นที่สาธารณะ แทนโครงการระยะสั้นที่ไม่ต่อเนื่อง

○ ติดตามและประเมินผลโครงการร่วมกับชุมชน โดยใช้ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต ความพึงพอใจ และความไว้วางใจเป็นเกณฑ์สำคัญ

6. นโยบายกำกับดูแลเชิงพื้นที่ที่แตกต่างตามบริบท (Area-based Governance)

จากผลการเปรียบเทียบระหว่างมาบตาพุดระยะที่ 3 และ SMART PARK เสนอให้

○ พัฒนายุทธศาสตร์เชิงพื้นที่แยกกันอย่างชัดเจน: มาบตาพุดเน้นการฟื้นฟูความเชื่อมั่นด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ, SMART PARK เน้นการเป็นต้นแบบ “นิคมอุตสาหกรรมสีเขียว–อัจฉริยะ”

○ กำหนดเป้าหมายด้านความคาดหวังและความพึงพอใจของชุมชนในแต่ละพื้นที่ และรายงานผลต่อผู้บริหาร กนอ. เป็นประจำทุกปี

○ ใช้ SMART PARK เป็น “Living Lab” ทดลองรูปแบบการมีส่วนร่วม การสื่อสาร และโครงการพัฒนาเชิงนวัตกรรม ก่อนขยายผลไปยังพื้นที่อื่น

7. นโยบายเสริมสร้างบทบาท กนอ. ในฐานะ “เพื่อนบ้านที่ดีของชุมชน”

เสนอให้ กนอ. กำหนดค่านิยมและแนวปฏิบัติร่วมกับผู้ประกอบการในนิคมฯ ว่า

○ ทุกนิคมฯ ต้องมีแผนงานประจำปีด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน มีตัวชี้วัด และมีการรายงานต่อสาธารณะ

○ ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการฟังเสียงชุมชน ความโปร่งใส และการตอบสนองต่อข้อห่วงกังวลอย่างจริงจัง

○ บูรณาการแนวคิด “อุตสาหกรรมสีเขียว–เพื่อนบ้านที่ดี” เข้ากับยุทธศาสตร์ระยะยาวของ กนอ. และการประเมินผลการดำเนินงานของนิคมฯ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเหล่านี้จะช่วยให้การพัฒนานิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมตอบสนองต่อความคาดหวังของชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม เสริมสร้างความไว้วางใจ และรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่กับคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในระยะยาว

2.6 ความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ในการดำเนินงานของ กนอ.

ความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ในการดำเนินงานของ กนอ. (ตามตารางที่ 6.28–6.29) ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการดำเนินงานของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) สะท้อนให้เห็นว่า กนอ. มีภาพลักษณ์ที่แข็งแกร่งและได้รับการยอมรับในระดับสูงมาก โดยเฉพาะในบทบาทการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสมัยใหม่ การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี และการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ชุมชนและผู้ประกอบการในพื้นที่อุตสาหกรรม

1. ความเชื่อมั่นภาพรวมอยู่ในระดับ “เชื่อมั่นมากที่สุด”

ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนน ความเชื่อมั่นรวม 4.37 คะแนน (จาก 5) ซึ่งอยู่ในระดับ “เชื่อมั่นมากที่สุด” แสดงถึงความไว้วางใจต่อบทบาทของ กนอ. ในฐานะองค์กรรัฐวิสาหกิจด้านอุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานการบริหารจัดการสูง โปร่งใส และมุ่งพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน

2. รายด้านที่โดดเด่นที่สุด

ผลการประเมินรายด้านพบว่า กนอ. ได้รับคะแนนสูงในทุกมิติ โดยเฉพาะ:

1) การสร้างการเติบโตและส่งเสริมการลงทุนด้วยธุรกิจเกี่ยวเนื่อง

- ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.45 คะแนน
- สะท้อนว่า กนอ. ถูกมองว่าเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศและดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย

2) การเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ค่าเฉลี่ย 4.37 คะแนน
- แสดงให้เห็นว่ากนอ. มีระบบบริหารจัดการ ความโปร่งใส และการสื่อสารที่ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไว้วางใจในระดับสูง

3) การบริหารองค์กรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และดิจิทัล

- ค่าเฉลี่ย 4.35 คะแนน
- แสดงถึงการพัฒนากลไกบริหารจัดการที่ทันสมัย เช่น Smart I.E., ระบบตรวจวัดสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ และระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์

3. การเปรียบเทียบรายพื้นที่ : SMART PARK มีความเชื่อมั่นสูงกว่า

SMART PARK

- ค่าเฉลี่ยรวม 4.54 คะแนน (เชื่อมั่นมากที่สุด)
- สะท้อนถึงภาพลักษณ์พื้นที่อุตสาหกรรมยุคใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวด
- ได้รับคะแนนโดดเด่นในทุกด้าน โดยเฉพาะด้าน “การเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” และ “การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม”

มาบตาพุด ระยะที่ 3

- ค่าเฉลี่ยรวม 4.20 คะแนน
- แม้อยู่ในระดับ “เชื่อมั่นมากที่สุด” แต่ต่ำกว่า Smart Park ในทุกมิติ
- สะท้อนว่าชุมชนยังให้ความสำคัญกับการติดตามผลกระทบและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมมากเป็นพิเศษในพื้นที่ที่มีประวัติและความอ่อนไหวสูง

4. ภาพรวมผลการวิเคราะห์

กนอ. มีจุดแข็งโดดเด่นในด้าน:

- การขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจและส่งเสริมการลงทุน
- การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- การสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- การวางระบบบริการและการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐาน Smart Industrial Estate

แต่ยังมีประเด็นที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม เช่น:

- เสริมความโปร่งใสด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในพื้นที่อ่อนไหวอย่างมาบตาพุด
- เพิ่มความหลากหลายและความเข้มแข็งของการสื่อสารแบบสองทิศทาง
- สร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมของชุมชนให้มากขึ้นในโครงการขยายหรือพัฒนาใหม่

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. **เสริมระบบสื่อสารความเสี่ยง–สิ่งแวดล้อมเชิงรุก**
   - เปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมแบบเรียลไทม์
   - จัดทำรายงานผลกระทบและมาตรการแก้ไขอย่างสม่ำเสมอ
2. **ยกระดับ Smart I.E. เป็นมาตรฐานทุกนิคม**
   - เร่งขยายระบบดิจิทัล ระบบบริการอัจฉริยะ และระบบตรวจวัดมลพิษไปยังทุกพื้นที่
   - ใช้ Smart Park เป็นต้นแบบในการขยายผล
3. **เพิ่มความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**
   - เพิ่มช่องทางรับฟังความคิดเห็นและระบบตอบข้อร้องเรียน
   - จัดตั้งคณะกรรมการร่วมกับชุมชนเพื่อการกำกับตรวจสอบร่วม
4. **สร้างภาพลักษณ์ “องค์กรลงทุนอย่างรับผิดชอบ”**
   - เน้นดึงดูดการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
   - ส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียว–คาร์บอนต่ำควบคู่ไปกับมาตรฐานสากล ESG/SDGs
5. **ยกระดับพื้นที่เสี่ยง เช่น มาบตาพุด ด้วยมาตรการพิเศษ**
   - วางแผนฟื้นฟูความเชื่อมั่น

○ เพิ่มมาตรการเข้มด้านมลพิษ การติดตามอากาศ น้ำ และของเสีย

2.7 ความคิดเห็นต่อการกำกับดูแลกิจการและการกำกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กนอ.

ความคิดเห็นและความเชื่อมั่นต่อการกำกับดูแลกิจการของ กนอ. (ตารางที่ 6.24–6.25) ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ในปี 2568 สะท้อนให้เห็นว่า กนอ. ได้รับการยอมรับในระดับสูงมากในฐานะรัฐวิสาหกิจที่มีระบบธรรมาภิบาลที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ภาพรวมการประเมิน “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

ผลการประเมินภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.32 คะแนน อยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” สะท้อนความเชื่อมั่นของชุมชนว่ากนอ. ดำเนินงานสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ในทุกด้าน ทั้งความโปร่งใส ความเป็นธรรม ความรับผิดชอบ และความมีจริยธรรมในการบริหารจัดการพื้นที่อุตสาหกรรม

2. ด้านที่ได้รับคะแนนสูงที่สุด

ผลการประเมินรายประเด็นชี้ให้เห็นว่า กนอ. มีจุดเด่นชัดเจนในด้านต่อไปนี้:

1) ความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการดำเนินงาน

ค่าเฉลี่ย 4.35 คะแนน สะท้อนถึงความเชื่อมั่นว่ากนอ. ให้บริการตามขั้นตอนที่กำหนด เปิดเผยข้อมูลครบถ้วน และดำเนินงานอย่างเท่าเทียมไม่เลือกปฏิบัติ

2) ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ค่าเฉลี่ย 4.34 คะแนน ชุมชนเห็นว่า กนอ. ดำเนินโครงการเพื่อชุมชน สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น

3) บุคลากรมีจริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ค่าเฉลี่ย 4.34 คะแนน สะท้อนความไว้วางใจในคุณภาพและจิตสำนึกของบุคลากร กนอ. ที่ปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพและตรวจสอบได้

4) ความสามารถในการป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน

ค่าเฉลี่ย 4.27–4.35 คะแนน แสดงถึงความมั่นใจว่ากนอ. มีมาตรการควบคุม ป้องกัน และตรวจสอบการทุจริตในระดับดีมาก

3. การเปรียบเทียบรายพื้นที่: Smart Park มีความเชื่อมั่นสูงกว่าอย่างชัดเจน

จากตารางที่ 6.25 พบว่า:

นิคมอุตสาหกรรม Smart Park

- ค่าเฉลี่ย 4.50 คะแนน ⟶ ระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”
- ได้คะแนนสูงในทุกประเด็น โดยเฉพาะด้านความโปร่งใส การให้บริการตามมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3

- ค่าเฉลี่ย 4.12 คะแนน ⟶ ระดับ “เห็นด้วย”
- แม้คะแนนดีมาก แต่ยังต่ำกว่า Smart Park สะท้อนบริบทพื้นที่เดิมที่มีความอ่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมและประวัติผลกระทบ ทำให้ชุมชนต้องการข้อมูลที่โปร่งใสมากขึ้นและติดตามตรวจสอบอย่างเข้มข้น

4. **ภาพรวมการวิเคราะห์**

ผลการสำรวจสะท้อนว่า:

✓ **กนอ. มีความน่าเชื่อถือด้านธรรมาภิบาลในระดับสูงมาก**

โดยเฉพาะด้านความโปร่งใส การให้บริการอย่างเสมอภาค และการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

✓ **ระบบป้องกันทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่ในระดับที่ชุมชนไว้วางใจ**

คะแนนสูงอย่างต่อเนื่องในทุกพื้นที่

✓ **การสื่อสารและการรับฟังความคิดเห็นมีพัฒนาการดีขึ้น**

แต่ยังเป็นประเด็นที่ควรเสริมในบางพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่อ่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม

✓ **Smart Park เป็นต้นแบบธรรมาภิบาลที่โดดเด่น**

เพราะระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและมาตรการสิ่งแวดล้อมที่เข้มแข็ง ช่วยสร้างความเชื่อมั่นสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (กระชับ ชัดเจน ใช้ได้ในรายงาน)

1. **พัฒนาระบบธรรมาภิบาลเชิงพื้นที่ (Area-based Governance Model)**
   - ยกระดับมาตรฐาน Smart Park เป็นต้นแบบและขยายผลสู่ทุกนิคม
   - ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยตรวจสอบ เสริมโปร่งใส และสื่อสารผลการดำเนินงานแบบเรียลไทม์
2. **จัดทำ “ระบบเปิดเผยข้อมูลกลาง” ที่เข้าถึงง่าย**
   - เปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเงิน ผลกระทบ และข้อร้องเรียน
   - ทำ Dashboard ให้ประชาชนติดตามได้ตลอดเวลา
3. **เสริมมาตรการป้องกันทุจริตและความขัดแย้งทางผลประโยชน์**
   - พัฒนา Risk Indicator รายพื้นที่
   - สร้างระบบตรวจสอบร่วมกับภาคประชาชนและองค์กรท้องถิ่น
4. **เพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมของชุมชน**
   - จัดเวทีสาธารณะประจำปี
   - จัดตั้งคณะกรรมการร่วม กนอ.–ชุมชน เพื่อร่วมวางแผนและติดตามการดำเนินงาน
5. **พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านธรรมาภิบาลและจริยธรรม**
   - อบรมต่อเนื่องเรื่องความโปร่งใส การสื่อสาร และการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
   - ใช้ระบบประเมินผลที่เชื่อมโยงกับพฤติกรรมด้านจริยธรรม
6. **เสริมมาตรการพื้นที่อ่อนไหว เช่น มาบตาพุด ระยะที่ 3**
   - เพิ่มการสื่อสารความเสี่ยงและข้อมูลสิ่งแวดล้อม
   - จัดทำมาตรการพิเศษด้านป้องกันผลกระทบและความโปร่งใสระดับพื้นที่

2.8 การรับรู้กระบวนการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM

การรับรู้กระบวนการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM) ของนิคมอุตสาหกรรม ปี 2568 ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 270 คน พบว่า ร้อยละ 85.56 รับรู้ว่ามีนิคมอุตสาหกรรมดำเนินการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM) ขณะที่เพียงร้อยละ 14.44 ระบุว่า “ไม่รับรู้” สะท้อนให้เห็นว่า กนอ. และผู้ประกอบการในนิคมฯ มีการวางระบบและสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยงและการเตรียมความพร้อมต่อภาวะวิกฤตในระดับที่ดี สามารถสร้างการรับรู้ในวงกว้างต่อกลุ่มเป้าหมายหลัก ทั้งภาคธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายพื้นที่ พบว่า ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ “รับรู้ว่ามี BCM” ร้อยละ 85.83 และนิคมอุตสาหกรรม Smart Park ร้อยละ 85.33 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าทั้งสองโครงการในพื้นที่ EEC มีการวางระบบ BCM เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ และมีการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องรับรู้ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม สัดส่วนผู้ที่ “ยังไม่รับรู้” ประมาณร้อยละ 14 ยังสะท้อน “ช่องว่างด้านการสื่อสารและความเข้าใจเชิงลึก” ที่ควรได้รับการออกแบบมาตรการเสริม ทั้งในมิติการสื่อสารเชิงรุก การอบรม และการมีส่วนร่วมในการซักซ้อมแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน

โดยสรุป ภาพรวมการรับรู้ด้าน BCM อยู่ในระดับที่น่าพอใจและเป็นฐานสำคัญต่อการยกระดับมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของ กนอ. แต่ยังมีความจำเป็นต้อง “ปิดช่องว่างของกลุ่มที่ไม่รับรู้” และขยายกรอบ BCM จากการเป็น “ระบบภายในองค์กร” ไปสู่ “ระบบความร่วมมือในระดับพื้นที่” ที่ชุมชนและท้องถิ่นสามารถมีบทบาทร่วมในการเตรียมพร้อมและฟื้นฟูเมื่อเกิดวิกฤตได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. **นโยบายยกระดับ BCM จากระดับองค์กรสู่ระดับพื้นที่ (Area-based BCM)**

o กำหนดให้โครงการสำคัญของ กนอ. ในพื้นที่อุตสาหกรรมและท่าเรือทุกแห่ง มี “แผน BCM ระดับพื้นที่” ที่เชื่อมโยงระหว่าง กนอ. – ผู้ประกอบการ – อปท. – หน่วยงานความมั่นคง/ป้องกันภัย และตัวแทนชุมชน

o ใช้ Smart Park เป็นต้นแบบการพัฒนา BCM เชิงบูรณาการ แล้วขยายผลสู่โครงการอื่นใน EEC และนิคมเดิม

2. **นโยบายสื่อสาร BCM เชิงรุกและต่อเนื่องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**

o กำหนด “แผนการสื่อสาร BCM ประจำปี” ทั้งในรูปแบบเวทีชี้แจง อบรมเชิงปฏิบัติการ เอกสาร/อินโฟกราฟิก และสื่อออนไลน์ (เว็บไซต์, LINE, Facebook ชุมชน)

o ตั้งเป้าลดสัดส่วนกลุ่ม “ไม่รับรู้” จากร้อยละ 14.44 ให้เหลือต่ำกว่าร้อยละ 5 ภายใน 2–3 ปี

3. **นโยบายเสริมสร้างสมรรถนะด้าน BCM ให้กับผู้ประกอบการและชุมชนรอบนิคมฯ**

o จัดฝึกอบรมและซักซ้อมแผน BCM ร่วมกันเป็นประจำ เช่น แผนรองรับเหตุอัคคีภัย สารเคมีรั่วไหล เหตุภัยธรรมชาติ หรือการหยุดชะงักของโครงสร้างพื้นฐาน

o ส่งเสริมให้สถานประกอบการในนิคมฯ จัดทำแผน BCM ของตนเองที่สอดคล้องกับแผน BCM ระดับนิคมและแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่น

4. **นโยบายบูรณาการ BCM เข้ากับระบบสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (EIA–ESG–Smart I.E.)**

o เชื่อมโยงข้อมูล BCM เข้ากับระบบติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เช่น ข้อมูล AQI, WQI, ระบบเตือนภัยล่วงหน้า

o นำตัวชี้วัด BCM เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินนิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการประเมินรัฐวิสาหกิจด้าน SE-AM / ESG

5. **นโยบายสร้างกลไกกำกับติดตามและรายงานผล BCM อย่างโปร่งใส**

o จัดทำ “รายงานความพร้อมด้าน BCM” รายปีของแต่ละนิคมอุตสาหกรรม เผยแพร่ต่อสาธารณะในรูปแบบ Executive Summary ที่อ่านง่าย

o กำหนดตัวชี้วัด (KPI) ด้าน BCM เช่น ระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อัตราการเข้าร่วมซักซ้อมแผน ระยะเวลาการฟื้นคืนสภาพดำเนินงานเมื่อเกิดเหตุ เพื่อใช้กำกับติดตามและปรับปรุงนโยบายต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ภาพรวม จากผลการสำรวจชุมชนรอบพื้นที่ที่จะมีการจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม ปี 2568

1. ยุทธศาสตร์ “คน–งาน–รายได้” เป็นแกนหลักของการพัฒนา

1.1 ยกระดับทุนมนุษย์และการศึกษาในพื้นที่อุตสาหกรรม

- บรรจุ “ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม” และ “การสร้างการจ้างงานและพัฒนาทักษะ” เป็นประเด็นยุทธศาสตร์เร่งด่วนของ กนอ.
- จัดทำแผนความร่วมมือกับสถานศึกษาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย และศูนย์ฝึกอบรมในพื้นที่ เพื่อพัฒนาทักษะแรงงานท้องถิ่น รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายและอุตสาหกรรมสีเขียว
- สนับสนุนทุนการศึกษา/ค่ายอบรมเยาวชนในสาขาเทคโนโลยี อุตสาหกรรม และสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

1.2 เชื่อมโยงนิคมฯ กับเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นรูปธรรม

- นำนิคมฯ และท่าเรือฯ ทำ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน” ร่วมกับ อปท. และภาคเอกชน เช่น การจ้างงานคนท้องถิ่น การสนับสนุน SME และตลาดชุมชน
- ตั้งเป้าหมายเชิงปริมาณ เช่น สัดส่วนการจ้างงานคนในพื้นที่ รายได้หมุนเวียนในชุมชน หรือจำนวนผู้ประกอบการท้องถิ่นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ

2. ยุทธศาสตร์ “สิ่งแวดล้อม–สุขภาพ–ความปลอดภัย” เป็นเงื่อนไขหลักของการยอมรับ

2.1 ยกระดับมาตรการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเชิงรุก

- กำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของนิคมฯ ทุกแห่งให้เข้าใกล้หรือเทียบเท่า SMART PARK โดยเฉพาะการจัดการน้ำเสีย อากาศ ของเสียอันตราย และเสียงรบกวน
- ขยายโครงการตรวจสุขภาพชุมชน การเฝ้าระวังโรคจากมลพิษ และการพัฒนาพื้นที่สีเขียวและพื้นที่สาธารณะรอบนิคมฯ

2.2 สร้างระบบข้อมูลสิ่งแวดล้อมแบบเปิดและตรวจสอบได้

- พัฒนาระบบ “Open Environment Data” ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลคุณภาพน้ำ อากาศ และของเสียผ่านเว็บไซต์/แพลตฟอร์มดิจิทัลของ กนอ. และช่องทางชุมชน
- จัดทำรายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพสั้นๆ รายเดือน/รายไตรมาส ในรูปแบบที่อ่านเข้าใจง่ายและสื่อสารผ่านสื่อชุมชน+ออนไลน์ควบคู่กัน

2.3 บูรณาการ BCM กับการบริหารความเสี่ยงระดับพื้นที่

- ยกระดับ BCM จาก “แผนภายในองค์กร” เป็น “แผนความต่อเนื่องทางธุรกิจระดับพื้นที่” ที่เชื่อมโยง กนอ. – ผู้ประกอบการ – หน่วยงานท้องถิ่น – ชุมชน
- จัดอบรมและซักซ้อมแผนร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ตั้งเป้าลดสัดส่วนผู้ที่ “ไม่รับรู้ BCM” ให้เหลือระดับต่ำมากใน 2–3 ปี

3. ยุทธศาสตร์ “การสื่อสารและการมีส่วนร่วม” เป็นเครื่องมือสร้างความไว้วางใจ

3.1 **ออกแบบระบบสื่อสารแบบ Multi-Channel + Two-Way**

- ใช้ 3 แกนหลัก: (1) เสียงตามสาย/รถกระจายเสียง (2) ผู้นำชุมชน (3) สื่อออนไลน์ (LINE/Facebook) ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มวัย
- กำหนด “ความถี่ขั้นต่ำ” ของการสื่อสาร เช่น รายเดือน + รายไตรมาส + ทุกครั้งที่มีเหตุสำคัญ/โครงการใหม่

3.2 เสริมบทบาทผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ความสัมพันธ์ชุมชน (CLO)

- แต่งตั้งและพัฒนาศักยภาพ CLO ในทุกนิคมฯ ทำงานคู่กับผู้นำชุมชน เพื่อเป็น “ประตูหน้า” ด้านการสื่อสาร การรับฟัง และการคลี่คลายข้อกังวล
- จัดเวทีพบปะ–รับฟังความคิดเห็นประจำปี หรือรายไตรมาส โดยนำเสนอข้อมูลสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และความคืบหน้าโครงการอย่างโปร่งใส

3.3 ใช้พื้นที่ Smart Park เป็นต้นแบบการสื่อสารดิจิทัลชุมชน

- ทดลองใช้ LINE OA, เพจ Facebook และ Dashboard ข้อมูลสิ่งแวดล้อมแบบ Real-time ใน Smart Park ให้เต็มรูปแบบ ก่อนนำรูปแบบที่เหมาะสมไปประยุกต์ใช้กับนิคมฯ อื่น

4. ยุทธศาสตร์ธรรมาภิบาลและความโปร่งใส ในฐานะ “เครื่องค้ำประกันความเชื่อมั่น”

4.1 ยกระดับ “Smart Governance” ตามมาตรฐาน SE-AM/ESG”

- ใช้จุดแข็งด้านธรรมาภิบาลที่ชุมชน “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” (โปร่งใส เท่าเทียม ป้องกันทุจริต) เป็นฐานขยายสู่ระบบกำกับติดตามเชิงพื้นที่
- จัดทำ Dashboard การเปิดเผยข้อมูลสำคัญ ทั้งด้านการเงิน สิ่งแวดล้อม ข้อร้องเรียน–การเยียวยา ให้ประชาชนเข้าถึงง่าย

4.2 เสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล

- จัดตั้ง/เสริมบทบาท “คณะกรรมการร่วม กนอ.–นิคม–ชุมชน” ให้มีอำนาจเสนอแนะและติดตามประเด็นสำคัญ เช่น สิ่งแวดล้อม สุขภาพ งานและรายได้ และการใช้กองทุนพัฒนาชุมชน
- นำผลการสำรวจทัศนคติ ความคาดหวัง และ Materiality Matrix เข้าผูกกับตัวชี้วัดการบริหารจัดการของนิคมฯ และของ กนอ. ระดับองค์กร

4.3 มาตรการพิเศษสำหรับพื้นที่อ่อนไหว เช่น มาบตาพุด ระยะที่ 3

- ออก “แผนฟื้นฟูความเชื่อมั่นชุมชน” เฉพาะพื้นที่ เน้นสิ่งแวดล้อม สุขภาพ การสื่อสารความเสี่ยง และการเปิดเผยข้อมูลเข้มข้นกว่าพื้นที่ทั่วไป
- ตั้งเป้าให้ระดับความเชื่อมั่นและทัศนคติของชุมชนเข้าใกล้มาตรฐานของ SMART PARK ภายในระยะกลาง

5. ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงพื้นที่และการใช้ SMART PARK เป็นต้นแบบ (Living Lab)

5.1 ออกแบบนโยบายแบบ Area-based ชัดเจน

- แยกยุทธศาสตร์สำหรับพื้นที่เดิม (เช่น มาบตาพุด) กับพื้นที่พัฒนาใหม่ (เช่น Smart Park) ให้สอดคล้องกับบริบท ความเสี่ยง และระดับความคาดหวังของชุมชน
- ใช้ SMART PARK เป็น “ห้องทดลองเชิงนโยบาย” ด้านอุตสาหกรรมสีเขียว นิคมอัจฉริยะ การสื่อสารดิจิทัล และการมีส่วนร่วม ก่อนขยายผลในระดับประเทศ

5.2 บูรณาการผลการสำรวจทุกมิติเป็น Roadmap ระยะ 3–5 ปี

- รวมผลด้านทัศนคติ ความคาดหวัง ความกังวล ช่องทางสื่อสาร ภาพลักษณ์ ธรรมาภิบาล และ BCM เป็น “แผนที่ทางยุทธศาสตร์ (Strategic Map)” สำหรับชุมชนรอบนิคมฯ
- ตั้งเป้าหมายเชิงตัวเลขที่ชัดเจน เช่น ลดสัดส่วนผู้ไม่รับรู้ BCM, เพิ่มระดับทัศนคติ/ความเชื่อมั่น, เพิ่มการใช้ช่องทางสื่อสารสองทาง และเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชน

6. ยุทธศาสตร์ระบบติดตาม–ประเมินผล และรายงานต่อสาธารณะ

6.1 จัดทำ “รายงานความสัมพันธ์นิคม–ชุมชน” รายปี

- สรุปผลการสำรวจ ความคืบหน้าของมาตรการตอบสนองต่อความคาดหวัง/ความกังวล และแผนพัฒนาปีถัดไป
- เผยแพร่ทั้งในรูปเล่ม Executive Summary สำหรับผู้บริหาร และสื่อประชาสัมพันธ์ที่อ่านง่ายสำหรับชุมชน

6.2 ใช้ดัชนีจากชุมชนเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จองค์กร

- บูรณาการตัวชี้วัด เช่น ระดับทัศนคติ ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนอง ระดับความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ และความพึงพอใจต่อการสื่อสาร เข้าในระบบประเมินผลของนิคมฯ และของ กนอ.

สรุปเชิงผู้บริหาร ผลการสำรวจชี้ว่าชุมชน “ยอมรับและคาดหวังสูง” ต่อบทบาทของ กนอ. ในการสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ข้อเสนอแนะภาพรวมจึงมุ่งให้ กนอ. ใช้ “ทุนความเชื่อมั่น” ที่มีอยู่ นำไปสู่

- การลงทุนกับคน งาน และรายได้ของชุมชน
- การยกระดับสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และ BCM เป็นฐานความปลอดภัย
- การสื่อสารและการมีส่วนร่วมแบบสองทิศทางที่โปร่งใส
- การเสริมธรรมาภิบาลเชิงพื้นที่ โดยใช้ SMART PARK เป็นต้นแบบ

เพื่อให้การจัดตั้งและขยายนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรมในอนาคต เป็นไปอย่าง “เติบโตไปด้วยกัน” ระหว่างอุตสาหกรรมกับชุมชนอย่างยั่งยืน